

çılgın kalabalıktan uzakta:
**PENELOPE CRUZ &
JAVIER BARDEM**

sadık usta ile röportaj:
**FELSEFE HAYATIMIZI
NASIL DEĞİŞTİRİR?**

tüm
yönleriyle
*meme
estetigi*

Ölümü
ertelendi (mi?):
FUTBOL

Her şeyiyle bir başka
âlem: **PAVYON**

Dünya onlarla güzel:
TİLKİ

adını 'hayat
suyu'ndan
alıyor:
viski

BÜYÜSÜ DEVAM EDİYOR:

lady diana

55.000
Kalp ve Damar
Cerrahi

1600
Karaciğer Nakli
1000
Böbrek Nakli
1.200
Kemik iliği
Nakli

27.000
Ortopedi ve
Travmatoloji

1.030
Robotik
Cerrahi

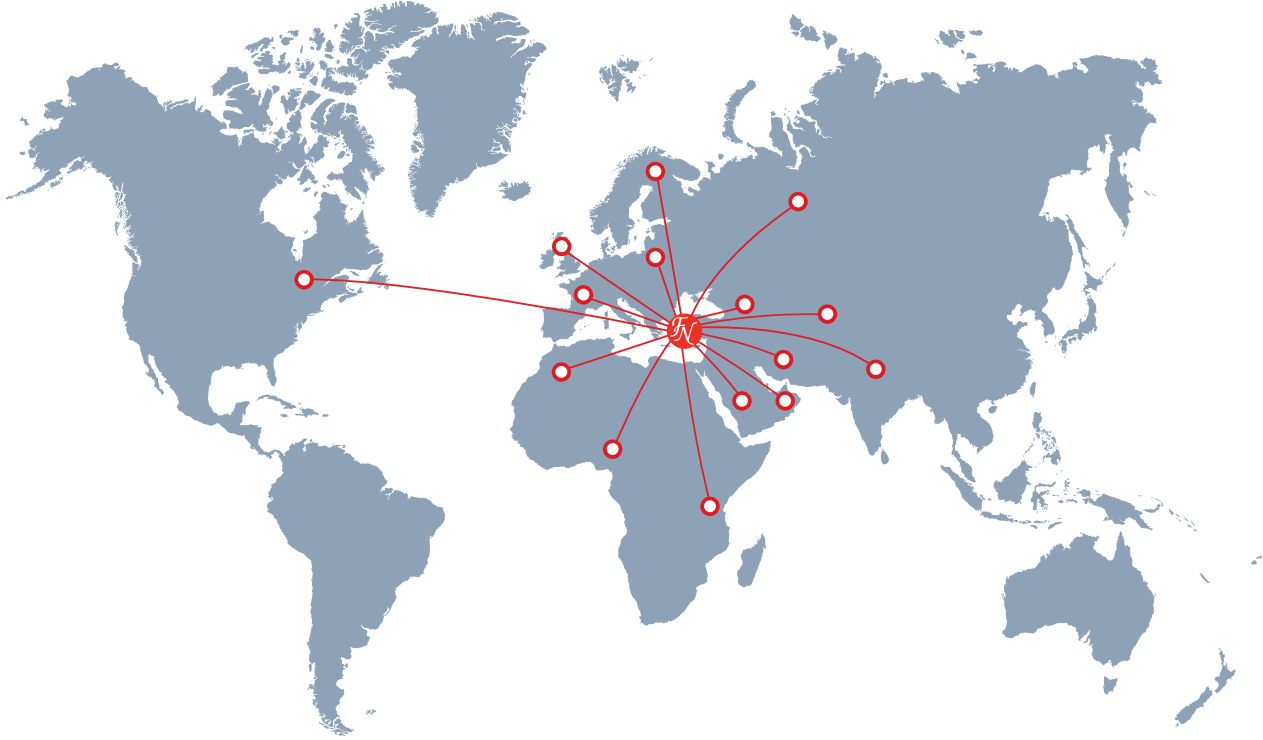

Onkoloji
İmmünoterapi
Radyoterapi
Kemoterapi
PET-MR

GRUP FLORENCE NIGHTINGALE

Hastaneleri

Çağrı Merkezi
444 0 436

www.florence.com.tr

f t i grupflorence

GRUP

FLORENCE NIGHTINGALE
HASTANELERİ

D N A İ Ő İ L T İ S İ

CİLDİNİZİ YENİLEMEYE HÜCRELERİNİZDEN BAŞLAYIN

NUCLEOFILL™
SOFT EYES

GÖZLERİNİZDE DNA İŐİLTİSİ

- KIRIŐIKLIK GİDERME
- GÖZALTI TORBASI VE RENK DEĐİŐİMİNİ DÜZENLEME
- DOKU YENİLENMESİ

- 15 mg/ 2 ml polinükleotit jel
- 50 - 100 KD moleküler ağırlık
- 6.8 - 7.2 PH değeri
- 28 - 35 Pa's viskozite
- İki adet 30Gx13 mm enjektör

NUCLEOFILL™

YÜZÜNÜZDE DNA İŐİLTİSİ

- NEMLENDİRME
- ANTIÖKSİDAN
- BİYOUYARICI

- %2.5 yoğunluklu polinükleotit jel
- 1.5 ml ürün içeriği (37,5 mg polinükleotit)
- 6.8 - 7.5 PH değeri
- 48 - 65 Pa's viskozite
- İki adet 30G 13mm enjektör

NUCLEOFILL™
HAIR

SAÇLARINIZDA DNA İŐİLTİSİ

- SAÇ KÖKLERİNİ GÜÇLENDİRME
- SAÇ DÖKÜLMESİNİ ÖNLEME
- DOKU VE HÜCRE BESLENMESİ

- Geniş, orta moleküler ağırlıklı DNA fraksiyonları (1500 KD) olarak, yüksek oranda sađlaőtırılmıő 2 ml'lik bir cam Őırıngada sunulur ve kutuda bulunan 30Gx13mm iğne ile enjekte edilebilir.

LIVE PHARMA İLAÇ VE SAĞLIK ÜRÜNLERİ TİC. A.Ő.
Büyükdere Cad. Kırgülü Sok. Metrocity D Blok K:4 Levent-Şişli/İst.
Tel: 0 212 319 18 22 - info@livepharma.com.tr - www.livepharma.com.tr

livepharmailac

Web sitesine ulaşmak için QRcode'u okutunuz

Available on the App Store

GET IT ON Google Play

livepharma
Look better, live better

PROMOITALIA
MEDICAL AESTHETICS

İçindekiler

- 6 YAŞAM
Popüler Kültür
- 10 HOBİ
Kendimizi topraklayalım
- 14 NOSTALJİ
Tek kişilik orkestra: Piyanist Şantör
- 18 YAŞAM
Ekmeğimizin peşindeyiz
- 22 TARİH
Tarihe yön veren kadınlar
- 28 MODA
Gideli 50 yıl oldu, etkisi sürüyor...
Coco Chanel
- 34 İNCELEME
Burun bize ne anlatır?
- 38 HER ZAMAN GÜNDEMDE
Büyüsü devam ediyor: Diana
- 44 RÖPORTAJ
Düşünür/Yazar Sadık Usta ile felsefenin
hayatımızdaki yerini konuştuk
- 50 PLASTİK CERRAHİ
Tüm yönleriyle Meme Estetiği
- 56 KOZMETİK
Kozmetik seçimi için püf notlarını
araştırdık
- 60 YILDIZ TOZU
Işıltılı dünyanın ortasında, çılgın
kalabalıktan uzakta: Penelope Cruz/
Javier Bardem
- 64 YAŞAM
Her şeyiyle başka bir âlem: Pavyon
- 72 GUSTO
Adını 'hayat suyu'ndan alıyor: Viski
- 76 SPOR
'Futbolun Ölümü' Ertelendi (mi?)
- 80 MÜZİK
Bir abümün 40 yıl hatırı olur mu? Olur!
- 84 DÜNYA ONLARLA GÜZEL
Hayvanlar âleminin en akıllı, en pofuduk
kuyruklu, cingöz üyesi: Tilki
- 88 SEYAHAT
Polonya'da rota dışı iki kent:
Kazimierz Dolny ve Lublin

PROF. DR. AKIN YÜCEL
Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik
Cerrahi Uzmanı

Merhaba,

Dergiciliği yeni bir yaşam alanı olarak gördüğümü söylemiştim. Ama bu alanın bu kadar renkli ve heyecan verici, bir o kadar da zahmetli ve oyalayıcı olabileceğini düşünmemiştim. Üzerine bizim aşırı titizliğimiz ve pandeminin getirdiği atâlet de binince, derginin hazırlanması beklediğimizden uzun sürdü. Ama sonunda gerek içerik, gerekse tasarım açısından içimize sinen, güzel bir çalışma oldu. Umarım sizler de beğenirsiniz.

Bu sayımıza, bir sonraki sayfada isimlerini görebileceğiniz çok değerli yazarlar destek verdi, kıymetli katkıları için hepsine teşekkür ediyorum.

Kapak konusu olarak dünyanın vicdanında bir sızı olarak kalan ve "Crown" dizisiyle tekrar gündeme gelen mahzun prenses Lady Diana'yı seçtik. Chanel ve tarihe yön veren kadınlar konularımız bence arşivlik birer dosya oldular. Pandemi süreci hepimizin alışkanlıklarını etkiledi, bizleri hayatımızı sorgulamaya yöneltti. Bu sayıdaki söyleşimizi düşünür/yazar Sadık Usta ile felsefe üzerine yaptık, yaşadıklarımızın nasıl üstesinden gelebileceğimizi sorduk. Pandemide gizlice çalışırken basılmasıyla gündeme gelen pavyonlar, "renkli ve enteresan" kontenjanından sayfalarımızda yer buldu.

Plastik Cerrahi dosyamız ise meme estetiği oldu. Çok sık yaptığım bu ameliyatlara ilgili kendi görüşlerimi ve tecrübemi aktarmaya çalıştım. Plastik cerrahinin temel ilgi alanlarından olan burun hakkında ise daha farklı, sosyolojik bir yazı hazırladım. Gezi yazımız, daha önce ziyaret etmiş olduğum Polonya ile ilgili.

Dergiyi var eden ekibe, inanılmaz enerjisi ve yaratıcılığıyla Vega'nın içeriğini oluşturan Aslı Delikara'ya, hem içeriğe katkıda bulunup hem tasarımı gerçekleştiren Duygu Dalkılıç ve Mert Güreli'ye teşekkür ediyorum. Tasarım aşamasını izlemek, benim için güzel yapılan bir ameliyatı seyretmek kadar heyecan verici idi.

İlk sayımızdaki son cümlemi tekrarlayarak bitiriyorum: Eğer kahvenizi içerken, keyfinizi bizim sayfaları çevirmek tamamlıyorsa, yeni bir bilgiyi dağarcığınıza ekleyebildiysek, Vega, yeryüzünde de yerini bulmuş demektir.

Sağlıcakla kalın...

DÜNYANIN İLK ve TEK EN HAFİF MEME İMPLANTI

30%
HAFİF

'a KADAR

450 ml B-Lite ve 450 ml
Geleneksel İmplant Ağırlık
Karşılaştırma
B-Lite : 333 gr
Geleneksel İmplant : 450 gr

Operasyon sonrası daha az taşınan yük:

1. YIL : 85 kg
6. YIL : 500 kg
12. YIL : 1 TON

POLYTECH

 sanovis
Official Partner of POLYTECH

Cem Tümdağ

Bahçeşehir Üniversitesi Siyaset Bilimleri ve Uluslararası İlişkiler mezunu. Milliyet ve Vatan gazetelerinde editörlük yaptı. Sosyal medya ve video prodüksiyon alanlarında çalıştı. Viski, sinema, spor ve siyaset konularında çalışmalarına devam etmektedir.

Cumhur Canbazoğlu

İstanbul Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu mezunu. Gazeteciliğe Hürriyet'te başladı. Cumhuriyet'te uzun yıllar Cumhuriyet Dergi Yayın Yönetmeni, sinema ve müzik eleştirmeni olarak çalıştı. Birçok mecrada sinema ve müzik eleştirileri yazdı. 2009'da "Kentin Türküsü: Anadolu Pop-Rock" kitabı yayınlandı.

Elif Nazlı Duran

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik ve İtalyan Dili ve Edebiyatı mezunu. Yüksek lisansını Galatasaray Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde tamamladı. Turkuvaz Medya, Doğan Burda Dergi Grubu, TRT gibi çeşitli medya kuruluşlarında görev alan Duran aynı zamanda resim ve seramikle uğraşiyor.

Mansur Forutan

Yayıncılığa Sabah Dergi Grubu'nda başladı. Aktüel dergisinin yayın yönetmenliği, Sabah ve Akşam gazetelerinde köşe yazarlığı yaptı.

Müjgan Halis

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunu. Evrensel, Radikal, Aktüel, Kanal D, Sabah gibi basın kuruluşlarında çalıştı. "Batman'da Kadınlar Ölüyor" ve "Bu Toprağın Ötekileri" adlarında iki kitaba imza attı. Halen serbest gazetecilik yapıyor.

Nur Çintay

Boğaziçi Üniversitesi mezunu. Cosmopolitan, Esquire, Aktüel, İstanbul Life, Radikal ve Sabah'ta muhabirlik, editörlük, köşe yazarlığı yaptı. Şimdi olanları izliyor ve ev kadınlığını öğreniyor. Yemekleri ve sofraları bol iltifat alıyor.

Sema Sezen

Gazeteciliğe 1998 yılında Narsist dergisinde muhabir olarak başladı. Gazeteciliğin yanı sıra rock cafelerde bas gitar çaldı ve solistlik yaptı. Aydınlik gazetesinde uzun yıllar çalıştıktan sonra, Bugün gazetesi, Milliyet Sanat, Yeni Yüzyıl'ın yanı sıra Opus klasik müzik dergisinde yer aldı. 2016 yılından bu yana YeniBirlik Gazetesi Kültür Sanat Editörü'dür.

Serhat Burak Kuru

Gazeteciliğe Radikal gazetesinde spor muhabiri olarak başladı. Kültür-Sanat haberleri, kitap kritikleri, söyleşiler, şehir yazıları kaleme aldı. Hürriyet gazetesinde hafta sonu eklerinde çalışmalarını sürdürdü. Hâlihazırda freelance olarak gazete ve dergiler başta olmak üzere dijital platformlara katkı vermeye devam ediyor.

Serhat Gürpınar

M.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Bölümü mezunu, Gırgır'da uzun süre karikatür çizdi, Aktüel ve Newsweek Türkiye'yi hazırladı. Farklı reklam çalışmaları yaptı. Suluboya ile uğraşiyor.

Serpil Çekin

Akademi İstanbul Sinema Televizyon Bölümü'nde eğitim aldı. Dergiciliğe 25 yıl önce Cosmopolitan'da başladı. Bu süre içerisinde Elle, GQ, Esquire, Elele, Haber Türk gibi bir çok gazete ve dergide güzellik sayfalarının yanı sıra; ilişkiler, yaşam, psikoloji, kariyer konularında da yazılar hazırladı, röportajlar yaptı.

Uğur Vardan

İTÜ'de Mimarlık okudu. Gazetecilik serüveninde Erkeççe, Arkitekt, Antrakt, Aktüel, FHM gibi dergilerde çalıştı, Yeni Binyıl'da yazdı. Radikal'de Spor Şefliği ve sinema yazarlığı yaptı. 2014'ten beri çalıştığı Hürriyet gazetesinde de editörlük, sinema ve spor yazarlığı görevlerini üstlendi.

* İsimler alfabetik sırayla yerleştirilmiştir.

vega

Haziran 2021 Sayı: 2
4 ayda bir yayımlanır. Ücretsiz

İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Prof. Dr. Akın Yücel

Yayın Yönetmeni
Aslı Delikara asli@turuncuiletisim.com.tr

Tasarım
Duygu Dalkılıç-Mert Güreli
www.turuncuiletisim.com.tr (0212) 233 25 02

Baskı
Şan Ofset Matbaacılık SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
Hamidiye Mah. Anadolu Cad. No:50 Kağıthane/İstanbul
(0212) 289 24 24

AKIN YÜCEL KLİNİK

Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi Uzmanı
Prof. Dr. Akın Yücel
Maçka Caddesi, Beyaz Apt. No: 15 Maçka/İstanbul
(0212) 236 12 92 (0535) 620 70 01
www.akinyucel.com info@akinyucel.com

/akinyucel

FILLMED
LABORATOIRES

CİLT YENİLEMEDE YENİ DENEYİM

NCTF® & NANOSOFT™

PARİS IŞILTISI

360° CİLT KALİTESİ

+%144	IŞILTI⁽¹⁾ (%88'den fazla vaka)
+%132	NEMLENDİRME⁽¹⁾ (%83'ten fazla vaka)
+%52	HOMOJENİTE⁽²⁾
-%43	İNCE ÇİZGİLER⁽²⁾
-%59	GÖZENEK GENİŞLİĞİ⁽²⁾

www.fillmed.com.tr | www.nebs.com.tr | info@nebs.com.tr

nctf_turkey
artfiller_turkey
fillmed_turkey

AMERİKALILAR KADAR BEYAZ VE GÜZELMİŞİZ!

SENE 1929'DUR. İLK DUYURU 4 ŞUBAT TARİHLİ CUMHURİYET GAZETESİ'NDE ÇIKAR. DÜNYANIN PEK ÇOK YERİNDE GÜZELLİK YARIŞMALARI YAPILIRKEN, BİZİM DE BİR GÜZELLİK KRALİÇEMİZ NİÇİN OLMASINDIR?

NUR ÇİNTAY
İLLÜSTRASYONLAR: SERHAT GÜRPINAR

Sartnamede asgari katılma yaşının 15 olduğu yazar. Bunun sadece bir yüz güzelliği yarışması olmadığına dikkat çekilmiştir: “Endam tenasübü

(vücut güzelliği) de şarttır.”

Bir de ‘namus’ ölçüsü belirlenmiştir: “Müsabakaya her namuslu Türk kıza iştirak edebilir. Irk, din ve mezhep farkı aranmaz. Bar kadınları müsabakaya iştirak edemezler.”

İlk fotoğraf 7 Mart tarihinde yayımlanır. Necla Refik Hanım, boynundaki incileri ısırmaktadır!

Yarışma sonunda ilk Türkiye Güzeli seçilecek olan Feriha Tevfik’in fotoğrafından iki ay sonra da şikâyet haberi çıkar: “Benim saçlarım Allahtan kıvrıktır, bu belli olmamış” diyen Feriha’nın, laf aramızda yarışma için 15’e büyütülen yaşı aslında daha 13’tür. 125 güzelin de fotoğrafı yayımlandıktan sonra sıra okur oylarına gelir. Büyük jüri karşısına çıkmaya hak kazanan 48 yarışmacı arasına Feriha 11. sıradan girer. Büyük jüri mi dedik, dev de diyebilirdik: **Halit Ziya Uşaklıgil, Peyami Safa, Cenap Şehabettin, Abdülhak Hamit ve eşi Lüsyen hanım, Hüseyin Rahmi Gürpınar, Halit Fahri Ozansoy... Vasfi Rıza Zobu, Bedia Muvahhit, İbrahim Çallı, Vedat Tek, Zekeriya ve Sabiha Sertel...**

Tarihi gün 2 Eylül, mekânsa Cumhuriyet gazetesinin üst katıdır. Ertesi gün yazılanlara göre “Güzellerden bazıları mahcup, bazıları serbest, kimileri seri, kimisi nazan bir yürüyüşle geçmiş”, sonra da birer birer sandalyeye çıkıp “endamlarını göstermişlerdir”. Birinci seçilen Hicran Hanım olur fakat o da ne; birkaç gün önce evlendiği ortaya çıkmasın mı?! “Siz evlenmek suretiyle en iyi iltifata nail olmuşsunuz. Bizim iltifatımıza ihtiyacınız yok” der Halit Ziya Uşaklıgil ve seçim yinelenir. Nihai kraliçe “Orta boylu, kıvrık lepiska saçlı, altın gözlü, beyaz tenli, zarif endamlı” diye tarif

edilen Feriha Tevfik olur. Büyük ödülleri “mükellef bir buket” ile “gayet zarif şişeler içinde” kolonyadır!

Buket gelir ama ilerleyen günlerde buklet gider: Halkın aşırı ilgisinden rahatsız olan güzelimiz için özellikle izdihama yol açtığı vapur seferleri çok bunaltıcı bir hal alır: “Benim en çok canımı sıkkan şey vapurda haberim olmadan bukletlerimden birini kesmeleridir.” Türkiye’nin ilk güzellik kraliçesini merak eden sadece vapurdaki vatandaş değildir tabii, yabancı basın da ilgisiz kalmaz. 29 Kasım 1929 tarihli Cumhuriyet’ten beraber okuyalım: “Feriha Tevfik Hanım’ın resimlerinin Amerika gazetelerinde intişarı, bizim lehimize ne mühim bir propaganda oldu.

“GÜZELLERDEN
BAZILARI MAHCUP,
BAZILARI SERBEST,
KİMİLERİ SERİ,
KİMİSİ NAZAN BİR
YÜRÜYÜŞLE GEÇMİŞ,
SONRA DA BİRER
BİRER SANDALYEYE
ÇIKIP “ENDAMLARINI
GÖSTERMİŞLERDİR”.

Türkleri zenci, sarı veya kırmızı ırktan zanneden sürü sürü Amerikalılar kendileri kadar beyaz ve güzel olduğumuzu, Feriha Hanım’ın resimlerinden anladılar. Memleketimiz ve milletimiz namına ele geçen böyle masrafsız bir propaganda fırsatını kaçırmamak, ondan azamî istifade etmek mecburiyetindeyiz. Bu fırsattan istifade milli bir vazifedir. Azamî istifade ise ancak müsabakalara güzel, çok güzel kız göndermekle kabil olur.”
Yaaa... Altı üstü bir güzellik yarışması... Ama aynı zamanda da nasıl bir Cumhuriyet tarihi, uluslararası ilişkiler, dertler, zaaf lar yumağı...
(Gökhan Akçura’nın ‘İvir Zıvır Tarihi’ne sevgilerimle...)

PLAZA TÜRKÇESİ IŞINLARDA UYUSUN!

İyi tarafından bakalım: Başımıza bu Covid belası gelmeseydi, ‘aynen aynen’, ‘kesinlikle’, ‘aynen’ diye geçecekti günler. ‘Evet’, ‘tabii’, ‘doğru’, ‘tamam’ vs şeklinde pek çok basit kelimeyi dolaşımdan kaldıran ‘aynen’, en son bir taksi şoförünün dudaklarının arasından çıktığında pik yaptı benim için: Arabasına binip “Kadıköy’e rica edeyim” dememin üstüne o da “Aynen”i yapıştırdığında!

Bunun bir benzerini “sıkıntı yok”la yaşamıştık. Şahsi zirvemde şoförün yerinde garson vardı. Masada bana ait olmayan kirli bir bardak duruyordu ve “Temiz bardak alabilir miyim?” dediğim garsonun cevabı “Sıkıntı yok”tu! Halbuki sıkıntı gayet somut biçimde, kirli bardak şeklindeydi. Ama tam 10 yıl önce bir Kuzey Tekinoğlu (Kıvanç Tatlıtuğ) klasiği olarak hayatımıza giren bu kalıp; ‘tamam’ın, ‘tamamdır’ın, ‘oldu’nun, ‘olur’un, ‘okey’in, ‘peki’nin, ‘tabii’nin, ‘elbette’nin helvasını kavurmuştu tabii ki de!

Bir yıldır ‘pandemi süreci’nde malum, son zamanlarda ‘mutasyon’ haberlerini takip ediyoruz. ‘Uzak’ bir Nuri Bilge Ceylan filmi, ‘Yakın’ bir Ege Soley kitabı, ‘Çok Uzak Fazla Yakın’ ise sadece bir Türkan Derya filmi değil delirmekle aramızdaki mesafe de olabilir, zira ‘bulaş riski’ni minimumda tutmak için ‘sosyal mesafe’ye o kadar takılmasak da, hani derler ya, sırf dilinde! Yoğun kurumsal ilişkiler içinde

olanlar iyi bilir, epeydir her şey ‘set ediliyor’, ‘forward ediliyor’, ‘assign’, ‘handle’, ‘manage’, ‘push’, ‘deal’... ediliyordu. Kimse girmiyor, çıkmıyor, göndermiyor, herkes ‘giriş, çıkış ve gönderi yapıyor’du. “Arayacağım, kontrol edeceğim, bitireceğim” diyene güvenemezsiniz, ‘arıyor olacak’, ‘check ediyor olacak’, ‘bitiriyor olacak’tı. Artık kimse bir şey söylemiyor; ‘paylaşıyor’, ‘paylaşacak oluyor’, ‘paylaşımında bulunuyordu’. Plaza Türkçesi bunu gerektiriyordu. Ama salgınla beraber gördük ki bütün bunlar evden de mümkünmüş. Zaten Club House da ‘monetize etmek’ üstüne tüyolarla dolu. Topuklu ayakkabı gibi düşünün. Evlerden çalışılıp da plaza hayatı bitince, plaza dili de ışıklar içinde uyusun! Nur içinde mi yatsın, ne münasebet! Huzur içinde mi uyusun, yok! Artık vefat edenler için en makbul temenni, ‘ışıklar içinde uyu’ması. Fakat bunun da ‘bir tık’ ötesini gördük: Işınlar içinde uyusun! Nasıl yani? Öldükten sonra da radyoterapi mi görsün? Bir rahat versek de rahmetli huzur içinde uyusa?..

Artık kimse bir şey söylemiyor; ‘paylaşıyor’, ‘paylaşacak oluyor’, ‘paylaşımında bulunuyordu’. Plaza türkçesi bunu gerektiriyordu.

RESTORAN HASRETİ HAD SAFHADA

Marketlerde un reyonlarının boşaldığı, evinde fazla mayası olanın eşe dosta haber saldığı kıtlık günlerinin yıldönümündeyiz. Eskiden yemek için yaşayanlarla yaşamak için yiyenler diye iki gruba bölünürdük ya, şimdi evde kendi ekmeğini yapanlar ve yapmayanlar diye o ayırım.

Yumurta bile kıramıyor diye övünen kuşağa inat, onların çocukları ekşi maya ekme kesitinin delik çapıyla hava atıyor. Sırf börek değil türlü çeşit galette yapanlar, turşusunu kendi kuranlar, komşulara ev yapımı panettone dağıtanlar, herkesin maşallahı var. Amma ve lâkin her şey de bir yere kadar. Başlardaki bu mutfak çıldırması aylar içinde ivme kaybetmedi mi? Kaybetti. Sabrımız doldu taşı, restoran özlemimiz tavan yaptı. Meyhane fotoğraflarına bakarken gözümüze hep soğan kaçar oldu.

Bu sektörün ayvayı en feci şekilde yediğini biliyoruz. Sosyal medyada 'Garsonlar taş mı yesin' başlıklı gruplar açılıyor. Sevdiği küçük lokantalara kendi kişisel çabalarıyla destek olanlar az değil ama gölde damla. Bir de dönemin ihtiyaçlarına uygun yeni oluşumlar var ki, hem bize hem sektöre, herkese fayda. Bebek'teki ünlü Lucca'nın da sahibi olan Cem Mirap'ın hayata geçirdiği aplikasyon Fuudy, onlardan. Arada köşedeki köftecinin de Yemek Sepeti'nin de imdada yetiştiğini inkâr edemeyiz ama bazen de gönül şımartmak, şımartılmak istiyor. Fuudy, işte bu işe yarıyor.

Gastronomiyi dert edinen birinci sınıf işletmeler var repertuarında, bu da standardın üstünde lezzet

Yemek Sepeti'nin imdâda yetiştiğini inkâr edemeyiz ama bazen gönül şımartılmak istiyor. Fuudy, işte bu işe yarıyor.

siparişi demek. Yeniköy'de o iki şahane kadın şefin her lokmada marifetini gösterdiği restoranları mı düşü mesela aklınıza? Araka'dan (Pınar Taşdemir) Hurmalı Kuzu Tandır ve Muluhiyeli Firik Pilavı? Pekmezli Kuzu İncik ve Tahinli, Zahterli Sıcak Fava? Apartıman'dan (Burçak Kazdal) Tembel Mezesi, Fingerlime'lı Tarama, Zencefilli

Fava, Enginarlı Kuzu Basma? Hayhay, kredi kartınıza verdiğiniz onayla, kapınızda. Sunset de var listesinde, Snob Street Food da, Sanayi 313 de. Paper Moon'dan Aman da Bravo'ya, Inari Omakase'den Cantinery'ye, Dragon'dan Mangerie'ye, 29'dan Moda Deniz Kulübü'ne... Artık atmosfer-ambiyans katkısı da bir zahmet ev sahibinde. ★

İkonik demeden nasıl yaşamışız?

Tasarım dünyası geçmişini onsuz nasıl geçirdi? Moda dergileri nasıl çıktı? İnsanlar nasıl konuşup da anlaştı? 'İkonik' kelimesinin bu kadar yaygın kullanılmadığı 30, 20, hatta 10 yıl öncesinde sahi nasıl yaşandı? Yaşı geçkince bir ex dergici olarak "bal gibi" diyeceğim ama bugünden bakınca imkansızmış gibi de gelmiyor değil! İkonik modacı, ikonik tasarımcı... ikonik ürünler, çizgiler... ikonik evler, ofisler, daha demin okuduğum bir yazıda dendiği üzere ikonik fikirler... ikonik kollar, yakalar, saçlar, detaylar... ikonik tasarımlar... Kaş, kirpik, gülüş tasarımı derken artık yer gök ikonik tasarım.

FILLMED
LABORATOIRES

YAPILANDIR, GÜÇLENDİR,
GENÇLEŞTİR, YENİLE...

ART FILLER®

ÜST DÜZEY ŞEKİLLENDİRME
DOKU YENİLENMESİ UYARIMI

TRI-TRI-HYAL® TEKNOLOJİSİ + LİDOKAİN %0,3

www.fillmed.com.tr | www.nebs.com.tr | info@nebs.com.tr

[nctf_turkey](https://www.instagram.com/nctf_turkey)
[artfiller_turkey](https://www.instagram.com/artfiller_turkey)
[fillmed_turkey](https://www.instagram.com/fillmed_turkey)

kendimizi topraklayalım

HOBİLER İÇİN HİÇ BU KADAR VAKTİMİZ OLMAMIŞTI!... ŞİMDİ TARIMIN KEŞFEDİLDİĞİ ANADOLU'DA BİNLERCE YILDIR UYGULANAN KADİM BİLGİLERİ YENİDEN HATIRLAMA, UYGULAMA VE GELİŞTİRME ZAMANI... SİZ DE BALKONUNUZDA YA DA SAKSILARDA KÜÇÜK DE OLSA BİRTAKIM İHTİYAÇLARINIZI YETİŞTİREREK İŞE BAŞLAYABİLİRSİNİZ.

SEMA SEZEN

Domates, salatalık, patlıcan, biber, soğan, sarımsak, nane, fesleğen, çilek... Birçok ürünü küçük bahçelerde ve balkonda yetiştirmek mümkün.

DALINDAN MUTFAĞA EN KISA YOL: BALKON BAHÇECİLİĞİ...

Bir çileğin, domatesin gözümüzün önünde büyümesi günlerce (bazen aylarca) gözümüz gibi baktıktan sonra dalından koparıp yemenin keyfini yaşayanlar bilir. Yaşamayanlar için de biz yazdık. İnsana sadece görsel bir keyif sunmuyor; sabrı, tevekkülü, soframıza gelen bir besinin nasıl bir emekle yetiştiğini gösterip kıymet bilmeyi de öğretiyorlar. Araziniz, bahçeniz olmayabilir, balkon bahçeciliğinden başlamaya ne dersiniz?

PANDEMİNİN ÖĞRETTİĞİ BİR ŞEY VAR

Artık hepimiz bir domatesin ya da bir paket bulgurun bankalardaki bol sıfırlı hesaplardan daha önemli olacağı günlerin sadece distopik filmlerde olmayacağını, kendi hayatlarımızın da gerçekliği olabileceğini görmüş durumdayız. Evet hem şehirde yaşayıp hem de kendi kendine yeten bir hayat kurmak kolay değil. Ama bu yolda atabileceğimiz küçük de olsa önemli adımlar var. Örneğin son yıllarda Türkiye’de de yaygınlaşan balkon bahçeciliği gibi.

Drenaj önemli:

Ufak çakıl taşları saksının dibine konarak suyun drenajı sağlanabilir. Böylelikle fazla su buradan sızarak bitkinin köküne zarar vermeyecektir. Aşırı su aynı şekilde mantar hastalıklarına da neden olabilir. Bitkiler sanıldığının aksine, az değil çok sudan zarar görürler.

Şimdi tarımın keşfedildiği Anadolu’da binlerce yıldır uygulanan kadim bilgileri yeniden hatırlama, uygulama ve geliştirme zamanı. Siz de balkonunuzda ya da saksılarda küçük de olsa birtakım ihtiyaçlarınızı yetiştirerek işe başlayabilirsiniz. Bu yolda dikkat edilmesi gereken bazı pratik bilgiler hayatınızı kolaylaştırabilir.

TOPRAK, HAVA, SU, DOMATES...

Gerekli Malzemeler

-Temiz Toprak: Fidanlıklar, botanik bahçeleri ve süs bitkisi satılan yerlerde torf olarak satılıyor. Sipariş veremiyorsanız dert de

etmeyin çünkü toprak üstünde yaşıyoruz, uygun bir yerden saksılarınızı doldurun.

-Geniş saksılar-tahta kasalar:

Tahta kasalar en fazla 30-35 santim yüksekliğinde olmalı. Geniş plastik saksılar alınabileceği gibi yerine göre peynir yağı tenekeleri de iş görebilir. Saksılar aralıklı ve büyükten küçüğe doğru yerleştirilmeli.

-Toprak ve su için malzemeler:

Perlit denilen ve ekolojik tarımda da kullanılan bu madde topraktaki suyu tutar ve su tasarrufu sağlar. Genelde torfla birlikte dörtte bir oranında kullanılır. Bitkiler köklerinde biriken fazla sudan hoşlanmazlar. Ufak çakıl taşları saksının dibine konarak suyun drenajı sağlanabilir. Böylelikle fazla su buradan sızarak bitkinin köküne zarar vermeyecektir. Aşırı su aynı şekilde mantar hastalıklarına da neden olabilir.

-Fide ve tohum: Kullanılacak fide ekolojik/organik olmalı.

SAKSI BAHÇECİLİĞİNİN PÜF NOKTALARI

- Saksı toprağı karışımınız hafif ve nem tutan özellikte olmalıdır. Hazır torf kullanarak içerisine kompost ve gübre ekleyebilirsiniz. Eğer saksının ağırlığı konusunda endişeleriniz varsa toprak karışımına bir miktar perlit ekleyin.

- Yeriniz darsa bitkilerinizi minyatür kekikler, küçük mercanköşk, cüce adaçayı ve maydanozun küçük formları,

fesleğen, frenk soğanı ya da dereotu gibi küçük türlerden seçmelisiniz.

- Domates, salatalık, patlıcan, biber, soğan, sarımsak, ıspanak, bezelye, marul, fasulye, pırasa, havuç, turp, tere, maydanoz, semizotu, dereotu, nane, fesleğen, çilek... Birçok ürünü saksıda yetiştirmek mümkün. Eğer bu işi tohumdan başlayarak yapacaksanız önce tohumlarınızı çimlendirmeniz gerekiyor. Tohumların fidelere dönüşmesi için ortalama üç haftaya ihtiyacı var. Bu sürede toprağı sürekli nemli tutmanız önemli. Saksıya alınan fide köklerinin zarar görmeden nakledilmesi ve köklerinin tamamen toprakla kapatılarak fidenin saksıda dik durmasının sağlanması önemli.

YERİNİZ DARSA
BİTKİLERİNİZİ
MİNYATÜR KEKİKLER,
KÜÇÜK MERCANKÖŞK,
CÜCE ADAÇAYI VE
MAYDANOZUN KÜÇÜK
FORMLARI, FESLEĞEN,
FRENK SOĞANI YA
DA DEREOTU GİBİ
KÜÇÜK TÜRLERDEN
SEÇMELİSİNİZ.

-Bir diğer önemli konu ise saksının konumu. Örneğin söz konusu olan domates ise günde sekiz saate yakın güneş gören bir yere konmasında fayda var. Kekik, mercanköşk, biberiye, adaçayı gibi bazı bitkiler güney yönünden gelen ışığı, fesleğen ve maydanoz gibi bitkilerse öğleden sonra güneşini sever. Nane, maydanoz, yaprak kerevizi, menekşe, dağ çileği, kuzukulağı, melisa balkonun yarısı gölgelik kısmında iyi yetişebilecek bitkiler.

-Eğer evinizin dış cephesi kaplamaysa pencere önüne kuracağınız saksının duvara temas eden tarafı arasında hava sirkülasyonu için boşluk kalmasına

dikkat edin. Çatının saçaklarının altı az su seven bitkiler için uygun ortam oluşturur.

- Saksılarınızda yetiştireceğiniz şifalı bitkilerin yanı sıra rengarenk görünmelerini istiyorsanız yıl boyu açacak olan renkli çiçekler de ekebilirsiniz. Örneğin, Latin çiçeği yenilebilir olmasının yanı sıra ayrıca böcekleri uzaklaştırma etkisi yaparak yanına ekildiği diğer bitkiler için koruma görevi sağlıyor.

Ayrıca ekolojik tohum ya da fideleri doğal ve organik tarım yapan çiftçilerden, tohum takas ağlarından ve halen kurulmaya devam eden organik pazarlardan temin edebilirsiniz. Bütün bunlara ulaşım sağlayamamanız halinde ise tohumları için GDO'suz ve ilaçsız belgesi verebilen firmalardan da temin edebilirsiniz. ✨

Tohumu güvenilir
adresten alın

'Pembe Domates Ağı'
(www.pembedomates.org)

'Zeytinburnu Tıbbi Bitkiler
Bahçesi' (www.ztbb.org)

'Ovacık Köyü Kadın Tohum
Derneği' (bioovacik.com),
'Bodrum Tohum Derneği'
([www.facebook.com/
bodrumtohumderneği](http://www.facebook.com/bodrumtohumderneği))

'Ulusal Tohum Takas
Merkezi' ([www.
facebook.com/groups/
ulusaltohumtakasmerkezi](http://www.facebook.com/groups/ulusaltohumtakasmerkezi))

'Muğla Büyükşehir
Belediyesi Yerel Tohum
Merkezi' ([yereltohum.mugla.
bel.tr](http://yereltohum.mugla.bel.tr))

'Seferihisar Belediyesi Can
Yücel Tohum Merkezi'
([www.facebook.com/
CanYucelTohumMerkezi](http://www.facebook.com/CanYucelTohumMerkezi))

'Karaot Tohum Derneği'
([www.karaotkoyu.wordpress.
com/organik-tarim/karaot-
tohum-derneği](http://www.karaotkoyu.wordpress.com/organik-tarim/karaot-tohum-derneği))

'Buğday Derneği' ([www.
bugday.org/blog](http://www.bugday.org/blog)) gibi kurum
ya da oluşumlarla bağlantıya
geçip temin edebilir ya da
doğru çiftçi adreslerine
yönlendirilebilirsiniz.

Tek kişilik orkestra eğlencesi:
“Piyanist Şantör”

oturmayaya mı geldik?

CUMHUR CANBAZOĞLU

Seksenler'in başı, Tarabya koyuna sıralanmış tavernamsı lokantalardan ortak fotoğraf. Masalardan hafif yukarıya yerleştirilmiş kat, kat klavyelerin ortasına kurulmuş biri. Salondaki trafiği takip ederken, bir şeyler tıngırdatarak ortamı ısıtmakla meşgul.

Eller klavyede, gözler kapıda. Mikrofonu eğilip mekana girenleri, hanımlı beyli selamlıyor, selamına karşılık da alıyor. Tanımadıkları için de konuşma hazır: 'Ne iyi ettiniz de neşemizi paylaşmaya geldiniz, şereflendirdiniz. Tekrar hoş geldiniz, safa geldiniz'...

Program devam ediyor, piyanist şantörün gece boyu müşteriyi sohbeti, bugünün deyimiyile 'interaktif' geliyor, şarkı isimlerinden çok nakaratların yazıldığı istek peçeteleri ortalıkta geziyor ve piyano-org-ritm box üçlüsü ile günün sevilenlerini, klasik müzik, caz müziği, tango, diğer Latin müziklerini, hatta 'chanson' ları, oyun havalarını tamamen kendi tadıyla çalıp, söylüyor.

Birkaç kadehten sonra müşteriyi tutabilene aşk olsun. Pistte gerdan kırılıyor; pistte coşan müşteri hava güzelse sokağa taşıyor, Boğaz trafiği tıkanıyor, dansa devam eden halay grubu yan lokalleri ziyaret edip her şarkıyla biraz daha hızlanıyor ve kurtlarını döktükten sonra sandalyelere çöküyor. Yanar döner meyve ritüeli eşliğinde geceye son noktayı yine piyanist şantör koyuyor ve isim isim misafirleri uğurluyor.

Bir tür müzik animatörü o. Gazinoların bol sıfırlı rakamlarla topladığı bol yıldızlı, görkemli kadroların yaptığını bir başına beceriyor. Solo ud, gitar çalan meslektaşları da var sahnelerde.

PIYANİST ŞANTÖRLÜK MÜESSESESİNİN ÇIKIŞI BİR GREVLE OLDU

Tarabya bu işin doğum yeri ve merkezi. Sonrasında Kumkapı'ya ve İstanbul'un diğer semtlerine,

hızlıca Türkiye'nin dört bir yanına yayılan piyanist şantör patlamasında fitili yakan ise bir grev; evet grev.

Küçük yaşlarda piyanoyla müziğe başlayan, 1960'larda kurduğu orkestrasıyla İzmir pavyonlarında çalışan, oralardan Hiltonlar'a terfi eden, son olarak müzik yaptığı Yeşilköy Çınar Otel'i'nin grev nedeniyle uzun süre kapanması sonucu, orkestrasını dağıtan Ferdi Özbeğen, o gün aklına piyanosuyla solo program yapmayı koyuyor. Birkaç toplulukta yer aldıktan sonra piyanosuyla gazino sahnesine transfer oluyor ve yumuşak sesiyle günün sevilenleriyle birlikte her telden söylüyor, özellikle de arabesk. Adeta tek kişilik orkestra artık O.

FERDİ ÖZBEĞEN PIYANİST ŞANTÖR MÜESSESESİNİ TAVERNADA DEĞİL, GAZİNODA BAŞLATIYOR VE HIÇ TAVERNAYA BULAŞMIYOR. TARİHE BUNU NOT DÜŞMEKTE YARAR VAR; ÇÜNKÜ YANLIŞ BİLİNİYOR.

Aslında, ondan önce de piyanosuyla çalışmış İlham Gencer, Oğuz Zulik, Şefik Uyguner, Yavuz Özışık, Güven Aydın, Yaşar Güvenir gibi ustalar var ama Özbeğen'in sahnesi farklı. Tam anlamıyla müzik listelerinin izdüşümü onun şovu; ne popülerse, kulakta yer etmişse anında repertuarında.

Tam da gazino ile lokal patronlarının hayal ettiği gibi. Sahnede orkestraya, şova, dansöze, komedyene gerek olmayınca masraflar düşükçe düşüyor. Tabii Unkapanı Plakçılar Çarşısı'nda da bir bayram ki, sormayın gitsin. Piyaniş şantör modası piyasaya kocaman bir hayat öpücüğü konduyor.

“Bir Başkadır” rüzgârıyla o plak yeniden basıldı. Pandemi günlerinin gözde dizilerinden “Bir Başkadır”, oyuncusundan yönetmenine haftalarca sosyal medyada trend topic olurken, bir eski yıldızda da iade-i itibar sunuyordu. Dizinin kuyruk jeneriğinde konser görüntüsüyle yer alan Ferdi Özbeğen yeniden gündeme geldi. Bir zamanların 28 albüm çıkarmış, filmlerde oynamış, vergi rekortmeni bile olmuş Özbeğen'in 1983'ten sonra ilk kez bir plağı, dizinin etiketiyle yeniden basıldı.

Piyanist şantör
raconunun olmazsa
olmazları

Klavyeye oturanın bakımlı
olması şart. Saçlar fönlü;
şakaklara boya gerekiyorsa
en iyi markadan.
Sinek kaydı tıraş, itinayla
düzeltilmiş bıyık.

Parfüme acınmayacak.
Küçük parmakta tek taş
yüzük, altın künye ve
açık gömlek yakasından
parıldayan zincir kolye.
Ayakkabılar ısmarlama,
genelde rugan. Beyaz çorap
olmamalı. Gecenin loşunda
daha bir fark edilmek için
fosforlu gömlek giyilebilir.
Rakı sıradan olduğundan
klavye arasına saklanmış
bardakta illa ki viski.

Hâfızası kuvvetli olmayanın
işi zor; en yeni parçalar, en
kısa sürede ezberlenmeli.
Asla bölgesel şaka yok.
Konuşmalar samimi ama
laubali değil. Ortamda alkol
aldığından her şey ölçülü
ve kontrol altında.

'12 Eylül' ile sanatın tadı kaçmış,
her şey yasak ama ne gam; arabesk
ile türevleri serbest nasılsa.
Arabeskin peşinde yürüyor ülke
müziği. Arabeskin alt türü olarak
piyanist şantörler de bundan
en fazla nasipleneler arasında.
Bu satırları yazan kişi, o dönem
ülkenin en iddialı diskoteklerinden
Bodrum Halikarnas Disko'da bile
Ümit Besen'in Nikah Masası'yla
yanak yanağa dans edildiğine
şahit oluyor.

Ümit Besen konunun taverna
ayağının kralı. Adana lokallerinde
onu dinleyen 'taçsız kral' Metin
Oktay'ın tavsiyesiyle Tarabya
piyasasına sığrayan Ümit Besen,
çok sevilen besteleriyle zirveyi
kimseye kaptırmıyor.

PIYANİST ŞANTÖRLERİN ALBÜM AÇILIŞI DA GENELLİKLE TAVERNADA GELEN MÜŞTERİLERİ KARŞILAR GİBİ DİNLEYİCİYİ SELAMLAYARAK BAŞLARDI.

'Tarabya sound'un hepsi iyi
müzişyen olan, orkestralardan
gelen, bir bölümü konservatuvar
eğitilmiş diğer flaş isimleri Cengiz
Kurtuluş, Atilla Kaya, Arif Susam,
Nejat Alp, udlarıyla Coşkun Sabah
ile Ünal Narçın, Zihni Cinan ve
birkaç isim daha popun yıldızlarını
sollayarak, küçümseyenlere inat
arka arkaya milyon tirajlı kasetlere
imza atıyor, filmlerde oynuyor,
magazin gündeminde fantezi
müzik bayrağını dalgalandırıyor.

Piyanist şantör modası 90'ların
başında yerli popun patlatılıp
çatlatılmasına kadar sürüyor.
Arabeskin pop ambalajıyla
genç sesler tarafından devam
ettirilmesiyle, onlar yeniden
lokallerine çekiliyor.
Sonrasında düğünlerde, kına
gecelelerinde, sünnetlerde, özel
gecelelerde disketten çalan şarkıya
klavyesiyle eşlik edenlerce sırtlanıp
bugünlere taşıyor. ★

QR Kod'la dinleyebilirsiniz

En meşhurları
bu listede

- Evli de sevebilir/
Arif Susam
- Nikah masası/Ümit Besen-
Pamela Spence
- Seni unutmaya ömrüm
yeter mi/Ümit Besen
- Gündüzüm seninle/
Ferdî Özbeğen
- O günler/Ferdî Özbeğen
- Kız sen İstanbul'un
neresindensin?/
Ünal Narçın
- Deli deli (gönlüm deli)/
Ünal Narçın
- Duyanlara duymayanlara/
Cengiz Kurtuluş-Hakan
Altun
- Nerde trak orda bırak/
Metin Kaya

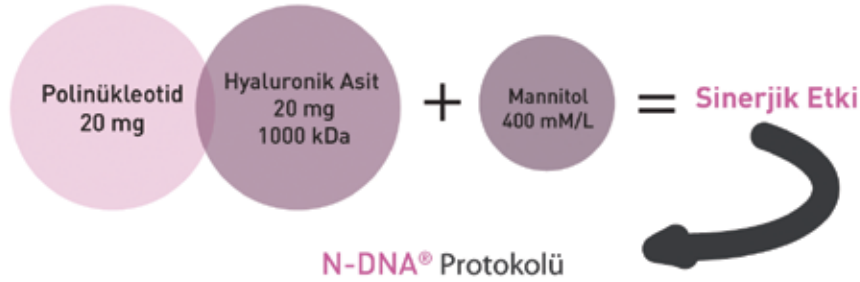

N-DNA®

N-DNA®
tedavisi ile
dermal düzeyde;

LIFTING
ELASTİKİYET
NEMLENDİRME

N-DNA® protokolü; hem yüksek molekül ağırlıklı polinükleotid hem de hyaluronik asit içeriği ile cildin dermal düzeyde tamirini sağlar. Ciltteki oluklar düzelir, kırışıklıklar açılır ve cilt yukarı doğru lift olur. Güçlü ve nemli bir cilt görünümüne kavuşur.

CLASS III Medical Device (CE 0373) ruhsatı ile cilt altına enjeksiyon etkin ve güvenilir tedavi

Türkiye Yetkili Temsilcisi

optimus
creating perfection

www.optimusmedikal.com

/optimusmedical

Ekmegimizin *peşindeyiz...*

EKMEKSİZ DOYAMAYANLARIN YÜZDE 99'UNU OLUŞTURAN BİR TOPLUMUN BİREYLERİ OLARAK, EKMEK VE TÜREVLERİNİN HAYRANİYİZ. ÇOĞUMUZUN YEMEDEN GÜN GEÇİRMEDİĞİ EKMEK BİNLERCE YILDIR İNSANLIĞIN HAYATINDA YER ALIYOR.

SEMA SEZEN

DOĞUM YERİ MEZOPOTAMYA

Toprak Ana'nın bize en güzel hediyelerinden biri olan ekmeğin tarihinin 12 bin ve hatta 30 bin yıla kadar uzadığını söyleyen tarihçiler var. Arkeolojik buluntularda M.Ö 5 bin yıllarında Sümerlerin ekmeği çeşitlendirdiği anlaşılırken, M.Ö 4 bin yıllarında Babillilerin değirmencilik ve fırıncılık yaptığı biliniyor. İlk ekmeklerin maya olmadan sadece tahıl ve buğdaya su katılmasıyla elde edildiği düşünülüyor. Ekmekler ilk çağlarda lavaş gibi yapılırken, Antik Mısır döneminde ekmeğin hamurunun tesadüfen bekleyip bir gün sonra fermente olup, kabardığı gözlenince maya ile ekmeğin yapılmaya başlandığı varsayılıyor. İlk çöreğin de Sümerlerde yapıldığı varsayılıyor. Hatta biranın ilk çıkışının da Sümerlerde bir arpa ekmeğinin ıslak unutulmasıyla ortaya çıktığı iddia edilmekte.

MEZOPOTAMYA'DA ÇOK ZENGİN EKMEK ÇEŞİTLİLİĞİ VARDI. ARPA BİR NUMARALI TAHILDİ VE İKİ DAYANIKLI BUĞDAY ÇEŞİDİ YETİŞTİRİYORLARDI. SÜMERLERDE KUTSAL GIDA SAYILAN EKMEĞİN HAMURUNA YAĞLAR, BAHARATLAR, ÇÖREKOTU VE ÇEŞİTLİ OTLAR KATILIYORDU.

Antik Mısır'da ekmeğin tarihinin yaklaşık 4 bin 500 yıl öncesine dayandığı varsayılıyor. Hatta işçilere ekmeğin ile ödeme yapılan Mısır'da bir ailenin zengin olduğu, o evdeki ekmeğin sayısına göre ölçülüyordu. Ekmeğin, Mısırlıların öyle hayatının bir parçası olmuştu ki, ölümlerini gömerken yanlarına da ekmeğin bırakıyorlardı. Birayı da ilk tüketen medeniyetler arasına yer alan Mısır'da ekmeğin, bira köpüğüyle de mayalandırılıyordu.

Antik Mısır mayasıyla yeniden üretilen ekmekte karamel aroması var ve modern mayalara göre daha tatlı.

Antik Mısır mayasıyla ekmeğin yapılmaya başlandığı varsayılıyor. İlk çöreğin de Sümerlerde yapıldığı varsayılıyor. Hatta biranın ilk çıkışının da Sümerlerde bir arpa ekmeğinin ıslak unutulmasıyla ortaya çıktığı iddia edilmekte.

Seamus Blackley, 5 bin yıldan fazla bir süredir Mısır çömlerinin gözeneklerinde duran maya mikroplarıyla ekmeğin pişirmeyi başardı. Blackley, maya suşlarını çıkarmak ve tanımlamak için Iowa Üniversitesi'nde doktora adayı olan mikrobiyolog Richard Bowman'ın yardımını aldı. Mayaları, yaklaşık 10 bin yıl önce yerli bir buğday türü olan arpa ve siyezden öğüttüğü tahılla besledi. Pişirdiği ekmeğin BBC'ye anlatan Blackley, "Ekmeğin karamel aroması vardı ve modern hamur mayasından daha tatlıydı." dedi.

YAZIYI BULDUKLARI KABUL EDİLEN SÜMERLER, YOKSULLUK İÇİNDE YAŞAYAN İNSANLAR İÇİN BİR ATASÖZÜ SÖYLER: "YOKSUL İÇİN ÖLMEK, YAŞAMAYA YEĞDİR. EKMEĞİ VARSA, TUZU YOKTUR, TUZU VARSA, EKMEĞİ YOKTUR."

Roma İmparatorluğu'nda ekmeğin zamanla halkın başlıca gıda maddesi haline geldi.

OSMANLI'DA EKMEK KÜLTÜRÜ

Osmanlı İmparatorluğu'nda buğday devlet depoluyor, ekmeğin fiyatını da devlet belirliyordu. Yapılan ekmeklerde buğdayın yanı sıra çavdar, mısır, kepek unları kullanılıyordu. Evliya Çelebi, Seyahatname'sinde Osmanlı'da 46 çeşit ekmeğin olduğunu ve bu ekmekler arasında en sevilenin "has ekmeğin" veya "nan" (beyaz

Ekmeğin yapımını Mısırlılardan öğrenen Yunanlılarda her sınıf için ayrı ekmeğin yapılmıyordu. Zenginler beyaz undan ince ekmeğin yerken, fakirler ve köleler esmer ekmeğin yiyordu. Tahılların öğütülmesi için değirmenler yapan Yunanlılar, seri üretim ekmeğin yapabilmek için fırınlar kurdu. Zamanla ekmeğin çeşitlerinin çoğaldığı Antik Roma'da yulaf, kepekli, susamlı, haşhaşlı ve hatta anasonlu ekmekler tercihe göre alınabiliyordu. Yunanistan'da ve

Brioche

MALTA HALKI İÇİN EKMEĞİN KENDİSİ DE EKMEK YEMEK DE BİR SEMBOL. BİR KİŞİNİN NASIL BİR İNSAN OLDUĞUNU SORMAK İÇİN “NASIL EKMEK YER?” DİYE SORULUYOR.

ekmek) olduğundan söz eder. Bu beyaz, yumuşak, kabuksuz ekmeğin üzerine çörekotu, susam serpilir, hamuruna da anason ve rezene suyu katılmış. Anadolu’da ise yufka, bazlama ve katmer tüketiliyordu.

TÜRKİYE’DEN YÖRESEL EKMEKLER

Bazlama

Son yıllarda ülke çapında popüler olan bazlama, Ankara’nın Kızılcahamam ilçesinden İç Anadolu Bölgesine yayıldı. Mayalı bir ekmeğin çeşidi olan bazlama, yassı şekil verildikten sonra sacda pişirilir. Ayrıca zevke göre patatesli, kıymalı ve ıspanaklı bazlama da yapılıyor.

Yufka

Anadolu’da bin yıldan fazladır en yaygın ekmeğin çeşitlerinden olan yufkaya, bazı yörelerde “şebit” denir. İncecik açıldıktan sonra sacda pişirilen yufka, Doğu Anadolu Bölgesi’nde oldukça yaygındır.

Mısır Ekmeği

Mısır ekmeği, Doğu Karadeniz Bölgesi’nin yöresel ekmeğin çeşitlerinden biridir ve genellikle maya kullanılmadan pişirilir.

Kete

Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz’de günlük olarak

“Ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler”deki pasta: “Brioche”

İçerisinde bol miktarda yumurta ve yağ bulunduran Brioche, Fransız ekmeği arasında öne çıkan lezzetlerden biri. İçerisinde çeşitli marmelatlar ve reçeller konularak da hazırlanan Brioche, aynı zamanda Fransız tarihinin en ünlü sözlerinden biri olan ve Kraliçe Marie Antoinette tarafından söylenen “Ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler” söyleminde yer alan pastadır.

tüketilen kete, ramazanda sıklıkla tercih edilir. İçi boş veya un kavurmalı halde sunulan kete, geleneksel olarak topraktan yapılan gömme tandırlarda pişirilir.

Vakfıkebir Ekmeği

Trabzon’un ilçesi Vakfıkebir’de doğan bu ekmeğin, uzun süre taze kalma özelliği vardır.

DÜNYADAN SEÇME EKMEKLER

Scone

İngiltere'nin beş çayı ve kahvaltılara eşlik eden ekmek Scone, damak tadına göre üzümlü, portakallı ve kuru kayısı veya sade yapılabilir.

Brötchen

Almanya'nın genellikle kahvaltılarda tüketilen "Brötchen" ekmeği istenirse cevizli de yapılabilir.

Pupusa

San Salvador sokaklarında gezdiğinizde pişen "pupusa"ların kokusunu almanız mümkün. Mısır unuyla yapılan bu ekmekler El Salvador'un ulusal simgesi.

Hobz tal-Malti

Malta'nın ekşi mayayla yapılan bu meşhur ekmeği birçok Maltalı için bir sembol. Bir kişiden bahsederken nasıl bir insan olduğunu sormak için, "Nasıl ekmek yer?" deniyor.

DİNLERİN KUTSAL BESİNİ

Semavi dinlerin ilki olan

ESKİ YUNAN KÜLTÜRÜNDE KÖLELERE LAYIK GÖRÜLEN ESMER EKMEK ŞİMDİ SAĞLIKLI BESLENMEK İSTEYENLERİN GÖZDESİ.

Yahudilikte Fısh (Pesah) Bayramı'nın diğer adı ise "Hamursuz Bayramı"dır. Adından da anlaşılacağı gibi bugünün önemine ithafen mayasız ekmek tüketirler. Dinsel yılbaşı gününü kutladıkları Roş Aşana sofrasında bulunan iki somun ekmek bala batırıp yerir. Bu sayede yeni yıllarının bal gibi tatlı olacağına inanırlar. İncil'de İsa'nın şu cümleleri geçer: "Ben, cennetten inmiş olan yaşayan ekmeğim. Her kim bu ekmeği yerse sonsuza kadar yaşayacaktır." Hristiyanlar için son akşam yemeği de ekmeğe yapılan vurgudur. İsa ekmeği alıp havarilerine bölüştürürken, "Alın yiyin, bu benim bedenimdir." Bu inanış Efkariyya (Ekmek-Şarap Ayını) olarak dinsel ritüellerden biri olmuştur.

"Ekmek Parası" için çalışıyoruz

Ekmek bizler için o kadar temel bir besin ki günlük konuşmalarımıza birçok deyim ve atasözü ile sinmiş durumda. Milyonlarca Türk insanı iş yerine "Ekmek parası" için gidiyor. Hayat mücadelesini "Ekmeğin aslanın ağzında" olduğunu söyleyerek "Ekmeğinin peşinde" koşarak yapıyor. Birini "Ekmeğinden etmek" kabahat sayılırken, emekle özveriyle çalışıp çabalayanlar "Ekmeğini taştan çıkardığı" için övülüyor.

İslamiyet'e gelindiğindeyse ekmeğin önemi hem hadislerde hem de ekmeğin hammaddesi üzerinden örnek verilen ayetlerde görülebilir. Bunlardan en dikkat çeken, inananların ekine benzetildiği ayettir.

"Ekmeğe hürmet edin. Kim ekmeğe değer verirse Allah da ona değer verir!" hadisinin sağlamasını yaparcasına büyük yeminler "Ekmek Kur'an Çarpsın" şeklinde ifade edilir, ekmek kırıntılarının üzerine basmak günah sayılır, yere düşen ekmeğe, öpüp başa konularak kaldırılır. ★

Pekmezli ekmek tarifi

Malzemeler

- 1 paket instant maya
- 1 tutam tuz
- 1 bardak ılık su
- 3 çorba kaşığı pekmez
- 3 çorba kaşığı sıvı yağ
- Yarım çay bardağı ceviz
- Alabildiğine un

Öncelikle unu, tuzu ve mayayı bir kaptaki karıştırılabilir. Ilık su ve pekmezi de ekledikten sonra yumuşak bir hamur elde edelim. Üzerine nemli bir bez örterek ılık bir yerde 1.5 saat kadar mayalanmasını bekleyelim. Hamur kabardıktan sonra ufaltığımız cevizleri ekleyip tekrar yoğuralım. Bezelere bölüp, şekil verelim ve yine ılık bir yerde yarım saat yeniden kabarana kadar bekletelim. Üzerine fırçayla bir miktar yoğurt sürdükten sonra çizik atalım. İstenirse zevke göre üzerine yulaf veya ay çekirdeği serpebilirsiniz. 200 derece fırında pişirdiğimiz ekmeğimiz hazır.

tarihе yön veren kadınlar...

Lilith, Sümer mitolojisinde Adem'in ilk eşi olarak geçer. Ancak o kendisinden sonra yaratılan Havva gibi, ataerkil yapıyı kabul etmez ve isyan başlatır.

FARKLI ÇAĞLARDA,
FARKLI ÜLKELERDE
YAŞADILAR AMA KİMİ
BİR DEVRE İSİM OLDU,
KİMİ BİR DUYGUYA,
KİMİSİ MARKAYA,
BİR İLACA, ELEMENTE
YA DA DÜŞÜNCEYE.
ONLAR DÜNYAYI,
ASLINDA ZAMANI
DEĞİŞTİREN KADINLAR.
SAYILARI BELKİ
BİNLERCE AMA BU
YAZININ SINIRLARI
İÇİNDE SİZİ 10 ÖNCÜ
KADINLA YENİDEN
TANIŞTIRACAĞIZ...

MÜJGÂN HALİS

YARATILAN İLK KADIN: LILITH

Yaratılan ilk kadın olduğu düşünülen Lilith, Sümer mitolojisinde Adem'in ilk eşi olarak geçer. Ancak o kendisinden sonra yaratılan Havva gibi, ataerkil yapıyı kabul etmez ve isyan başlatır. Lilith'in itaatsizliğinin çıkış noktası Adem ile aynı noktada olmak, bir tür eşitlik istemidir. Adem bu talebi kabul etmeyince Lilith cennetten kaçır ve gerçekleştirdiği başkaldırı ile kadın-erkek arasındaki cinsiyet savaşının kıvılcımı ateşlenmiş olur. Adem'e geri dönmeyen Lilith, çocuklarının ölümüyle cezalandırılır. Bunun üzerine o da, Adem ve Havva'nın soyundan gelen bebekleri öldürmeye başlar. Lilith'in bebekleri öldürdüğü inancı, Türk mitolojisinde de yer almıştır. "Al Karısı" ya da "Albastı" ismiyle bilinen şeytandan korunmak için lohusa kadının yanına Kur'an konulur veya lohusa kadın kırmızı kurdela takar.

Sümer tabletlerinde ağaç, yılan ve baykuş ile resmedilen Lilith, Yahudilikte ve sonrasında Hristiyanlıkta, baştan çıkarıcı ve kötülük sembolü olarak anılır. Michelangelo, Sistina Şapeli'nde 'İlk Günah ve Cennetten Kovuluş' kompozisyonunda Lilith'ten bahsetmiştir. Adem ve Havva'nın ilk günahı işlediğini gösteren sahnede, ağaca dolanmış bir yılan olarak betimlenen kadın, Lilith'tir.

TARİHTEKİ İLK BİLİM CİNAYETİ: HYPATIA

Yıllar sonra hemcinsleri laboratuvarlarda ilklere imza atarken, Hypatia'nın ruhu onları izliyor muydu bilinmez ama onun bilim yapmaktaki kararlılığının, 1700 yıl sonra Almanya'da Kovid aşısını bulan isimlerden Dr. Özlem Türeci'ye ilham olduğunu herhalde kendisi de kabul eder. Matematikçi ve astronom olan Hypatia, o dönem Roma İmparatorluğu'na bağlı olan İskenderiye'de filozof babası Theon'un yanında yetişir. Atina'da eğitim görür, İskenderiye'ye dönerek İskenderiye Eklektik Okulu'nda Platoncu görüşleri yaymaya başlar; Hypatia'ya göre "Bütün resmi dinler aldatıcıdır". O, "Düşünme hakkınızı saklı

tutun; yanlış düşünmek bile hiç düşünmemekten iyidir" der.

Hypatia bilimsel çalışmalarına devam ederken, Roma İmparatoru Theodisius'un Serapis Tapınağı'nı yıktırması, İskenderiye Okulu ve Hypatia için sonun başlangıcı olur. Piskopos Cyrill, kadının ne ders vermesine ne de erkeğin üzerinde yetki sahibi olmasına izin vermeyeceğini söyler ve Hypatia'nın ölümünü emreder. Yüzlerce kişi bu kışkırtmanın etkisiyle bir sabah Hypatia'yı sağından sürükleyerek kiliseye götürür ve orada vahşice linç edilir.

ADEM EŞİTLİĞİ KABUL ETMEYİNCE LILITH CENNETTEN KAÇAR VE BU BAŞKALDIRI İLE KADIN-ERKEK ARASINDAKİ CİNSİYET SAVAŞININ KIVILCIMI ATEŞLENMİŞ OLUR.

Eserleri günümüze ulaşamayan Hypatia'nın gök cisimlerinin sınıflandırılmasında, hidrometrenin bulunmasında, sıvıların yoğunluk derecesinin belirlenmesinde ve daha birçok konuda bilime önemli katkıları olmuştur.

OKYANUS KÖPÜKLERİNDEN DOĞAN TANRIÇA: AFRODİT

Afrodit (yani Venüs) köpüklerin içinden doğan tanrıçadır ve herhalde onu en iyi tasvir eden Botticelli'nin "Venüs'ün Doğuşu" eseridir. Yunan mitolojisi onu aşk ve güzelliğin tanrıçası olarak tarif eder, Roma mitolojisi ise şimdi bir gezegene isim olan Venüs olarak. Hesiodos, Afrodit'in Kıbrıs'ta denizin köpüklü dalgalarından doğduğunu, Homeros ise tanrıçanın Zeus ile Okeanos'un kızı Dione'den doğduğunu söyler.

Güzelliğiyle baş döndüren Afrodit kocasını ölümlü-ölümsüz pek çok erkekle aldatır. Kimler yoktur ki bu

Hypatia M.S 370-415 yılları arasında yaşadı. Döneminin yobazları tarafından katledilmesi birçok sanat eserine ve ünlü yönetmen Alejandro Amenabar'ın imzasını taşıyan Agora filmine ilham kaynağı oldu.

Sandro Botticelli / Venüs'ün Doğuşu

erkeklerin arasında: Savaş tanrısı Ares, tanrıların habercisi Hermes, bağ ve şarap tanrısı Dionysos, Apollon'un oğlu Phaeton, ölümlü yakışıklı Adonis ve tanrı soylu Ankhises...

Troya savaşının başlamasının da önemli sebeplerinden biri olan Afrodit, öfkesiyle de tanınan bir tanrıçadır. Tanrıça ona tapmaktan vazgeçenlere belalı aşklar, kendisine yeterince tapmayan Lemnos kadınlarına ise kocalarının bile dayanmadığı bir koku verir.

Afrodit'i temsil eden heykeller, aralarında plastik cerrahinin de olduğu birçok alanda güzelliğin simgesi olarak kabul edilmiştir.

FRANSA'NIN KORUYUCU AZİZESİ: JEANNE D'ARC

"Erkek giysileriyle dolaşarak Tanrı'nın yarattığı bedende başka bir cinsiyeti aramak. Ailesinin itirazına karşın evini terk ederek

AFRODİT'İ SİMGELEYEN HEYKELERDEN BİRİNİN DATÇA'DA BULUNDUĞU VE ADININ "KNIDOS VENÜSÜ" OLDUĞUNU BİLİYOR MUSUNUZ? PRAXITELES TARAFINDAN YAPILAN BU HEYKELİN FARKI İLK DEFA ÇIPLAK TASVİR EDİLEN VENÜS HEYKELİ OLMASIYDI. ZAMANINDA ÇIPLAK OLUŞUYLA İNFİAL UYANDIRMIŞ, HATTA SİPARİŞİ VERENLER HEYKELİ ALMAKTAN VAZ GEÇMİŞTİ.

ailesinin onurunu zedelemek. Putperestlik. Düşüğü kötülüklerde inatla ısrar ederek kâfirlik yapmak." Tırnak içindeki bu suçlama, tarihin tanıdığı en cesur kadınlardan birine karşı yapılmış. Jeanne d'Arc İngiliz işgali altındaki Fransa'yı kurtarması için Tanrı'nın kendisine bir takım sesler ve hayaller iletildiğini söyleyerek 17 yaşında köyünü terk eder. Uzun ve zahmetli bir yolculuğun sonunda üzerinde erkek giysileri olduğu halde, taçsız Fransa Kralı VII. Charles'ın huzuruna çıkmayı başarır. Kralı ikna eder ve Fransız ordusunun başına geçerek İngilizleri yenilgiye uğratır. Ancak daha sonra Burgonya Dükü'ne esir düşen Jeanne d'Arc, dük tarafından on bin frank karşılığında İngilizlere teslim edilir ve engizisyon mahkemesinde yargılanıp ölümüne mahkûm edilir. 1431'de Rouen kentinde yakılarak öldürüldüğünde henüz 19 yaşındadır. O kadının adı Jeanne d'Arc'tır. Yüzyıllar sonra

Fransa'nın koruyucu azizesi olarak kabul edilen, İtibarı 1909'da iade edilen Jeanne d'Arc, yakıldıktan tam 490 yıl sonra 1920'de azize ilan edilir.

BİR ÇAĞA ADINI VERDİ: KRALİÇE ELIZABETH

Bundan yaklaşık 500 yıl önce yaşamış bir kadın ve hâlen yaşayan en büyük 10 Britanyalıdan biri olarak kabul ediliyor. 44 yıl yönettiği İngiltere'ye 'altın çağ' yaşatan, 'İyi Kraliçe Bess' ve 'Bakire Kraliçe' olarak bilinen, Elizabeth'ten bahsediyoruz.

1558'de tahta geçtiğinde Elizabeth'in ilk işi çevresine becerikli danışmanlar toplamak olur. Önce din sorununa el atar ve ne Katolik ne de aşırı Protestan bir İngiltere Kilisesi kurmayı seçer. Parlamento Elizabeth'in bir an önce evlenmesini ve Protestan bir varis dünyaya getirmesini ister fakat o, ömrünün sonuna kadar bekar olarak yaşar.

Elizabeth saltanat sürmeye başladığında İngiltere'nin hiçbir deniz aşırı toprağı yoktur. Deniz aşırı seferlerle tüm dünyayı hâkimiyeti altına alacak Büyük Britanya İmparatorluğu'nun kurulması hamleleri yapan odur. Döneminde İngiltere'de eğitim teşvik edilir, edebiyat sevdası basım alanındaki ilerlemelerle birleşince tam bir kültür patlaması yaşanır. Bu, William Shakespeare ve diğer büyük oyun yazarlarının çağıdır.

Neredeyse hiçbir İngiliz hükümdarı devlet işlerinde böyle bir başarı yakalamamıştır. Mezhep çatışmalarındaki tutumu, politikalarındaki manevra kabiliyeti ve yönetenle yönetilen arasında kurmayı becerdiği denge İngiltere'yi İngiltere yapmıştır. Bundandır ki tarihçiler o döneme, "Elizabeth Çağı" ismini verirler.

ÜÇ KRALIN ANNESİ, SANATIN HAMİSİ, MUTFAĞIN ÖNCÜSÜ BİR KRALİÇE: CATHERINE DE MEDICI

İtalyan doğumlu Fransız Kraliçesi Catherine de Medici, üç krala, koca bir ulusa, sanata ve bir

Catherine de Medici

Jeanne d'Arc

sanata dönüşen Fransız aşçılığına annelik yapan enteresan bir öncü kadın. Ünlü Medici ailesinden gelen Catherine, 14 yaşında evlenerek Fransız kraliyetine geçer. Toplamda yedi çocuk doğuran Catherine, evlatlarının kral oluşuyla bir anda politik bir figür haline gelir. Oğullarının kısa ömürleri sebebiyle sıkça taç değiştiren ülkede, idarenin asıl sahibi Catherine'dir.

Catherine, tam bir Medici olarak sanata gösterdiği büyük hamilik ile Rönesans'ın doğduğu topraklardan hükmettiği topraklara geçmesine katkı sağlar. Koleksiyonuna dahil ettiği ve sarayların duvarlarında sergilediği binlerce sanat eseriyle Fransız sanat anlayışının gelişmesine katkı sağlamıştır. Catherine, Fransa'ya sadece İtalyan sanat anlayışını değil aynı zamanda "tatlı ekmek" anlayışını da getirir. Catherine de Medici'nin sayesinde Fransız mutfağına kazandırılan bu tatlı ekmekler, "Ekler" olarak bildiğimiz tatlıdır. Yine Profiterol, Fransız mutfağına kazandırdığı diğer bir yiyecektir.

Kraliçe Elizabeth

Beyazlara yer verme zorunluluğu olan otobüste yerinden kalkmayarak siyahi direnişin ilk adımını atan ve tarih yazan Rosa Parks.

İtalya'dan isim yapmış birkaç parfümcüyü de yanında getiren kraliçenin bu özel ilgisi, günümüzde Fransa'nın dünya parfüm pazarının hatırı sayılır bir kısmını elinde tutmasının da temelini oluşturmuştur.

SIFIRDAN ZİRVEYE: HELENA RUBINSTEIN

Mottosu "Çirkin kadın yoktur, tembel kadın vardır" olan Helena Rubinstein için kozmetik sektörünü yaratan kadın diyebiliriz. Güzelliğin ve makyajın kadına nasıl bir güç verdiğinin farkına varan Rubinstein, insan derisinin özelliklerini daha iyi anlayabilmek için bilim insanları ile çalışır ve nerdeyse sıfırdan bir kozmetik imparatorluğu kurmayı başarır.

Asıl adı Chaya olan Rubinstein, 1870'te şimdiki Polonya/ Krakow şehrinde doğar. 1902'de Avustralya'ya göç ederek lanolin yağından kozmetikler satarak sektöre adım atar. Rubinstein'in şirketi, beş yılda Londra'da şube açacak büyüklüğe gelir. 1908 yılında Londra'ya taşınır ve böylece dünyanın uluslararası ilk kozmetik şirketi kurulmuş olur. 1912 yılında tarihin ilk güzellik salonunu Paris'e açar. 1915'te New York'a taşınır, zincir mağazaların amiral gemisi olacak olan ilk mağazasını burada, 1915'te açar.

Helena Rubinstein

HEPİMİZİN DÜNYASINDA YERİ OLAN KOZMETİĞİ, BİR BİLİM CİDDİYETİNDE VE SEKTÖR OLARAK ELE ALAN HELENA RUBINSTEIN OLDU. İLK GÜZELLİK MERKEZİNDE DE ONUN İMZASI VAR. 1915'TE NEW YORK'TA AÇTIĞI MAĞAZA, İLK ZİNCİR KOZMETİK MAĞAZASIDIR.

1917'de kendi ürünü 'The Day of Beauty' ülke çapında büyük başarı sağlar. Sanata düşkünlüğü ile de tanınan Helena Rubinstein, Tel Aviv'de kurduğu çağdaş sanat pavyonu ve Avustralya'da oluşturduğu gezici sanat bursu ile sanatseverlerin gönlünde de taht kurar.

MİLYONLARCA SİYAHA SES OLDU: ROSA PARKS

1950'lerin Amerika'sında siyahi vatandaşlarla beyazlar otobüslere ayrı kapılardan biner, kendilerine ayrılmış ayrı yerlerde otururlardı. Jim Crow Yasaları denen bu kurallar gereğince, toplu taşıma araçlarında beyazlar ayakta kalırsa siyahlar onlara yer vermek, otobüsün ön sıralarında beyaz

yolcular oturmuşsa, ön kapıdan girip şoföre parasını ödedikten sonra tekrar inerek arka kapıdan binmek zorundaydı. Ta ki 1 Aralık 1955' e kadar...

O gün bir kadın, buna hayır dedi, o kadının adı Rosa Parks'tı.

Sivil itaatsizliği, tarihe geçen bir özgürlük direnişinin kıvılcımı oldu. Şehirdeki siyahlar tam 381 gün boyunca otobüslere binmedi. İşlerine, okullarına yürüdüler. Bu direnişin sonucunda, ABD Yüksek Mahkemesi 1956 yılının son günlerinde Montgomery'de otobüslerdeki ırk ayrımcılığını kaldırdı.

Rosa Parks otobüs direnişinin ardından hedef haline geldi. İşini kaybetti, ölüm tehditleri aldı. Yaşadığı şehirden ayrılmak zorunda kaldı. 20. yüzyılın sonlarına gelindiğinde ise Rosa Parks tarihe "Sivil Direnişin Annesi" olarak geçmiş biriydi. Sayısız insan hakları ödülü aldı. Yaşama veda ettiği 1 Aralık 2005'te Amerika'nın pek çok şehrinde otobüs şoförlerinin arkasındaki koltuklar Rosa'nın anısına boş bırakıldı.

1 Aralık 2013 günü ABD Başkanı Barack Obama, Detroit'teki Henry Ford müzesinde sergilenen o

ünlü otobüste, Rosa Parks'ın zorla kaldırıldığı koltuğuna oturmuş düşünürken görüntülendi. Bu fotoğraf bir yandan nereden nereye gelindiğinin bir yandan da hâlâ ayırmcılığın devam ettiği ABD'de alınacak ne kadar mesafe olduğunun sembolü oldu.

BİLİME HAYATINI VERDİ: MARIE CURIE

Einstein onun ardından “Bütün meşhur olmuş insanlar içinde, şan ve şöhretin bozmadığı tek varlık” diye yazar. “O, belki de bilim dünyasındaki erkek egemen yapıyı kıran ilk kadın bilim insanıdır. Marie, 26 yaşında, kendisi gibi bilime gönül vermiş Pierre Curie ile tanışır ve hayatını birleştirir. Curie  ifti, Temmuz 1898'de yeni bir radyoaktif element olan uranyumun radyoaktif bozunmasından ortaya çıkan “Polonyum”u bulduklarını açıkladı. Bu arada maddenin adını da, Marie'nin anavatanı Polonya'dan esinlenerek koyarlar ve Eylül 1898'de doğal radyoaktif element “Radyum”u bulduklarını duyururlar. Madam Curie, aynı yıl eşi ve Becquerel ile birlikte, Nobel Fizik  d l 'n  de alır ve tarihte Nobel  d l  alan ilk kadın olur.

Pierre Curie'nin bir kaza sonucu ölmesi üzerine iki çocuğu ile dul kalan Marie, eşinin Sorbonne'daki

Öğretmenlik görevini devralır 1908'de Sorbonne'daki ilk kadın profesör olarak, bir başka ilke imza atar. Madam Curie, 1911'de ise radyum ve polonyumun keşfindeki rolünden dolayı, Nobel Kimya  d l 'ne layık görülür. Böylelikle tarihte iki Nobel  d l ne sahip ilk kişi olur.

Curie'nin bedeni, maruz kaldığı aşırı dozdaki radyasyona dayanamaz ve 1934'te Fransa'nın Savoy şehrinde 67 yaşında hayata gözlerini yumar. Marie Curie'nin not defterleri halen radyoaktif saçılım yapmaya devam ettiği için (1500 yıl boyunca devam edecek) kurşun kaplı bölmelerde saklanıyor ve yine kurşun kaplı giysilerle incelenebiliyor.

FEMİNİZMİN ÖNCÜSÜ: SIMONE DE BEAUVOIR

“Kadın doğulmaz, kadın olunur. Kadın olmak doğal bir gerçek değildir. Belli bir tarihin sonucudur. Kadını tanımlayan biyolojik ya da psikolojik bir kader yoktur.”

Hayatını feminist felsefeye adayan düşünür Simone de Beauvoir'a ait bu sözler, yüzyılımızda kadın mücadelesinin önemli bir mihenk taşi. 1908'te Paris'te doğan, Sorbonne'da felsefe eğitimi alan Simone de Beauvoir'ın en önemli eseri ve feminizmin başucu

kaynaklarından biri olarak kabul edilen “İkinci Cinsiyet” 1949'da yayımlandı. Bu çalışmanın kapsamı ve derinliği, sonraki kuşakları etkilemiş, ve kadınlara ilham vermiştir. İkinci dalga feminizmin erken tarihte atılmış işaret fişeği olan bu kitap, tartıştığı meseleler ve kavramsal  er evesi itibarıyla önemini ve güncelliğini halen koruyor. İkinci Cinsiyet kitabını bitirdiği cümle ise günümüz eşitlik savaşçıları için bir motto mahiyetinde: **“İnsana düşen, özgürlüğün**

hükümranlığını verili dünyada zafere ulaştırmaktır; bu en üstün zaferi kazanmak için, başka Şeylerin yanı sıra, erkeklerin ve kadınların, doğal farklılaşmalarının ötesinde, ikirciksiz bir biçimde kardeşliklerini de olumlamaları gerekir”. Beauvoir'ın bu temennisi hâlâ gerçekleşebilmiş değil. ★

Marie Curie

“Kadını götürüp mutfaka ya da süslenme odasına kapatıyor, sonra da ufkunun darlığına şaşıyoruz; kanatlarını kesiyoruz, sonra, u amıyor diye yakınıyoruz.”

İkinci Cinsiyet kitabının en çok alıntılanan bu sözü Beauvoir'ın aradan geçen yıllara rağmen neden popüler bir yazar olduğunu ve feministlerce baş tacı edildiğini kanıtlar nitelikte...

MODA DÜNYASINDA ÇIĞIR AÇAN, İLKLERİN ALTINDA İMZASI BULUNAN COCO CHANEL, ARAMIZDAN AYRILDI AMA AÇTIĞI YOL BÜTÜN DÜNYAYI BÜYÜLEMeye DEVAM EDİYOR. "MODA, SADECE ELBİSELERDEN OLUŞMAZ. MODA GÖKYÜZÜNDE, MODA SOKAKTA, MODA DÜŞÜNDÜKLERİMİZ VE YAŞADIĞIMIZDIR." DİYEREK GİYİNMENİN BİR HAYAT BİÇİMİ OLDUĞUNUN ALTINI ÇİZDİ. ŞU SÖZLERİNE KATILMAMAK MÜMKÜN MÜ? "ÖZENSİZ GİYİNDİĞİNİZDE ELBİSENİZ FARK EDİLİR, KUSURSUZ GİYİNDİĞİNİZDE SİZ FARK EDİLİRSİNİZ."

BURAK KURU

Gideli 50 yıl oldu,
hâlâ etkisindeyiz...

COCO

chanel

Tüm dünyada Coco Chanel olarak tanınsa da bu onun gerçek adı değil. İsmi Gabrielle

Chanel, sahne adı olarak izleyicileri ona Coco dediği için bu adı kullanmaya başladı. “Ko Ko Ri Ko” ve “Qui qu’a vu Coco” şarkılarıyla popülerleştikten sonra hayranları ona Coco diye seslenmeye başladı.

Çok meşhur ve zengin oldu ancak çocukluğu zor koşullarda geçti. Yoksul bir ailede doğdu, babası tarım işçisi ve işportacıydı.

Annesini 12 yaşında kaybetti. Annesinin ölümünden sonra babası onu yetimhaneye bıraktı ve 18 yaşına kadar burada yaşadı.

Chanel birkaç yıl cafelerde şarkıcılık yaparak para kazandı. O yıllarda ismi birkaç zengin erkekle anıldı. Arthur Capel ona finansal açıdan destek oldu ve 1913'te Paris'te ilk mağazasını açtı. Moda kariyerine kadın şapkaları tasarlayıp satarak başladı. İlerleyen

zamanda elbise satmaya da geçti. 5 yıl içinde adını duymayan kalmadı. Sadelik ve rahatlığa yaptığı vurgu devrim niteliğindedi ve bu tasarımları çok beğenildi. 1920'lerin sonunda Chanel sadece “haute couture” diken bir modaevi olmaktan çıkıp, parfüm laboratuvarı, tekstil imalathanesi ve mücevher atölyesi olan, iki binden fazla insanı istihdam eden, milyon dolar değerinde dev bir marka haline geldi.

Yetimhanede dikiş dikmeyi öğrendi. Şapka dikimi konusunda uzmanlaştı. 1910'da Paris'te açtığı butiğin ilk müşterileri halktan kadınlardı, ancak sosyetenin buranın adresini öğrenmesi uzun sürmedi.

1. Dünya Savaşı ertesinde gelişen sanayiyle tekstil ve moda endüstrisi de hızlı bir gelişim sürecine girdi. Kadınların da iş hayatına girmesi giyim tarzlarında da değişiklikler getirdi.

1920'LERDE “KÜÇÜK SİYAH ELBİSE”Yİ MODA DÜNYASINA SOKTU. ELBİSE MÂKUL FİYATI VE HER DURUMA UYGUN OLMASI NEDENİYLE DÜNYA ÇAPINDA KABUL GÖRDÜ.

İnsanlar günlük yaşantılarında sportif, gösterişli ama rahat giysileri kullanırken giyim sektörü de bu yönde üretimler yapmaya başladı. Coco Chanel takıları da bu yeni düzene ayak uyduracak biçimde ‘jung style’ tarzını ortaya koydu. Bu tarzda, rengârenk cam,

Aşıcılık, gibi moda tasarımcılığı da erkeklerin ön plan çıktığı alanlardı. Modada bu algıyı kıran Chanel oldu.

seramik ve plastik boncuklarla oluşmuş ucuz günlük takılar, pahalı mücevherlerin yerine pekala kullanılabiliyordu. Böylece takı kavramına ilk kez 'bijuteri' sözcüğü de girdi. Özetle bujiterinin doğuşunu da Chanel'e borçluyuz.

Sadece tasarladığı kıyafetlerle değil saçlarıyla da dünyaya ilham verdi. Opera izlemeye kısacık saçlarıyla geldiğinde kadınlar bu yeni oğlan çocuğu tarzını hemen benimsedi.

**KADINLARI
PANTOLONLA
O TANIŞTIRDI.
GONDOLDA DAHA
RAHAT GEZEBİLMEK
İÇİN VENEDİK
SEYAHATİNDE
PANTOLON
GİYDİĞİNDE YER
YERİNDEN OYNADI.**

TÜM DÜNYAYI SARAN KOKU: CHANEL NO 5

1921'de ilk parfümü Chanel No 5'i yarattı. Bu tasarımcısının ismini taşıyan ilk parfümdü. Bir falcı ona 5'in şanslı rakamı olduğunu söylemişti. Chanel'i finansal açıdan bir imparatorluk haline getiren No 5'in başarısıydı. No 5 Fransa'da dönemin en başarılı parfüm yaratıcılarından Ernst Beaux'nun yardımıyla ortaya çıktı. Bu parfüm hâlâ dünyanın en çok ilgi gören parfümlerinden.

Coco Chanel'in devrim yaratan tasarımları şıklığın yanında rahat ve pratikti. Kadınları korse takmaktan kurtararak onlara özgürlüklerini kazandırdı. Etek boylarını kısaltarak, bilekleri görünür hâle getirmek de sadece onun cesaret edebileceği türden bir yenilikti.

**ŞÖHRETİNİ LEKELEYEN İLİŞKİ:
NAZİ İŞGALİNDE ALMAN
DİPLOMATLARLA YAKINLIK**
Chanel modaevi 1939'da savaşın patlak vermesiyle kapandı. Nazi

işgali sırasında Alman diplomatlarla yakınlık kurduğu haberleri şöhretini lekeledi. Modaya dönme için 1954'e kadar bekledi. Oyuncu Marlene Dietrich'e "Açmasaydım sıkıntıdan ölecektim" dediği rivayet ediliyor. O yıl, 71 yaşındayken yakasız tüvit ceketini tasarladı. Bu ceket ve etekten oluşan takım Chanel'in ikonikleşen görünümü haline geldi ve tüm moda dünyası onu kopyaladı.

**30 YIL OTELLERDE YAŞADI.
GÜNDÜZ SAATLERİNİ EVİNDE
GEÇİRİYORDU ANCAK
UYUMAYA OTELE GİDİYORDU.
SON YILLARINI İŞE TAMAMEN
OTELDE GEÇİRDİ.**

10 Ocak 1971'de arkadaşı Claude Baillen'la yaptığı yürüyüşün ardından Ritz Hotel'deki yatağında öldü. 88 yaşındaydı. 60 yıl boyunca Paris moda dünyasının bir numaralı ismi oldu. 19'uncu yüzyıla ait rahatsız kıyafetleri geride bırakıp kadınlara gündelik şıklık

sundu. Chanel, yatağında hayatını kaybetmeden önce yardımcısı Celine'e, "Görüyorsun, işte böyle ölüyorsun" dedi.

Coco Chanel'in 1971'de ölümünün ardından modaevi farklı tasarımcılar tarafından yönetildi. 1983'te Karl Lagerfeld tasarımcıların arasında en uzun süre Chanel'i yöneten isimdi. Lagerfeld'in Şubat 2019'da hayatını kaybetmesinin ardından dev markanın kreatif direktörü 30 yıldan uzun süre Lagerfeld'le mesaisini paylaşmış olan Virginie Viard oldu.

CHANEL'İN EN ÇARPICI YÜZLERİ

Dünyayı etkisi altına alan marka, bunu reklam kampanyalarına da borçlu. Şirket, tarihi boyunca çok önemli isimleri reklam yüzü yaptı. 10 tanesini hatırlayalım.

Catherine Deneuve (Chanel No. 5, 1965-76)

Claudia Schiffer (Chanel Boutique, 1987-2011)

Linda Evangelista ve Christy Turlington (Chanel Boutique, 1991)

Stella Tennant (Chanel Boutique, 1996)

Kate Moss (Coco Mademoiselle Chanel, 2001-05)

Nicole Kidman (Chanel No. 5, 2004)

Jerry Hall (Chanel Accessories, 2009)

Audrey Tautou (Chanel No. 5, 2009)

Brad Pitt (Chanel No. 5, 2012)

Marilyn Monroe (Chanel No. 5, 2012-eski kampanya için çekilmiş, ama kullanılmamış fotoğraflarla-)

İKONİK ÇANTA CHANEL 2.55

Markanın ikonik tasarımlarından biri Chanel 2.55 isimli çanta. Stil ve statü sembolü olan çift zincir saplı, kapitone dokulu model ilk kez 1955'te piyasaya çıktı. Chanel'in rahatlığı esas alan tasarımlarından çantalar böylece nasibini aldı. Uzun omuz askısı olan ilk çantaydı. Kadınlara hareket özgürlüğü sağladı.

Coco Chanel'den inciler

Bir kadın hak ettiği yaşadır.

Doğa sizlere 20'li yaşlardaki yüz ifadenizi verir, hayat 30'lu yaşlarda ifadenizi şekillendirir. Ama 50 yaşında hak ettiğiniz ifadeyi alırsınız.

Moda geçer stil kalır. Sadelik, gerçek zarafetin temel düşüncesidir.

Chanel'in stiline en şahane yönü tasarımlarının zamansız oluşudur. Kendi dönemi için devrim niteliğinde olan giysi ve takıları, on yıllardır kadınların üzerinde ya da hayalinde...

COCO CHANEL'İN HAYATINI OKUMAK, İZLEMEK İÇİN...

Hal Vaughan 2011'de yazdığı *Sleeping with the Enemy: Coco Chanel's Secret War* "**Düşmanla Yatmak, Coco Chanel'in Gizli Savaşı**" kitabında, Chanel'in İkinci Dünya Savaşı'nda Naziler için çalıştığı, Alman askeri istihbaratına bilgi sızdırdığı suçlamalarını kaleme aldı.

Justine Picardie'nin 2010'da yazdığı "**Chanel Efsanesi ve Hayatı**" ise Gabrielle Chanel'in gizli dünyasını anlatıyor. Chanel arşivine sınırsız erişim imkanıyla Picardie, Coco Chanel'i gizlendiği yerden çıkarıyor. 2009 yapımı *Coco Avant Chanel*, ("**Coco Chanel'den Önce**") filmi yine modacının hayatını anlatıyor. Chanel'i filmde Audrey Tautou canlandırıyor. ★

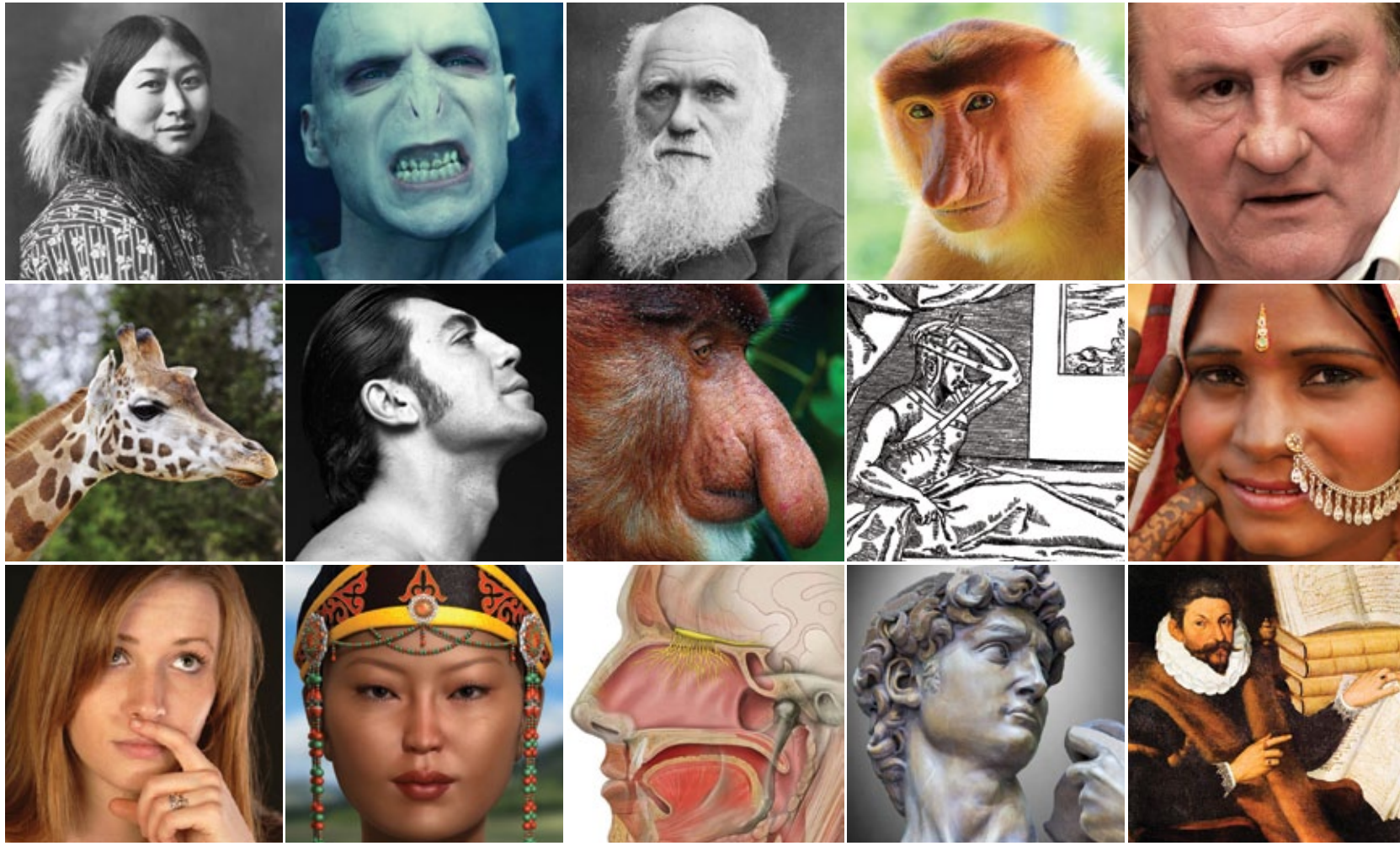
Hırslı, yaratıcı, başarılı ve korkusuz bir kadın. Hayatını anlatan tüm çalışmalarda hakkı verilmiş bir hayatın izlerini görmek mümkün.

burun bize ne anlatır?

BURUN, VÜCUDUMUZDA KAPLADIĞI ALAN ÇOK KÜÇÜK OLMASINA KARŞIN, İNSAN GÜZELLİĞİNİN ÖNEMLİ BİLEŞENLERİNİN BAŞINDA GELİR. RİNOPLASTİNİN EN ÇOK TALEP EDİLEN ESTETİK AMELİYAT OLMASI, BURUN VE GÜZELLİK İLİŞKİSİNİ TEK BAŞINA KANITLAMAYA YETER.

PROF. DR. AKIN YÜCEL

Peki ama burun neden bu kadar önemli? Bunu anlamak için bu küçük organın bizlere neler ifade ettiğini bir gözden geçirmek lazım.

Primatların yüzleri, basıklık açısından insana benzer ancak, hiçbirinde bizdeki çıkık burun yoktur. Peki, insanlığın diğer primatların sahip olmadığı bu çıkıntıya sahip olmasının nedeni nedir?

Bir görüş, burnun, elmacık kemiği ve üst rim ile birlikte gözü koruyan bir kemik kalkan oluşturduğu yönünde. İnsanlık ayağa kalktıktan sonra yüzüne darbe alma ihtimali artmış ve bu da yüz gelişimini etkilemiş olabilir. Boksörlerin her maç sonrasında aldıkları darbeler incelenirse, bu 3 kemik çıkıntının gözü korumada ne fedâkarlıklar yaptığını anlamak mümkün. Ama en güçlü açıklama, burunun önemli bir işlevine dayanıyor,

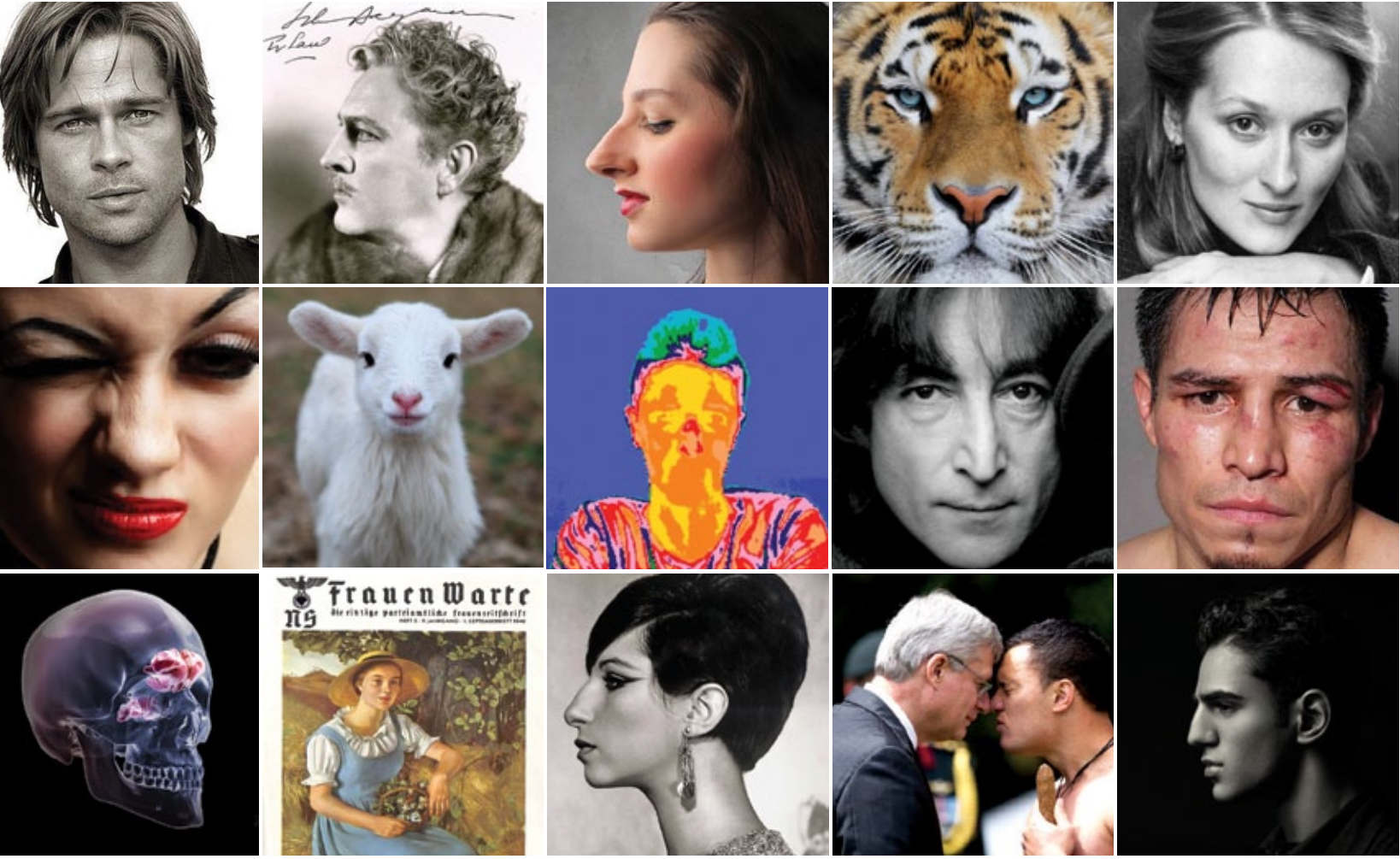
solunan havayı süzmek, ısıtmak ve nemlendirmek.

NEDEN FARKLI BURUN TİPLERİNE SAHİBİZ?

Atalarımız, nüfusları artıp da Batı Afrika'nın sıcak ve nemli topraklarını terk etmek zorunda kaldıklarında, kuru, soğuk ve tozlu ortamlara uyum sağladılar. Batı Afrikalıların basık ve yayvan burunlarına karşın, Doğu Afrikalıların daha çıkık ve uzun burunları bu görüşü destekler. Benzer şekilde, soğuk ve kuru iklimlerde yaşayan Eskimolar ve Moğollar da daha dar ve uzun burunlara sahiptirler.

Anneler, sadece koklayarak bebeklerini ayırt edebilirler. Babalarda ise bu oran ancak %50 dir. Bazı kokular refleks olarak şiddetli bir tikslenme ya da dehşet uyandırır. Leş, duman ya da kimyasal kokularına karşı

BÜYÜK BURNUN ERKEKSİ BİR GÖRÜNÜM VERMESİNİN BİR NEDENİ DE BURNUN FALLİK BİR ORGAN OLMASIDIR. BURUN ERKEKLERDE VÜCUDUN ÖNÜNDEKİ İKİ ÇIKINTIDAN BİRİSİDİR VE İSTER İSTEMEZ PENİSİ ÇAĞRIŞTIRIR. BİRÇOK KÜLTÜRDE ZINANIN BURUN KESME İLE CEZALANDIRILMASI DA BUNUNLA BAĞLANTILI OLABİLİR.

verdiğimiz bu şiddetli tepki, zararlı olabilecek şeylere karşı zaman içerisinde gelişmiş bir uyarı niteliğindedir.

20. YÜZYILDAN ÖNCE BÜYÜK BURUN MAKBULDÜ

Güçlü bir burun, sosyal konum sahibi bir erkek için neredeyse zorunluydu.

Napolyon önemli görev vereceği adamları büyük burunlulardan seçerdi.

HMS Beagle gemisinin kaptanı o yıllarda moda olan fizyonomiyeye meraklı idi. 1831'de Charles Darwin tarihi gezisine çıkmadan önce, Darwin'in burnunu yeterince keskin ve kemerli bulmadığından, uzun bir yolculuğu kaldıracak azim ve kararlılığa sahip olmadığını düşünmüş ve yolculuğa çıkmak istememişti.

ARİ İRK SAPLANTISINDA DİKKATLER BURUNDA TOPLANMIŞTI

20. yüzyılın başlarında ortaya çıkan faşist akımlar, ırkın saflığını korumak gibi bir saplantıya kapıldılar. Ari ırkın küçük ve kalkık burunları yüceltildi.

Yahudilerin iri burunları, Afrika kökenlilerin yayvan burunları, Uzak Doğuluların küçük ve basık burunları aşağı ırkın göstergesi olarak kabul edildi. İkinci Dünya Savaşı sonrasında artan kültürel emperyalizm de, diğer halklarda kazanan ulusların insanlarına benzemek arzunu uyandırdı. 1980'lerden sonra ise ırkçılık politik olarak doğru kabul görmeyen bir söylem haline dönüştüğünden, etnik farklılıklar estetik açıdan güzel ve çekici olarak kabul edilmeye başlandı.

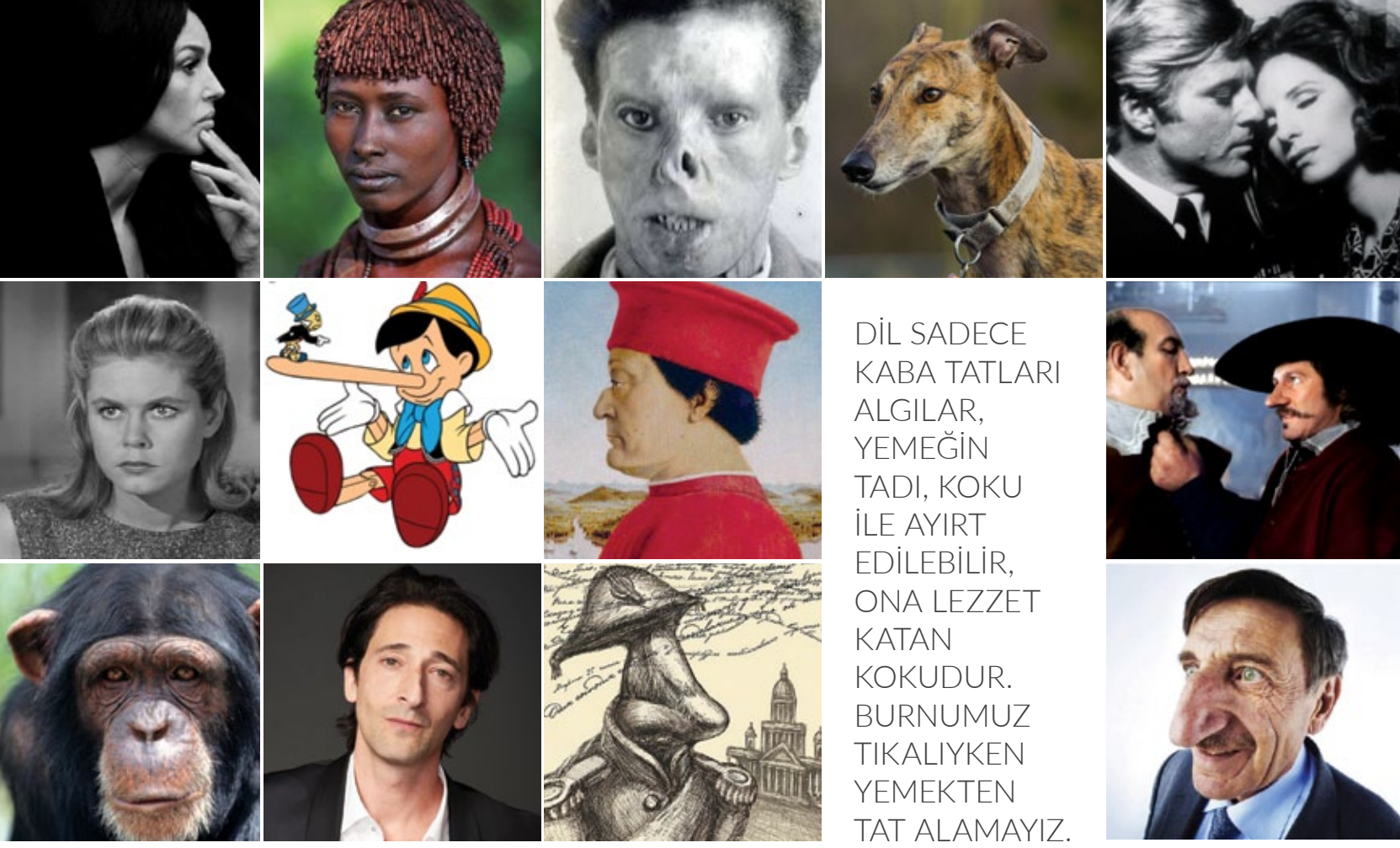
Modern rinoplasti teknikleri 19. yüzyılda tanımlanmaya başlanmış olmasına karşın, estetik rinoplastinin popülerleşmesi 1923 yılında oyuncu Fanny Brice'in New York'ta bir otel odasında ameliyat

edilmesi ile başladı. Basında büyük yankı uyandıran ameliyatın ardından, "Dekoratif Cerrahi" adı altında, uzman hatta hekim bile olmayan kişiler tarafından sayısız operasyon yapıldı. Ortaya çıkan komplikasyonlar sonrasında, estetik ameliyatları kontrol altına almak amacıyla 1931 yılında Amerikan Plastik Cerrahi Derneği kuruldu.

YALAN SÖYLÜYORSUN!...

Yalan söylemek zorunda kaldığımızda elimizi sıkıntılı bir şekilde burnumuza götürürüz ve burnumuzu sıvazlarız. Aslında bunun fizyolojik bir sebebi var. Zor durumda kaldığımızda burun kökünde ısı artışı olduğu termal kameralarla gösterilmiş. Muhtemelen elimizi götürme ihtiyacımız bu durumdan kaynaklanıyor.

Yalan ve burun denince ilk aklı gelen, Carlo Collodi tarafından yaratılan, orijinal çizimi Enrico Mazzanti'ye ait Pinokyo karakterini

DİL SADECE
KABA TATLARI
ALGILAR,
YEMEĞİN
TADI, KOKU
İLE AYIRT
EDİLEBİLİR,
ONA LEZZET
KATAN
KOKUDUR.
BURNUMUZ
TIKALIYKEN
YEMekten
TAT ALAMAYIZ.

es geçemeyiz. Collodi'nin eserinde bir sürü şiyasi metafor vardır. Kendisi, İtalyan gençliğinden beklediklerini Geppetto Usta'nın ağzından söyler. "Yalan söyleme, oku, düzgün insan ol." Pinokyo yalan söylediğinde burnu uzar. Buradaki metafor şöyle okunabilir; yalan söyledikçe çirkinleşirsiniz. İş, yüzü çirkinleştirmeye gelince akla gelen ilk organ tabii ki burun olur!

GOGOL'UN EN ÇILGIN ESERİ: BURUN

Burun ve edebiyat denince, Gogol'ün belki de en çılgın eseri olan "Burun"dan bahsetmemek olmaz. Gogol'ün romanında, ana karakterin burnu bir gün kendisini terk eder ve bağımsızlığını ilan eder. Ümitsizce burnuna ulaşma çabaları, başkalarının bu konudaki duyarsızlıkları gerçeküstü bir şekilde anlatılır. Ancak romandaki en belirgin şey fallik göndermedir. Burnun kaybı, hayatın her alanına sinen iktidarsızlığın simgesine dönüşür. ★

YAŞAYAN EN UZUN BURUNLU KİŞİ 8.8 CM İLE ARTVİNLİ MEHMET ÖZYÜREK, REKORLAR KİTABINA GEÇTİKTEN SONRA HEYBETLİ BURNUNU BİR ŞAHESER OLARAK NİTELEMİŞTİR.

Rinoplasti nasıl doğdu?

Burun şekillendirme ameliyatlarının tarihi çok daha eskilere dayanıyor. Özellikle zinadan dolayı burun kesmenin yaygın olduğu Hindistan'da Shusruta ailesi tarafından geliştirilen alın flebi, 18. yüzyılda Avrupa'da uygulanmaya başladı. 16. yüzyılda Gaspare Tagliacozzi, idam mahkumlarına tıbbi yardım veren bir organizasyonda çalışıyordu. Bu pozisyon kendisine çok sayıda taze kadavra üzerinde çalışma yapmasını sağladı ve burun estetiğinde İtalyan Metodunu geliştirdi. Tarihte burun ameliyatı yaptıran bir başka şahsiyet Milano Dükü Federico da Montedeltro'dur. Savaşta bir gözünü kaybedince, kılıçla çarpışırken tek gözüyle daha iyi görebilmek için burnunun üst kısmını kestirmiştir.

Prenses Diana

BÜYÜSÜ DEVAM EDİYOR...

**HİÇ ÖLMEMEĞİNİ DÜŞÜNDÜĞÜNÜZ
KİŞİLER ANSIZIN ÖLÜR VE İŞTE O AN
GERÇEKTEN ÖLÜMSÜZLEŞİR.** PARİS'TEKİ O
TRAJİK KAZANIN ÜZERİNDEN NEREDEYSE
25 YIL GEÇMESİNE RAĞMEN PRENSES
DIANA'NIN ANISI DA HÂLÂ HAFIZALARDA
TAPTAZE DURUYOR VE ONA AİT HER ŞEY
SONSUZ İLGİ NESNESİ OLMAYA DEVAM
EDİYOR; PEKİ NEDEN?

ELİF NAZLI DURAN

Kraliyet ailesinin hastanede doğum yapan ilk üyesiydi. Oğlu William'ın doğumunu tebrik eden binlerce tebrik kartı ve hediyeye el yazısıyla tek tek teşekkür etti. Çocuklarıyla halkın arasına karıştı, onlara fast food sırasına girmeyi öğretti. Bu kadar sevilmesinin ardında bu alçakgönüllülük ve nezâket var.

Paris'te bir araba kazasındaki trajik ölümünün üzerinden neredeyse 25 yıl geçmesine rağmen, anısı sadece İngilizlerin değil tüm dünya halklarının hafızasında son derece taze bir şekilde yaşamaya devam ediyor. Görünen o ki, Diana'nın büyüü hiçbir zaman bitmeyecek ve onunla aynı çağda yaşamamış olanları bile etkilemeye devam edecek. Peki ama neden? Bu soru onlarca kez soruldu ve de yanıtlandı. Ama yine de, biz editörler yazmaktan, okurlarımız da okumaktan bıkmayacağına benziyor. Öyleyse haydi bir kez daha başlayalım ve modern çağın peri masalının en başında dönelim.

Başrolde bir gün kral olması beklenen 32 yaşında olgun bir adam ve sadece 20 yaşında gencecik güzel bir kız; muhteşem bir düğün, tıpkı masallardaki gibi bir at arabası ve onlara iyi dileklerini sunan milyonlar. 1981'in o Ağustos günü tüm dünyanın gözü, tahminen 750 milyon kişi bu gerçek peri masalındaydı ve daha çok uzun yıllar o gözler bu çiftten hiç ayrılmayacaktı.

Mavi safir yüzük
Diana modeli
adıyla anılıyor

Dünyanın en pahalı nişan yüzükleri arasında ilk sırada gösterilen bu yüzük; 18 karat safir ve beyaz elmadan yapıldı, güncel değeri ise 137.200 \$ civarında. Bu yüzük tasarımı bugün, ülkemiz dahil her yerde Diana modeli olarak anılıyor. 2010 yılında, Prens William, Kate Middleton'a annesine ait bu yüzükle evlenme teklif etti ve bu jestiyle geçmişi bu günü bağladı. Artık o yüzük Diana ve Kate arasında köprü görevi gören bir sembol oldu.

POPÜLERLİĞİ DÜĞÜNÜ VE GELİNLİĞİYLE BAŞLADI

24 Şubat 1981 günü Diana ve Charles basın karşısına geçtiler ve evleneceklerini açıkladılar. Bu açıklamayla beraber; düğün ve ona ait her detay merak edilmeye başlandı. Elbette en başta da gelinlik. Öyle ki, gazeteciler gelinliği diken David ve Elizabeth Emanuel çiftinin çöplerini dâhi karıştırıp, haber olabilecek eskiz müsveddeleri aradılar. Ancak sonunda, sekiz metrelik kuyruğuyla gelmiş geçmiş en gösterişli gelinliklerden olan o muazzam fildişi ipek tafta elbise tüm bu ilginin hakkını verdi ve tarihteki unutulmaz yerini aldı. Ancak saf ipek gelinliğin bir kusuru vardı ve çok çabuk kırılıyordu. İşte o yüzden de, bugün bile, Google'da Lady Diana'nın gelinliği hakkında en sık aratılan bilgiler arasında "neden o kadar buruştu" sorusu ilk sıralarda geliyor.

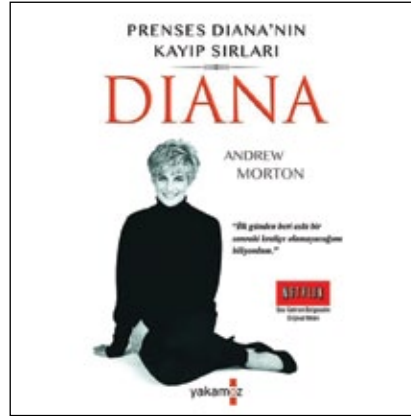
BİR ANAOKULUNDA ÖĞRETMENLİK YAPAN, KIZ ARKADAŞLARIYLA AYNI DAİREYİ PAYLAŞAN DIANA, YİNE DE SIRADAN BİR HAYATI OLMAYACAĞINI BİLİYORDU.

SİHİRLİ BİR DOĞALLIĞI VARDI

Diana öylesine doğal ve öylesine gerçek birisiydi ki, ilk başta kraliyet ailesi de onun bu imajının halkla aralarında bir köprü görevi göreceğini düşünmüştü. (Aslında aynı misyon bundan birkaç yıl önce Meghan Markle için de uygun görüldü ama bir kez daha işler kraliyet ailesinin umduğu gibi gitmedi.) Diana üzerindeki müthiş ilgi düğünden sonra katlanarak artmaya devam etti. Daha önce hiçbir kraliyet ailesi mensubunun görmediği bu ilgiyi genç prenses de sevmişe benziyordu. Fakat 1982 yılında, Kraliçe Elizabeth'in "İngiliz basının en kara günü" diye nitelendireceği bir olay gerçekleşecekti.

Prens ve prenses peşlerindeki gazeteci ordusuyla Bahamalar'a tatile gidecek ve Prens William'a hamile olan Diana'nın boy boy bikinili fotoğrafları gazetelerin ilk sayfalarını süsleyecekti. Saray İngiliz basınından tecrübesiz prensesi rahat bırakmalarını istedi. Ama Diana'yı takip eden sadece onlar değildi. Artık prenses dünyaca ünlü, global bir figürdü ve nereye giderse gitsin hem insanların hem de basının tüm dikkatini çekmeyi başarıyordu; kraliyet ailesinin tüm uyarılarına rağmen...

Netflix'te Diana'nın hikâyesini öğrenebileceğimiz bir dizi (The Crown) ve bir belgesel (Diana: In Her Own Words/ Diana'nın Kayıp Sırları) var.

The Crown

Son zamanların açık ara en fazla izlenen dizisinin Netflix'te yayınlanan The Crown olduğuna şaşırılmaması gerekiyor. İstatistiklere göre, dizi Netflix'in en fazla izlenen yapımı oldu ve dünyanın dört bir yanından milyonlarca insana ulaştı. Söylentilere göre, bu izleyicilerden birisi de kraliçenin bizzat kendisiydi ve neyse ki diziyi oldukça beğenmişti.

Unutulmaz Dansın Hikâyesi

Charles ve Diana 1985 yılında ABD'yi ziyaret ettiler; Diana bu geziden de geriye ikonik bir fotoğraf bırakmayı bildi. Yüzlerce mecrada yayımlanan fotoğrafta Diana, Beyaz Saray'da, üzerinde gece mavisi bir tuvalet ve John Travolta'yla dans ediyor. (İsmi "Travolta Elbise" olarak kalan bu elbise de, 2019 yılında bir açık artırmada 350 bin USD'ye satıldı).

KIYAFETLERİYLE, SAÇLARIYLA BİR MODA İKONU YDU

Prens Diana'yı kraliyet ailesindeki diğer kadınlardan ayıran önemli bir fark da, zaman içinde daha da modernleşen giyim tarzı oldu. Ünlü İtalyan modacıların çoğuyla arkadaş olan Diana, tarih boyunca saçından, takılarına en fazla takip ve taklit edilen kadınlardan birisi olmayı da başardı. Diana'nın saçları da hayatı boyunca insanların yakın markajı altındaydı.

Tercihini devamlı kısa ve kâküllü modern modellerden yana kullanan prenses, 17 yaşından beri kuaförü olan Richard Dalton'dan vazgeçmeyi de küllü sarı rengini değiştirmeyi de düşünmedi. Hatta Harry ve William'ın saçlarını da ilk kesen yine Dalton oldu.

HALKIN PRENSESİ OLDU

Basının ilgisi bir çığ gibi büyüyor, Diana bu ilgiden memnun olsa da yönetemiyor, Kraliyet ailesiyse durumdan hiç de hoşnut görünmüyordu. Araları günün güne daha da gergin bir hâl alıyordu. Ancak 80'lerin sonunda, Diana vahşi bir hayvana dönüşen ve onu bir av gibi gören (Diana'nın mitolojideki Av Tanrıçası olması da çoğu kişi tarafından son

derece ironik bir tesadüf olarak kabul edilir) basını istediği gibi kullanmanın bir yolunu buldu. Kendisini hayır işlerine adayacak, o ne yaparsa yapsın takip eden gazeteciler de böylelikle bunları haberleştirerek kamuoyunun ilgisini, ister istemez, savaş, hastalık gibi konulara çekeceklerdi. Tabii, bir yandan da iyiliksever Diana'nın imajı güçlenecek, ona duyulan sempati daha da artacaktı. 1989 yılında New York'ta, Harlem Hastanesi'nde, yedi yaşında AIDS'li bir çocuğa sarıldığını gösteren kare büyük yankı uyandırdı. Uzmanlar, Diana sayesinde AIDS'lilere olan bakış açısının değiştiğini ifade ettiler. Diana, 1997 yılındaki ölümüne kadar hayır işlerini hiç bırakmadı ve dünyanın dört bir yanına bu amaçla seyahat etti. Akılda kalan son kareyse, Afrika'da Angola'da, mayın kullanımının yasaklanması amacıyla yaptığı ziyareti.

ÖLÜMÜ; KAZA MIYDI YOKSA BİR SUİKAST MI?

Dünya tarihinde en fazla yankı uyandıran araba kazalarından biriydi Diana'nın ölümüne neden olan çarpışma; tabii onun gerçekten bir kaza olup olmadığı da hep tartışıldı ve sis perdesi hiçbir zaman aralanmadı. Günümüzde bile konuşulan şüpheler arasında

Sadece kıyafetleri, yüzüğü değil saçları da Diana'nın adıyla müsemma bir stil olayı idi. Bugün bile kuaförünüzden Diana tarzı kat kesmesini istesenez sizi anlayacaktır.

Diana, mayın karşıtı hareketlerin en büyük destekçilerinden biriydi.

ilk sırada gelense; bu kazada Kraliyet ailesinin parmağı olduğu. Diana'nın mayın karşıtı faaliyetlerinin bazı çevreleri rahatsız ettiği ve böylece ölümünün planlandığı da kulağa gelen diğer söylentiler arasında. Yine sık sık yazılıp çizilen bir diğer iddia da; Diana'nın Mısır kökenli Dodi El Fayed'den hamile olduğu ve dünyaya Müslüman bir bebek getirmesinin böylece müstakbel İngiliz kralının Müslüman bir kardeşi olmasının da bu kaza planıyla fanatik İngilizlerce engellendiği.

Evet, Diana gideli çok uzun zaman oldu ama bizler hâlâ onu konuşmaya, yazmaya, çizmeye devam ediyoruz. Masum ama bir o kadar provokatif, çocuklarına son derece düşkün bir anne ama bir o kadar da feminen bir aşık ve belki hepsinden önemlisi ismini aldığı av tanrıçası Diana kadar cesur bu kadının izlerinin uzun yıllar silinmeyeceği ortada. ★

1989 YILINDA HARLEM HASTANESİ'NDE, AIDS'Lİ BİR ÇOCUĞA SARILDIĞINI GÖSTEREN KARE (ÜSTTE) BÜYÜK YANKI UYANDIRDI. UZMANLAR, DIANA SAYESİNDE AIDS'LİLERE OLAN BAKIŞ AÇISININ DEĞİŞTİĞİNİ İFADE ETTİ.

Hâlâ Hakkında Bilmediğimiz Şeyler Olabilir mi?

Sadece yaşadığı dönemde değil ölümünden sonra da hakkında yapılan onlarca haber, çıkan onlarca kitap, belgeseller, filmler ve diziler... Ancak yine de Diana hakkında bilmediğiniz bazı şeyler olabileceği aklınıza gelir miydi? İşte bunlardan birkaçı.

Diana ilkokula gitmedi ve dokuz yaşına kadar evde eğitim gördü.

En büyük arzusu balerin olmaktı ancak boyu çok uzun olduğu için bu hayaline ulaşamadı. Ancak dans etmeyi hep çok sevdi.

Bir tutkusu da müzikti. Elton John'dan George Michael'a pek çok müzisyenle yakın arkadaşı.

Hep cesur ve hep biraz asiydi. Nikahta okuması gereken yazıdaki "itaat" kelimesini söylemeyi reddetti. Gelini Kate de, bu kelimeyi okumadı.

1997 yılında, ölmeden kısa bir süre önce, bazı elbiselerini sattı ve elde ettiği 6 milyon doları hayır işleri için kullandı.

Felsefeden uzaklaştıkça sürekli eğlence ve anlık zevk peşinde koşan insanlardan ibaret bir toplum hâline geldik.

HAYATIN ANLAMINI VAR MI? MUTLULUK NEDİR? ÖZGÜRLÜK NEREDE BAŞLAYIP NEREDE BİTER? BİZ NEREDEN GELDİK, NEREYE GİDİYORUZ? DÜŞÜNÜR/YAZAR SADIK USTA İLE FELSEFENİN HAYATIMIZDAKİ YERİNİ KONUŞTUK.

AKIN YÜCEL/ASLI DELİKARA
FOTOĞRAF: OZAN PEKTAŞ

Felsefe yapmak, mevcut değerleri eleştirmek, inançları sorgulamak, onları sarsmak gibi bir sonuç yarattığı için filozoflar her çağda sakıncalı insanlar sayıldı. Bu uğurda toplumdan uzaklaşan, dışlanan hatta hayatını kaybedenler oldu. Ama dünyayı onların fikirleri değiştirdi. Bu konuda 5 kitaptan oluşan değerli bir çalışmaya (Dünyayı Değiştiren Düşünürler) imza atmış düşünür-yazar Sadık Usta ile felsefe hayatımızı nasıl değiştirir üzerine konuştuk. Kendisine hediye kitaplarımız, mükemmel çay sofrası ve keyifli sohbet için bir defa daha teşekkür ediyoruz.

Akın Yücel-Bizim toplumumuz felsefeye dargındır. Sözü

uzatan, sonuç almaktan uzak tartışmalar için “Felsefe yapma” denir. Nedir felsefeyle alıp veremediğimiz?

İnsan yapı itibarıyla kolaycılığa yatkın. Bizi derin düşünmeye teşvik eden şeylerden çok fazla hoşlanmayız, çünkü bize ekstra çaba harcatır. Doğası gereği insan “armudun pişip ağzına düşmesini” ister. Onun için de felsefeyi ve felsefeyle uğraşanları aşağılamayı bir meziyet sayar. Felsefeden uzaklaştıkça sürekli eğlence ve anlık zevk peşinde koşan insanlardan ibaret bir toplum hâline geldik. “İcat çıkarma” yine kültürümüzdeki düşünsel kuraklığı gösteren deyimlerden biri. Farklı düşünmek, yenilik getirmek desteklenmez bizde, sonuçlarını da hep birlikte gözlemliyoruz.

Akın Yücel-Felsefenin konu edindiği mutluluk, iyilik, ölüm korkusunu yenmek, başarısızlıkla mücadele etmek gibi kavramlar üzerine aslında hepimiz düşünüyoruz. Ama bunun için okumalar yapmak, kendi düşünce sistemini oluşturmak çoğu kişiye zor geliyor. Öneriniz nedir?

Ne yazık ki ortalığı, ihtiyaç var diye kişisel gelişim kitapları, ilişki koçluğu ve kuantum enerjici dalavereler kaplamış durumda. İnsanların çoğu, bir konuda bilinçlenmenin, sorunları çözerek öğrenmek; yani yaşamı dönüştürmek olduğunu kavrayamıyor. Onun için hep başkalarının yönlendiriciliğine muhtaç kalıyor. Bir de zihinsel açıdan çok tembeliz. Başkası bize

Akın Yücel ve Aslı Delikara,
Sadık Usta ile söyleşi öncesinde...

çözümleri hap gibi versin istiyoruz. Halbuki insan, çevresini değiştirmeye ve dönüştürmeye cesaret ettiğinde aynı zamanda kendi hayatını da değiştirmiş olur! Felsefe size doğru soruyu sordurur, kendi cevabınızın peşine düşmenizi sağlar. Felsefeden ihtiyacı olan hayat bilgisini, ancak buna cesareti olanlar alır.

Akın Yücel-Peki felsefe hayatımızı nasıl değiştirir, neye hizmet eder?

Hayatta karşılaştığımız sorunlar çoğunlukla apaçık değildir, o önümüze birbiri içine girmiş yumak gibi gelir. İşte felsefe burada devreye girer. Toplumsal yaşamda hangi sorunun önemli, hangisinin önemsiz olduğunu felsefe sayesinde öğreniriz. Çünkü felsefe bize, sorunları ve ödevleri sıraya koymayı; sorular ve çözüm yolları arasında hiyerarşi kurmayı öğretir. Örneğin mallar ve eşyalar ediniriz. Sahip olduğumuz ve tükettiğimiz her şey bize onları kazanmak için zaman harcatır. Zamanımızı gerçekten ihtiyacımız olmayan

şeyleri edinmek ve tüketmek için harcamırsak, hayatımız da bir anlamda biz henüz onu anlamadan ve yaşamadan akıp gitmiştir. Gerçekten ihtiyacımız olmayan şeylere harcadığımız her zaman birimi; kültürden, sanattan, ailemizden, arkadaşlarımızdan, yani bizzat hayatımızdan esirgediğimiz zamandır.

Aslı Delikara-Evet, bu noktada Nietzsche'nin "Eğer insan gününün sekiz saatinden fazlasını çalışarak geçiriyorsa, ne iş yaparsa yapsın, o bir köledir" tespitine katılmamak mümkün değil.

Kesinlikle...

Akın Yücel-Estetik, güzellik, Altın Oran gibi kavramlar felsefeyle biz plastik cerrahların ortak kavramları. Bu konularda ufuk açıcı bulduğunuz düşünceler kimler?

Estetik kavramı felsefenin en önemli, en çok kafa yorulan alanlarından biri.

Felsefe nedir? Nasıl bir ihtiyaçla doğdu?

Felsefe, insanın sınırlı bilgisiyyle, evrenin sınırsız bilgisine kafa tutmasıdır. Çevremizi ve hayatımızı felsefeyle kavrarız. Biz aslında bilgiyi, ona ihtiyaç duyduğumuz için merak ederiz. Kuşkusuz modern çağda ilk anda ihtiyaç duymadığımız bazı bilgileri, "timsah avını yerken neden göz yaşı döker" ya da "evren boşluğa doğru mu genişler" vb. soruları da merak ediyoruz. Ancak bu merakın arkasında ilk anda fark edemeyeceğimiz başka ihtiyaçlar var. Felsefe bize, ilk bakışta ilişkili olmadığını düşündüğümüz bilgilerin de derinde birbiriyle bağlantılı olduklarını kavratır.

Bu terim ilk kez 18. yüzyılda kavramlaştırıldı. Kısacası bu kavram, insani duyguların niteliğini ifade eder. Geçmişte birçok filozof, örneğin Sokrates, Platon, Aristoteles, Kant vb. bu konuda tanımlar geliştirmişlerdir. Sokrates'e göre "Güzellik, kısa süren tiranlıktır." Platon'a göreyse, "doğanın bir ayrıcalığı." Theokritos'a göreyse, "fildişinden bir bela"; Karneades'e göre "korumasız krallıktır." Aristoteles ise güzelliği, "her türden tavsiye mektubundan daha etkili" bir varlık olarak görür. Kant'ın bu konudaki görüşü ise daha kapsayıcıdır. O güzelliği, salt görünüş olarak değil, "bütünlükteki uyum" olarak görür. Bütünlük denince de aklımıza, karakter, zeka, birikim, yetenek, görünüm, davranış vs. gelmeli.

Akın Yücel-Sizce neden yeni filozof veya felsefi akımlar çıkıyor? Bilimin gelişmesi, bilişsel süreçlerdeki biyolojik temellerin anlaşılması felsefeye duyulan ihtiyacı ortadan kaldırdı mı?

Felsefi akımların ya da filozofların ortaya çıkması, siyasetçilerin ya da bilim insanlarının ortaya çıkması gibi olmuyor. Siyasetçilerin ve bilim insanlarının başarı veya başarısızlıklarını kısa sürede görebiliriz, ancak filozofları ya da onların temsil ettiği felsefi öğretileri birkaç kuşak sonra fark ederiz. Bu durum çok normal, çünkü genelde filozoflar ileriye ve geleceğe işaret ederler.

Platonik aşk deyimi Platon'dan geliyor Bizler genellikle aşk ve cinselliği aynı cümlede kullanırız fakat bunlar felsefi açıdan farklı kavramlardır. Cinsellik bedensel hazla, aşk ise olağanüstü bir ruhsal durumla ilişkilendirilir. "Platonik aşk" adını ünlü filozof Platon'dan alır. Platon meşhur eseri Devlet'te mümkün olmayacak kadar ideal bir devleti tasvir eder. Gerçekleşmesi mümkün olmayan, ama "gerçekleşse ne kadar da güzel olur" denilecek arzuları tarif için "Platonik" deyimi oluşturmuştur. Platonik aşk, bedensel hazın bulaşmadığı, cinsellik yaşanmadan salt zihinde var olan bir durumu tanımlar.

Filozoflar uzağı ve geleceği sıradan insandan daha erken fark ettikleri için, onların düşünsel etkilerini birçok insan hemen fark edemez. Felsefi akımlar, meyvesini yediğimiz ağaçlar gibidirler. Onların meyvesini yeriz fakat çoğunlukla o ağaçları kimin dikip yetiştirdiğini bilmeyiz. Şu anda da birçok filozof adayı veya felsefi öğretiyi yüz yüze ancak bunu biz değil gelecek nesiller algılayıp değerlendirecektir.

Bilim ve felsefe ilişkisine gelince: bilim, felsefenin önünü açar ancak felsefe de bilime ufuk kazandırır.

FELSEFE BİLİMİN ETİK SINIRLARINI SORGULATIR. "GÜVENLİK YA DA SAĞLIK İÇİN ÖZGÜRLÜKTEN NE KADAR ÖDÜN VERİLMELİDİR?" TARTIŞMASINI, FELSEFE BAŞLATIR.

Sanki bu günü anlatıyor

“En sonunda, insanın ayrılmaz parçası olan her şeyin alış-veriş ve pazarlık konusu olduğu zaman gelip çattı. Bu, o zamana kadar el değiştiren fakat ticaret konusu olmayan, erdem, duygu, kanaat, bilgi ve bilinç gibi şeylerin de ticaret konusu olduğu bir zamandır. Tek kelimeyle her şey ticaret konusu oldu. Bu genel kokuşma ve evrensel ölçekli alış-veriş dönemidir. Eğer ekonomik terimlerle ifade etmek gerekirse, bu zaman, maddi olsun, manevi olsun, her şeyin gerçek değerinin saptanması için pazara getirildiği zamandır.”

**Felsefenin Sefâleti,
Karl Marx**

Atina Okulu adını taşıyan fresk, İtalyan ressam Raffaello Sanzio tarafından 1509-1511 yılları arasında yapılmıştır. Bilim ve felsefeye bir saygı duruşu olan çalışmada kimlerin olduğu tartışılrsa da Platon, Aristoteles, Sokrates, Pisagor, Öklid gibi filozof ve bilim insanlarının yer aldığı kesin gözüyle bakılır.

Felsefe bilimin etik sınırlarını sorgular. “Güvenlik ya da sağlık için özgürlükten ne kadar ödün verilmelidir?” tartışmasını başlatır. İçinde sorgulama olmayan bilimin, tiranlığa dönüşme tehlikesine işaret eder.

“Aforizmalar o düşünürün felsefesini merak ettiriyorsa ne güzel.”

Aslı Delikara-Filozofların aforizmalarını (özlü sözlerini) çok beğeniyoruz ama o cümle koca bir denizde damla sayılır. Aforizma sevgisi bizi felsefeyle buluşturabilir mi?

İnsanlar aforizmaları çok sever, çünkü onlar kavranması zorlu durumları bir cümleyle ifade edebilirler. Aforizmalar o düşünürün felsefesini merak ettiriyorsa ne güzel, fakat çoğunlukla o aforizmaların belli bir deneyim, yaşanmışlığın ve çözümlemenin ürünü oldukları unutulur.

Fransız ressam Jacques Louis David'in 1787 yılında yaptığı “Sokrates'in Ölümü” adlı resimde, dönem tanrılarını tanımadığı için ölüme mahkûm edilen Sokrates'i baldıran zehirini içmek üzereyken görürüz.

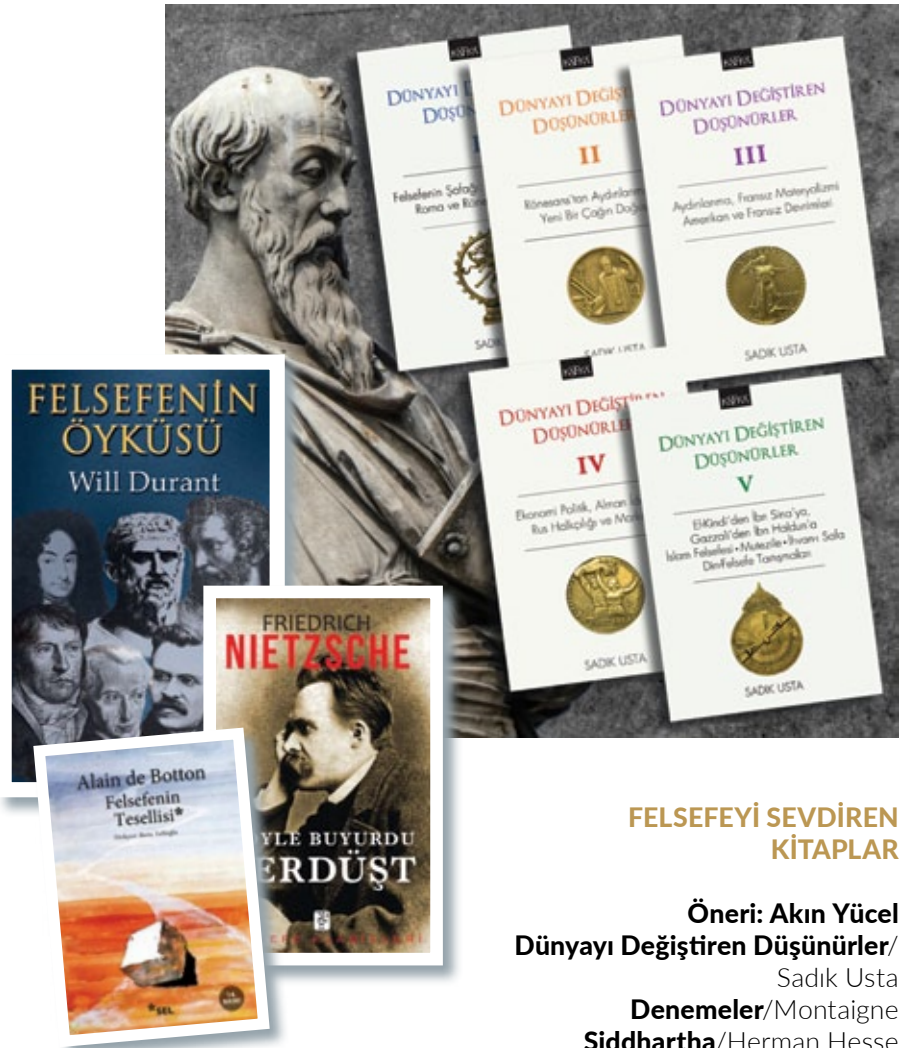
Aforizma, belli bazı sorunlarımızı aşmak için yutmamız gereken bilgi hâbi değildir. Duyması ve okuması çoğunlukla güzel fakat aldatıcıdır; çünkü insanı somut durumu analiz etmekten alıkoyar.

İNSANLAR
AFORİZMALARI
ÇOK SEVER, ÇÜNKÜ
ONLAR KAVRANMASI
ZORLU DURUMLARI
BİR CÜMLEYLE İFADE
EDEBİLİRLER.

Aslı Delikara-Felsefeye en ciddi eleştirilerden biri yine bir düşünür olan Karl Marx'tan geldi. "Filozoflar dünyayı sadece yorumlamakla yetindiler, oysa aslolan onu değiştirmektir." diyordu. 1) Felsefenin dünyayı değiştirmek gibi bir amacı var mı? 2) 5 ciltlik seriniz "Dünyayı Değiştiren Düşünürler" adını taşıyor. Bu, soruma bir tür cevap mı?

Kuşkusuz felsefenin, doğrudan dünyayı değiştirmek gibi bir amacı yok fakat filozofların olmalıdır. Ki Marx da buna dikkat çeker. Ancak şu uyarıyı da yapmakta yarar görüyorum: Felsefeciler politikacı ya da sürekli sokakta eylem yapan insanlar değildir. İnsan hem felsefeci hem de politikacı olabilir fakat böyle bir koşul yok. Dünyayı Değiştiren Düşünürler'de insanlık tarihinin önemli dönemlerinde toplumsal-siyasal-kültürel krizlere çözüm önerileri getiren, bilim ve kültürel alanda tıkanıklığı aşmamızı sağlayan düşünürlerle yer verdim. Bu kişiler, doğrudan amaçlamamış olsalar da dolaylı olarak zihnimizin yeni ufuklar kazanmasına, bilinçlerimizin keskinleşmesine, dünyanın da değişmesine katkıda bulunmuşlardır.

Aslı Delikara-Tarihsel bir atışma var; "Felsefenin Sefâleti mi/Sefâletin Felsefesi mi" Kim haklı?

Anarşist kuramcı-düşünür Pierre-Joseph Proudhon, sosyalist düşünceyi insanları yoksullukta eşitlemeye çalıştığı, sefâletin övgüsünü/felsefesini yaptığı düşüncesi ile eleştiriyordu. Görüşlerini "Sefâletin Felsefesi" (1846) kitabında topladı. Marx ise; toplumsal meseleler üzerine sadece düşünmenin çözüme faydası olmadığını, "düşünmekle birlikte eyleme de geçme gereğinin" altını çiziyordu. **Marx'a göre eşitsizliğin farkında olan insanların sadece tartışıp harekete geçmemesi, mevcut düzenin ekmeğine bir nevi yağ sürmektir.** Bu eleştirisini Proudhon'un kitabına nazire yaparak, bir kelime oyunuyla "Felsefenin Sefâleti" kitabında (1847) dile getirdi. Kanımca bu, günümüzde hâlâ popüler bir tartışma konusu olan "yoksullukta mı yoksa refahta mı eşitlik" tartışmasına ilk ciddi giriştir. ✨

FELSEFEYİ SEVDİREN KİTAPLAR

Öneri: Akın Yücel
Dünyayı Değiştiren Düşünürler/
Sadık Usta
Denemeler/Montaigne
Siddhartha/Herman Hesse
Ermiş/Halil Cibran
Deliliğin Tarihi/Foucault

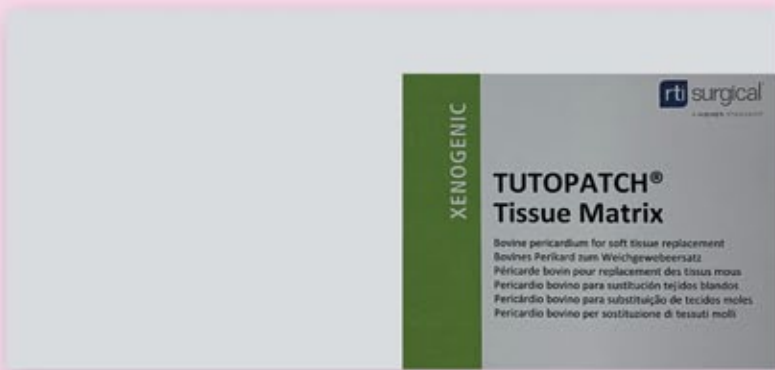
Öneri: Sadık Usta
Filozof Olmayanlar İçin
Felsefeye Giriş/L. Althusser
Felsefe El Kitabı/S. Hilav
Felsefenin Öyküsü/W. Durant
Felsefeye Giriş/Afşar Timuçin
Felsefe Atlası/Elmar Holenstein

Öneri: Aslı Delikara
Felsefenin Tesellisi/Alain de Botton
Zerdüşt Böyle Buyurdu/Nietzsche
Kahkaha Benden Yana/Kierkegaard
Aşkın Metafiziği/Schopenhauer
1844 El Yazmaları/Karl Marx

MEME ONARIMLARINDA DOĞAL "DOKU"NUŞ

TUTOPATCH®

TUTOPATCH® matrix, implant ile meme rekonstrüksiyonunda kullanılmaktadır. pektoral kas altında yapılan işlemlerde silikonun kas tarafından örtülmeyen alt 1/3 lük kısmının kapatılması, alt kısımda silikonun deri ile temasının engellenmesi, deriye silikonun baskı yapmaması ve uzun dönemde de burada doku desteği sağlamak için kullanılmaktadır.

Asyamed Tıbbi Malzemeler ve Sağlık Ürünleri

Perpa Ticaret Merkezi A Blok Kat:7 No: 861 Şişli İstanbul

Tel: (0212) 210 53 34 - (0533) 690 57 16 www.asyamedical.com - info@asyamedical.com

asya | MED

her yönüyle
memme

MEMELER, KADIN BEDENİNE AİT VE TEMEL İŞLEVİ SÜT ÜRETMEK OLAN ORGANLAR OLMASINA KARŞIN, BÜYÜKLÜĞÜ VE ŞEKLİ, NASIL ÖRTÜLECEĞİ, NE KADARININ GÖRÜNEBİLECEĞİ GİBİ KONULAR DAHA ÇOK ERKEKLERİN ZİHNİNİ OYALAMIŞ, ÇAĞLAR BOYUNCA YÖNETİCİLER, DİN ADAMLARI, KANUN KOYUCULAR, SANATÇILAR, MODACILAR, HEKİMLER TARAFINDAN TARTIŞILMIŞTIR.

PROF. DR. AKIN YÜCEL

estetiği

Memeler hemen her toplumda cinsel anlamlar da taşıdığından, mahrem kabul edildi ve örtülmeye zorlandı. Öte yandan kadın güzelliğinin önemli bir parçası olarak kabul gördü. İdeal ölçüler zamana ve farklı kültürlerle göre değişiklik gösterse de, 19. yüzyılda başlayan globalleşmeden estetik meme anlayışı da nasibini aldı.

Victoria Dönemi (1837-1901):

O dönemin modası olan abartılı korseler ve kafesli etekler, memeleri dolgun ve dik, beli ince ve kalçaları geniş göstermekteydi. İnce bel kadının henüz doğurmadığını, geniş kalça doğurabileceğini ve büyük memeler bebeğini besleyebileceğini ifade ediyordu.

Altın Çağ (1920'ler): Büyük savaş sırasında üretim faaliyetlerini üstlenen kadınlar, sosyal hayatta da yer almaya başladı. Bu dönemin modası androjeni idi. Kadın güzelliğinin önemli simgelerinden olan uzun saçlar, yerini kısa bob-style saçlara bıraktı. Küçük memeler, basık göğüs, dar kalçalar, oğlansız görünüm güzel bulunmaya

"Kibrit Çöpü" olarak da anılan İngiliz model Twiggy'nin şansı, rivayete göre kuaförünün saçını kısacık kesmeyi önermesiyle açılmış.

başlandı. Vücut kıvrımlarını göstermeyen düz giysiler moda oldu. Bu giysilerle Charleston dansı daha kolay yapıyordu.

Hollywood'un Altın Çağı

(1940'lar, 50'ler): Amerikan rüyasının parladığı yıllar. Tipik örnek Marilyn Monroe. Kıvrımlı bir vücut, büyük memeler, ince bel, geniş kalçalar. Sütyen vazgeçilmez oluyor, memeleri olduğundan büyük ve dik gösteren modeller geliştiriliyor.

1960'lar: Gençlerin kurulu toplumsal düzeni değiştirmeye çalıştığı, öğrenci hareketlerinin, üniversite işgallerinin yılları. Sosyalizmin tüm dünya gençlerini etkilediği dönem. Hippiler, uyuşturucu, Beatles, Rolling Stones, Che Guevara. Kadın modasını ise tek bir isim özetleyebilir, Twiggy. Küçük memeler, dar omuzlar, dar kalça, ince, uzun bacaklar, kırılğan ergen görünümü.

80'ler: Top model ve aerobik yılları. Gösterişli mankenler basında, televizyonda, sinemada. Tipik örnek Cindy Crawford. Uzun boy, geniş omuzlar, orta ya da

Victoria Çağı kadınlarının korseli, gösterişli, abartılı kıyafetlerinin aksine (solda) Altın Çağ kadınları rahatça hareket edebilecekleri bir giyim stiline sahip oldu (üstte).

Masum, sevimli, cesur ve seksi. Marilyn Monroe efsanesine bitti demek mümkün değil, o bir sembol.

büyük ama dik ve dolgun memeler, adaleli gergin bir karın, uzun bacaklar, atletik, ince ama kıvrımlı bir vücut. 80'li yıllar estetik cerrahinin ve meme protezlerinin de yaygınlaştığı yıllar.

90'lar: Bir tarafta Kate Moss'un simgeleştirdiği akım; sıska, anoreksik, oğlansı görünüm, solgun cilt, küçük memeler, dar kalçalar. Diğer tarafta, süpermodellerin atletik ama kıvrımları daha da belirginleşen vücut yapıları. Eva Herzigova'nın wonderbra'yı popülerleştirmesi ile meme protezlerine talebin artması.

Postmodern dönem (2000'ler ve sonrası): Daha büyük beden modeller defilelerde boy göstermeye başladılar. Artan obezite de bu durumu yaratan önemli bir etken. Artık sağlıklı bir cilt, daha kıvrımlı ve dolgun vücutlar güzel kabul ediliyor. J. Lo ile başlayan Latin kalçası modası, Kim Kardashian ile endişe verici boyutlara ulaştı. Büyük memeler, ince bel, gergin karın, geniş kalçalar. Brezilya kalçası ve meme protezi ameliyatları çok yaygınlaştı.

Eva Herzigova

Cindy Crawford

Jennifer Lopez

Kate Moss

Kim Kardashian

Özgürce giyinmek ve güzel dekolteye sahip olmak istiyorlar. Meme estetiği, sahne ve podyum dünyasının vazgeçilmezleri arasında.

Sophia Loren'in Beverly Hills'de onuruna düzenlenen gecede (1957) yanına oturan Jayne Mansfield'e bakışı Hollywood'un efsane kareleri arasında yer alır.

EN SIK YAPILAN ESTETİK İŞLEMLERDEN BİRİ: ESTETİK MEME CERRAHİSİ

Estetik meme cerrahisi, en sık yapılan Plastik Cerrahi ameliyatları arasında yer alıyor. Her yaş grubundan birçok kadın, memelerinin şekinden ve büyüklüğünden memnun değil. Kimisi çok küçük ya da çok büyük olmasından, kimisi sarkık, ayrık, asimetrik ya da şeklinin bozuk olmasından şikayetçi.

Aman Dikkat!

Kimse kendisine kondurmak istemese de, dünyada her sekiz kadından biri hayatının bir döneminde meme kanserine yakalanıyor. Bu nedenle yıllık radyolojik takipleri aksatmamak gerekli. Ailesinde meme kanseri olanların daha da dikkatli olması şart.

ZAMANLAMA

Meme estetiği 18 yaşını doldurmuş ve meme gelişimini tamamlamış her kadına yapılabilir. Doğum sonrası oluşan deformitelerin düzeltilmesi için emzirmenin sona ermesinden en az 3 ay geçmesi ve kişinin normal kilosuna yaklaşmış olması gerekiyor. Aynı şekilde, kilolu hastaları da, hedefledikleri ve sürdürülebilir bir kiloya indikten sonra ameliyat etmek daha doğru. Ameliyat sonrasında ciddi kilo kaybı, meme şeklinin bozulmasına neden olabilir.

MEME BÜYÜTME AMELİYATLARI

Silikon protezlerin 1960'lı yıllarda hayatımıza girmesi ile birlikte, meme büyütme ameliyatları tüm dünyada en sık yapılan estetik ameliyatlar haline geldi. Hakkında çıkan olumsuz hikayelere ve ara sıra yaşanan uluslararası krizlere rağmen (FDA moratoryumu, PIP skandalı, ALCL krizi gibi) talep artarak devam etmekte. Büyük memelerin seksi olduğuna dair genel inanış ve bunun medyadaki görüntülerle sürekli teşvik edilmesi talebin artmasında önemli bir

etken. Protez tasarımlarının iyileştirilmesi ve cerrahi tekniklerin gelişmesi sonucu meme büyütme ameliyatları güvenli işlemler haline geldi. Ameliyatlar eskisine göre çok daha zahmetsiz ve sonuçlar daha kalıcı, komplikasyonlar daha seyrek görülmekte.

Protez seçiminde dikkat edilmesi gereken, vücut yapısı ile uyumsuz büyüklüklerden uzak durmak. Protezin şeklinin damla mı yuvarlak mı olacağı, kas altına mı üstüne mi konulacağı, kesinin nereden yapılacağı hastanın anatomisine, doktorun ve hastanın tercihlerine göre değişir. Benim tercihim, zayıf hastalarda daha çok dual planda anatomik protezleri kullanmaktan yana.

ÜLKELERE GÖRE MEME BÜYÜKLÜKLERİ

Satılan sütyen ölçülerine göre yapılan bir çalışmada DD cup ile İskandinav ülkeleri, Rusya ve ABD en üst sıradalar. Avrupa'nın ve Güney Amerika'nın büyük bölümü, Avustralya ve Kanada C cup. Biz, diğer Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkeleri, Hindistan, Pakistan, Afganistan, İran ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ile birlikte B cup grubundayız. En küçük memeler ise Çin, Uzak Doğu ve Sahra altı Afrika'sı ülkelerinde.

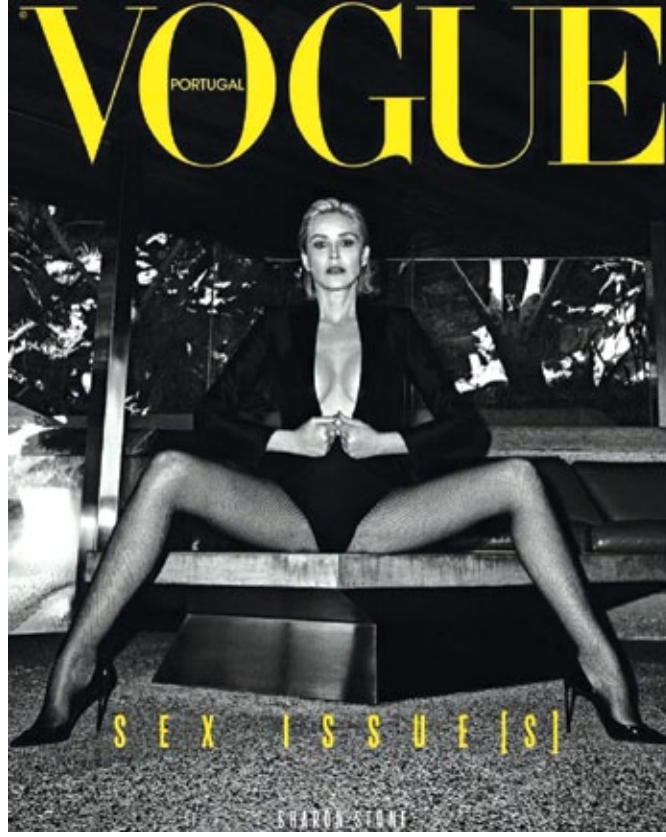
DOLGUYLA MEME BÜYÜTME KULAĞA HOŞ GELSE DE AMELİYATSIZ MEME BÜYÜTME BÜYÜK BİR RİSK. ENJEKTE EDİLEN JELLER UZUN VADEDE, BAZEN TEDAVİSİ MÜMKÜN OLMAYAN SORUNLARA YOL AÇABİLİYORLAR.

YAĞ ENJEKSİYONLARI

Protezlerin görünürliğini azaltmak, asimetriyi gidermek, basık göğüs kafesi gibi anatomik sorunları düzeltmek, meme

kanseri hastalarında cilt kalınlığını ve kalitesini artırmak amacı ile kullanıyoruz. Ancak tek başına meme büyütme amaçlı kullanıldığında, protez kadar etkili değil. Genellikle tekrarlanması gerekiyor, kistlere ve kanserle karıştırılabilen kalsifikasyonlara neden olabiliyor.

MEME KÜÇÜKLÜĞÜ,
ASİMETRİSİ YA DA
DEFORMİTESİ ÇOK
RAHATSIZ EDİCİ
İSE MEME ESTETİĞİ
18 YAŞINDAN
DAHA ERKEN
UYGULANABİLİR.

Sharon Stone, 61 yaşında (2019'da) Vogue dergisine verdiği pozlarla çok konuşuldu. Stone, hayatını anlattığı kitapta iyi huylu kistlerini aldirmek için başvurduğu estetik cerrahın kendisine haber vermeden meme protezi taktığı iddiasıyla da gündeme gelmişti.

Meme küçültme ve dikleştirme ameliyatlarını kendi geliştirdiğim yöntemle yapıyorum. Mamoplasti ameliyatlarında kendi geliştirdiğim yöntemi uyguluyorum. Diğer tekniklerden farklı olarak memenin tüm kadranslarını ayrı ayrı şekillendiriyorum ve memelerin göğüs duvarı üzerindeki konumlarını değiştiriyorum.

Meme dokusu yetersiz ya da çok gevşekse, silikon protezle destekliyorum. Böylece en az izle, şeklini uzun süre koruyan, vücut yapısı ve hastanın istekleriyle uyumlu, yüksekte ve dik duran dolgun memeler elde etmeyi hedefliyorum. İyileşme süreci genellikle sıkıntısız; işlem çok az ağrıya yol açıyor ve hastalar birkaç gün içinde günlük yaşantılarına dönebiliyor.

MEME ONARIMLARI

Meme kanseri tedavisinde koruyucu cerrahiler yaygınlaştığı için, protezlerle başarılı estetik sonuçlar alabiliyoruz.

Memenin tamamı alınmışsa sırttan ya da karından doku taşıyarak da onarım yapabiliyoruz. Meme kanseri hastalarının vücut bütünlüklerini geri kazanabilmeleri için gerekli olan bu ameliyatlar, genellikle birkaç seans gerektiriyor.

HEM ESTETİK HEM SAĞLIK

Aslında meme küçültme ve büyütme ameliyatlarını sadece estetik bir işlem gibi düşünmemek lazım. Çok büyük memeler boyun, sırt ve omuz ağrılarına, omurga sorunlarına, meme altında kalan ciltte dermatolojik sorunlara yol açabiliyor.

Fazla büyük-küçük memeler özellikle genç kızların psikolojisini olumsuz etkilemekte, spordan uzaklaşmalarına ve kilo almalarına yol açmakta. Aynı şekilde memelerin asimetrik ya da şeklinin bozuk olması da kadınların özgüvenini sarsıyor, duygusal sorunlara yol açabiliyor. ★

Peki, sorunlar neler?

Her cerrahide olduğu gibi, meme estetiğinde de komplikasyonlar yaşanabilir, istenmeyen sonuçlar alınabilir. Memeler hastanın beklediği şekilde ve büyüklükte olmayabilir, verilen şekil zamanla bozulabilir, uzun ve belirgin izler kalabilir, protez çevresinde kapsül kontraktürü gibi sorunlar gelişebilir. Bu tür durumlarda revizyon ameliyatları gerekebilir. Tüm estetik ameliyatlarda olduğu gibi, hastanın ne istediğini hekimine iyi anlatabilmesi, hekimin de ne yapabileceğini hastasına iyi açıklayabilmesi önemlidir. Ameliyat sonrası mutsuzlukların en önemli sebebi iki tarafın birbirlerini iyi anlayamamış olmasından kaynaklanır.

En uygun ürünü seçmek için
püf noktalarını araştırdık:

kozmetik *sözlüğü*

ÜRÜN ETİKETİNİ İYİ OKURSAK,
PAZARLAMA HARİKASI İLE GERÇEKTEN
YARARLI İÇERİĞİ AYIRT EDEBİLİRİZ.

SERPİL ÇEKİN

SİZE EN İYİ GELECEK KREMİ BULMAK İÇİN ETİKETLERİ DAHA BİLİNÇLİ OKUMAK İSTER MİSİNİZ?

Kozmetik dünyası kelimenin tam anlamıyla bir derya deniz. Yüzlerce marka olduğu gibi, kullanılan sayısız içerik ve teknoloji var. Üstelik literatüre her geçen gün bir yenisi ekleniyor. Bunlara bir de cilt tipi farklılıkları, cilt sorunları ve ihtiyaçları eklenince konu neredeyse bir uzmanlık bilgisi istiyor. Açıkçası çoğumuz etiketi iyi okumak yerine kulaktan dolma bilgiler ve tavsiyeyle yetinmeyi tercih ediyoruz. Oysa biraz daha çaba göstererek kozmetik üründen maksimum fayda sağlayabiliriz. Kozmetik seçimi ve etiketlerin şifresi üzerine, Dermatoloji Uzmanı Dr. Eda Çubukçu ve Uzman Eczacı Mehtap Özcan'dan aldığımız bilgileri paylaşıyoruz.

DR. EDA ÇUBUKÇU Dermatoloji Uzmanı

Yağlı ciltlerin tercihi hangi içerikler olmalı?

Yağlı ciltler non-komedojenik, yani gözenekleri tıkamayan, sivilce yapmayan nemlendirici ve güneş koruyucuları tercih etmeli. Yağlı ciltlerin nemlendirici ve temizleyici seçiminde retinoik asit ve salisilik asit, glikolik asit gibi alfa ve beta hidroksi asit içeren ürünler tercih edilebilir.

Kuru cilde sahip olanların tercihi ne olmalı?

Kuru ciltler hyaluronik asit, pantenol, gliserin, yağ asitleri, fosfolipidler, dimetikon ve jojoba yağı gibi yağlar içeren ve bu sayede yoğun nem veren, cildi yatıştıran ürünlerle, cilt kuruluklarını dengeleyebilirler.

Ciltte alerjik reaksiyon yaratabilecek, dikkatli kullanılması gereken içerikler hangileri?

Birçok madde alerjik reaksiyona neden olabilir. Alerjik reaksiyonlar kişinin genetiği, yapısı ve cilt tipi ile ilişkilidir.

En çok paraben ve parfümlü ürünler alerjik reaksiyona neden olur. Bunun dışında soyucu ajanlar yani salisilik asit, glikolik asit, retinoik asit gibi içerikler cildi irrite ederek alerjik reaksiyona neden olabilirler. Bu tarz içeriklerin doktor kontrolünde kullanılması gerekir.

Leke açıcı ürünleri kullananların dikkat etmesi gereken 3 şey:

Leke açıcı ürünler kullananlar beraberinde mutlaka güneş koruyucu kullanmalı. Bir de leke açıcı ürünlerin gece kullanımı önerilir. Eğer gündüz kullanılacaksa üzerine kesinlikle ayrı bir güneş koruyucu ürün uygulanmalı. Leke tedavisi için en iyi zaman, güneşe fazla maruz kalmamak adına kış aylarıdır.

Evde yaptığımız maskeler, tonikler cilde zarar verebilir mi?

Evde yaptığımız tonik ve maskelerin içeriğini ve cildinizde yaratacağı etkiyi tam olarak bilmiyorsanız, cilde zarar verebilir. Kullanılan maddelerin alerjik reaksiyonları olabileceği için direkt cilde uygulanması sorun teşkil edebilir. Deri pH'sına uygun olmayıp, cildi irrite edebilir.

Dermatologlar bize dermakozmetikleri öneriyor. Kaliteli ama dermakozmetik olmayan bir kremden benzer faydayı alamaz mıyız?

Dermatologlar içeriğini bildiği kremleri, temizleyicileri hastalarına öneriyor. Hasta bazen çok ucuz, basit bir kremden de fayda görebilir. Burada önemli olan hastanın cilt tipi ve önerilen kremin içeriğidir.

Pazarlama taktiklerine takılmadan bize en iyi gelen ürünü seçmek mümkün. Unutmayın, en iyisi en pahalısı demek değil ve bir arkadaşınızda harikalar yaratan ürün, sizde hayal kırıklığı yaratabilir.

MEHTAP ÖZCAN

Uzman Eczacı

İyi bir anti aging kremde hangi içerikler olmalı?

Yaşla birlikte zayıflayan cilt bariyerini güçlendiren seramidler, hyaluronik asit, peptidler, anti-oksidanlar muhakkak içeriğe eklenmeli.

Bu moleküller güneşin, serbest radikallerin oluşturduğu hasarı azaltır, cildin daha sağlıklı bir formda kalmasını sağlar. Anti-oksidanlar çok geniş bir kavram olmakla beraber, birçok bitki ekstresi, C vitamini, mineraller anti-oksidan etkili moleküllerdir.

Etkili bir göz çevresi kreminin formülü nedir?

Göz çevresi için en büyük sorun morluklar, torbalanma ve ince kırışıklıklardır. Morluklar genetik kaynaklı ise ürünlerin içeriğinde muhakkak renk açıcı moleküller bulunmalı. Örneğin arbutin, heksilresorsinol gibi. Eğer renk koyuluğu dolaşım bozukluğuna bağlı gelişmişse, formüle eklenen arnika, buğday proteinleri gibi içerikler yardımcı olabilir. Torbalanma şikayetinde de yine dolaşımı düzenleyen bu moleküller etkili olur.

İNCE KIRIŞIKLIKLARLA
MÜCADELE İÇİN
HYALURONİK ASİT
VE PEPTİDLER
OLMAZSA OLMAZ
MOLEKÜLLERDİR.

Nano teknolojiler kozmetik içeriklerin etkisini artırmak için de kullanılıyor. Bu teknolojiler sizce vaatlerini gerçekleştiriyor mu?

Kesinlikle. Bu teknoloji ciltte ağırlık hissi yaratmayan, yoğun anti aging formülasyonların yapılabilmesini sağlıyor. Yoğun içerikli kremler aknelere neden olabildiği, aktiflerin emilimini engelleyebildiği için nano teknoloji, aktif moleküllerin iyi emilmesi sağlayan güçlü formüller üretilebiliyor. ★

İşte kremlerin etiket şifresi!

Renk açıcılar:

C vitamini, meyan kökü, arbutin, BHA'ler (salisilik asit, pirüvik asit gibi), AHA'ler (meyve asitleri) beyaz çay, maya özü, B3 vitamini, ginseng, amino asit, hidrokinon kojik asit, lavanta özü, gül tohumu yağı, nar özü, fitik asit, retinoidler, traneksamik asit, likoriz, azeleik asir, ferulik asit

Nem artırıcılar:

Hyalüronik asit, E vitamini, B3 vitamini, seramid, shea yağı, gliserin, petrolatum, lesitin, pantenol, B5 vitamini, aloevera, avokado yağı, retinol, mineraller, hindistancevizi yağı, klorella, panthenol, bisabolol, deniz yosunu, madecassoside, termal su, kayısı yağı, badem yağı, omega3, omega6, omega9, jojoba yağı, lavanta yağı, peptidler

Yaşlanma etkilerini azaltanlar:

Hyalüronik asit, retinol, C vitamini, Pro-Xylane, Resveratrol, kolajen, elastin, probiyotik, antioksidanlar, kafein, Koenzim Q10, seramid, peptidler, mineraller, B3 vitamini

Ödem giderenler:

kondroitin polisülfat, hyaluronik asit, bromelin, arnika, steroidler

Gözenek sıkılaştırıcılar:

Kil, maya özü, BHA'ler (salisilik asit, pirüvik asit gibi), AHA'ler (meyve asitleri; mandelik asit, glikolik asit, sitrik asit, laktik asit gibi), çay ağacı yağı, retinoidler, koenzin Q10

Hayvanlar üzerinde deney yapılmamış kozmetik ne demek?

Hayvanlara eziyet etmeden ve hayvanlar üzerinde hiçbir test yapılmadan hazırlanmış ürünlerdir.

Günümüzde birçok firma bu yöntemi bırakarak laboratuvar testlerine yöneldi ve hayvan testlerini bıraktı. Ancak birçok firma da "leaping bunny" yani kozmetik ürünlerinin hayvanlar üzerinde test edilmediğini gösteren tavşan logosunu, etiketine basmasına rağmen bu testleri yapıyor.

Resmi olarak hayvanlar üzerinde test yapmadığını ilan eden firmaları tercih etmek en doğru yol gibi görünüyor. Geçtiğimiz günlerde "Save Ralph" karakteri hayvan deneylerini yine gündeme getirdi.

Hayvan deneyi yapmadığını beyan edenler firmalar arasında Babe, Bebak, Bee Beauty, Duru, Elidor, Environ, Eyüp Sabri Tuncer, Flormar, Note, Otacı, Tresan, Rebul var.

ışılıtlı dünyanın ortasında,
çılıgın kalabalıktan uzakta...

penelope cruz & javier bardem

2010 YILINDA EVLENEN YILDIZ OYUNCULAR PENELOPE CRUZ VE JAVIER BARDEM, GÖRKEMLİ DÜNYANIN ORTASINDA TÜM GÖZLER ÜZERLERİNDE MUTLU MESUT BİR HAYAT SÜRÜYÖRLAR. KİŞİSEL VE BERABER TARİHLERİNE BAKALIM.

BURAK KURU

Penelope Cruz, 1974'te Madrid'de doğdu. Dans eğitimini 15 yaşında katıldığı model yarışmasındaki başarısıyla destekledi ve video kliplerde yer almaya başladı. Şöhretin kapılarını araladıktan sonra sürekli yükseldi. 1991'de ilk filmi için kamera karşısına geçti bir daha beyaz perdeden uzak kalmadı.

Javier Bardem ise 1969'da Kanarya Adaları'nda dünyaya geldi. Oyuncu ve yapımcı bir ailenin çocuğu olarak doğdu ve ilk kez 5 yaşında kamera karşısına geçti. Bir daha ayrılmadı. Javier Bardem, İhtiyarlara Yer Yok (No Country For Old Men) filmiyle, Penelope Cruz da Vicky Christina Barcelona filmiyle Oscar Ödülü'ne uzanarak oyunculuklarında zirveye ulaştılar. İkilinin keşişen hayatı şu sıralar 11 yılını dolduran evlilikleriyle devam ediyor.

İLK TANIŞMA: 1992

İkili ilk kez Jamon Jamon filminin çekimlerinde 1992'de tanıştı. Ancak ne olduysa 2007'deki Vicky Christina Barcelona'nın setinde oldu. Film, ABD'den tatile gelen iki kadın İspanyol bir sanatçıyı canlandıran Bardem'le karmaşık bir ilişkiye adım atarken, bir taraftan da Cruz'un canlandırdığı dengesiz eski karısıyla tanışmalarını konu alıyor. Woody Allen'ın yönettiği film, izleyicilerden tam not almıştı. Bu filmde doğan ilişki çiftin aynı yıl Maldivler'de birlikte tatilde paparazziler tarafından çekilen görüntüleriyle doğrulandı ancak çift üç yıl boyunca kırmızı halıya birlikte katılana kadar gönüllü olarak tek kare görüntü vermedi. 2010'da Bahamalar'da sadece ailelerinin katıldığı bir törenle evlendiler.

"YOLDAŞIM, AŞKIM..."

Aynı yıl Cannes'da ödül alan Bardem, ödül konuşmasında

Penelope'ye kameraların karşısında teşekkür etti, "Bu mutluluğu arkadaşım, yoldaşım, aşkım Penelope'yle paylaşacağım. Sana çok şey borçluyum ve seni çok seviyorum."

Özel hayatlarını gözlerden uzak tutsalar da birlikte kamera karşısında olduklarında aşklarını sergilemekten çekinmiyorlar. Mutlu ve birbirlerine karşı sevgi dolu oldukları bakışlarından, vücut dillerinden yansıyor. Ender de olsa birlikte katıldıkları etkinliklerde aşkları hemen göze çarpıyor.

"ÇOCUKLARIMIN FOTOĞRAFINI INSTAGRAM'A KOYMAYACAĞIM"

Onlar diğer Hollywood ünlüleri gibi değil. Çiftin Luna ve Leo adında iki çocukları oldu. Ancak fotoğraflarını sosyal medyada asla paylaşmıyorlar ve bunu doğru bulmadıklarını söylüyorlar. Çocuklarının özel hayatına karşı aşırı korumacı olan çift,

Bardem'in jürilerce de onaylanmış bir albenisi var: 2007 yılında Dünyanın Yaşayan En Seksi 100 Erkeği arasında gösterilmişti.

ünlü olmayan aileler gibi vakit geçirmekten de geri durmuyor. Çocuklarıyla Disneyland tatili yapmak da buna dâhil. Cruz, "Çocuklarımın fotoğrafını Instagram'a koyduğumu göremeyeceksiniz. Bunu asla yapmayacağım, onların özel hayatlarını korumakla yükümlü olduğumu hissediyorum" diyor. Evlilikleri hakkında da en ufak bir sosyal medya paylaşımı yapmıyorlar. Hesaplarında genellikle sadece işleri ve yer aldıkları projelerle ilgili postlar paylaşıyorlar.

KIRMIZI ÇİZGİLERİ: EŞİT ÜCRET

2018'de birlikte rol aldıkları Everybody Knows (Herkes Biliyor) filminin Cannes Film Festivali gösteriminde Penelope Cruz eşit ücret aldıklarını açıkladı. Sektörün en büyük problemlerinden biri olan kadınlar ve erkekler arasındaki ücret adaletsizliğine karşı önemli bir duruş sergilediler.

İşi ve özel hayatı birbirinden ayırmayı çok iyi biliyorlar ve birbirlerine çok güveniyorlar. Bu yüzden birlikte çalışsalar bile film setinden çıkıp eve gittiklerinde işi kapının dışında bırakabiliyorlar. Cruz, "Birbirimize yaslanıp bu kadar güveniyor olmamız gerçekten yardımcı oluyor" diyor. Everybody Knows'un yönetmeni Asghar Farhadi çift için şöyle diyor: "Penelope ve Javier'in kurgu ile gerçeklik, yaşam ve iş arasında çok net sınırlara sahip olmalarını hayranlıkla izledim. Onlar mutlu ve sevgi dolu bir ilişkinin sembolü."

JAVIER BARDEM: SPORCU YA DA RESSAM DA OLABİLİRDİ

Javier Bardem'in beyazperdedeki başarısı ödüllerle taçlandırılrsa da kariyerini farklı yönlerde de geliştirebilirdi. İlk gençliğinde milli seviyeye yükselecek kadar iyi bir ragbi oyuncusuydu. Ayrıca resme olan yeteneği de gözle görülür düzeydeydi. Bu nedenle sanat eğitimi almış ama bu sırada paraya ihtiyacı olduğunda oyunculuk yapmış ve bu alana yönelmişti. Paraya ihtiyaç duyduğunda pek övünmediği işler de yaptı. Bunun

JAVIER BARDEM'İN CANNES, BIUTIFUL FİLMİ, EN İYİ ERKEK OYUNCU ÖDÜLÜ KONUŞMASI: "BU MUTLULUĞU ARKADAŞIM, YOLDAŞIM, AŞKIM PENELOPE'YLE PAYLAŞACAĞIM. SANA ÇOK ŞEY BORÇLUYUM VE SENİ ÇOK SEVİYORUM."

içerisinde bir günlük striptizcilik de var. Aktivist kimliğiyle de tanınıyor. Çevrenin korunması için çabalıyor. Antartika'nın korunması için mücadele veriyor. Kariyeri sayesinde ünlü ve yakın arkadaşları da var. Bunların arasında Tom Cruise ve Josh Brolin gibi isimler başta geliyor.

Fiziği, onu beyazperdede izleyenler tarafından beğeniliyor ve jüri tarafından da onaylanıyor. 2007 yılında Dünyanın Yaşayan En Seksi 100 Erkeği arasında gösterilmişti.

Javier Bardem, şu anki eşi Penelope Cruz'la hayatını birleştirmeden önce Christina Pales ile 14 yıl süren bir beraberliği olmuştu. Ekrandaki görüntüsünün aksine, Bardem, hayatında çok ilişkisi olan biri değil.

PENELOPE CRUZ: 4 DİL BİLEN EFSANE

Javier Bardem'in aksine Penelope Cruz'un aşk hayatı biraz daha hareketli. P. Diddy, Matthew McConaughey, Josh Hartnett, Matt Damon ve Tom Cruise gibi şöhretli oyuncularla da birliktelikleri olmuştu.

Minyon tipli, çekici Latin güzeli Cruz, ünlü yönetmen Pedro Almadovar'ın keşfi. Cruz, Oscar heykelciğini kucakladığında, yönetmenine minnettarlığını samimiyetle ve heyecanla dile getirmişti.

Oscar kazandıran oyunculuğu ona istediği her projede yer alma fırsatı sunuyor ama onun kariyerinde ilginç bir tesadüf var. Penelope Cruz, oynadığı iki filmde, Pablo Escobar'a mâruz kaldı. 2001'de Blow, 2017'de Escobar filmlerinde başrol oyuncusu uyuşturucu baronu Pablo Escobar'ı canlandırıyor.

2000 yılındaki All The Pretty Horses (Vahşi Aşk) filminden sonra vejetarjen oldu.

9 yıl yaptığı balenin ona bıraktığı miras: Ayak parmakları biraz çarpık hâle geldi.

Adını Joan Manuel Serrat'ın aynı isimli şarkısından alıyor.

Penelope Cruz, 4 dil biliyor: İspanyolca, İtalyanca, Fransızca ve İngilizce. ★

HER ŞEYİYLE BİR BAŞKA ÂLEM: *pavyon*

PANDEMİ SÜRECİNDE DEPOLARDAN DEVŞİRME PAVYONLARIN BASILDIĞINA ŞAHİT OLDUK. PAVYON DÜŞKÜNLÜĞÜ HASTALIK, YASAK DİNLEMİYOR. ASTRONOMİK HESAPLARIN GELEBİLDİĞİ, KONSOMATRİSLERİN KENDİ DEYİMLERİYLE 'AMELİYAT' TİTİZLİĞİNDE MÜŞTERİYE PARA HARCATTIĞI, DANS ANLAYIŞININ "NE KADAR REZİL OLURSAK, O KADAR İYİ" KIVAMINDA OLDUĞU BİR ACAYİP EĞLENCE MEKANINDAN BAHSEDECEĞİZ.

ASLI DELİKARA
FOTOĞRAFLAR: SAMİ ÖZTÜRK

Ankaralılık, Orta Anadolu müziğine sevgim sempatim, mesleki ilgi (sosyoloji), marjinal ortamlara merakım birleşti, ortaya bu metin çıktı. İstanbul'dakilere gitmişliğim var ama adıyla sahneye davet edilip kaşık havası oynadığım Ankara pavyonlarını görmek, "dünya gözüyle yapılacak" listemde ilk sıradaydı. Tam gidecektim, pandemi çıktı; gitmek değil, yazmak kısmet oldu.

HERKES BANA BEN ÂLEMCİLERE SORDUM: GİTSEK BAŞIMIZA BİR ŞEY GELİR Mİ?

Tekin sayılmayan bir ortam olmakla beraber, mekânda kendi arkadaşlarınızla yiyip içerseniz, kadınları davet etmezseniz öyle anormal fiyatlarla karşılaşmazsınız. İzlediğiniz dansların acayıplığına bakakalmanız, bilhassa kadınsanız ortamda dönen muhabbete canınızın sıkılması muhtemel. Eğlenir misiniz; 'başka yer mi kalmadı' değil 'bambaşka bir yer olsun, dağıtayım' diyenlerdenseniz, mümkün.

ÇIKIŞI TAŞRADAKİ KÖY ODALARI

Pavyon eğlencesinin kökleri kasabalarda, köylerde düğün sonrası erkek erkeğe çalınıp söylenen, dansöz oynatılan köy odalarına uzanıyor. Kelime anlamı fuarlardaki teşhir alanı olan "Pavyon"un taşradaki adı

İlk sahneleri
pavyondu
İbrahim Tatlıses, Müslüm
Gürses, Ferdi Tayfur,
Mahmut Tuncer, Bergen,
Kibariye, Yıldız Tilbe,
Orhan Gencebay, Özcan
Deniz, Muazzez Ersoy.

gazino. Gazinolar, ilk dönemlerde orta-üst sınıfa hizmet veren, Zeki Müren, Emel Sayın, hatta Ruhi Su gibi sanatçılarla farklı kesimlere seslenen, 'nezih', mekânlar kenar kültürde deformasyon ve düşük maliyetli eğlence talebi bu mekânları dönüştürmüştü. Günümüzde cafe bar, kulüp, gazino gibi isimlerle ama pavyon mantığıyla çalışan birçok işletme var.

**PAVYONDA
ÇOK PARA
HARCANIYOR
MU? EVET.**

Racon şu: kapıda içeri girerken erketeye bahşiş vermeye başlıyorsunuz. Oynamak istiyorsanız, sanatçının kafasından çiçek döküyorsanız, sahneye konfeti patlattırarak hepsi tarifeli. Tabii asıl harcama masaya bir kadın davet edince başlıyor. Onların içkisi (Vol) daha pahalı. 1 küçük bira 120-150 TL. Bu içkiyi söylerseniz 20 dk sonra gidecek misafiriniz, şişe açtırsanız 1-1.5 saat kalıyor.

PAVYONDA KİM NE İŞ YAPAR?

Konsomatris (Kons): Consume matrisse; ismiyle müsemma, tüketici (kadın). Masaya davetle gelen konsların görevi muhabbet. Masanızda siz ikramda bulunduğunuz sürece

oturur. Durdurur. Derdini anlatandan kendine küfür ettirene her çeşit müşteriye idare etmek, erotik muhabbeti ve beklentiyi bir dozda tutmak ve sürdürmek, karşısındakine olabildiğince para harcatmak konsların işi.

Müziyenler:
Pavyonlar
21.00-04.00

YALANDAN DA
OLSA İTİBAR
GÖRMEK İÇİN,
KIRMIZI NOKTALI
SOHBETLERE TAV
OLDUKLARINDAN,
ERKEKLİKLERİNİ
YARIŞTIRMAK İÇİN
GELİYORLAR,
TONLA HESAP
ÖDEYİP
GİDİYORLAR.
'BEYAZLAR
SÖNÜNCE' ÂLEM
BAŞLIYOR: PAVYON

arası çalıştığı için bir mekânda birden çok grup sahne alabiliyor. Müzisyenlerin, önemli müşteriye hürmet göstermek, etrafa sataşarak argosu bol esprilerle insanları eğlendirmek gibi görevleri de var.

Kapı görevlisi: Askeri terimle söylersek, bir tür şok mangası gibiler. Polis baskını olacağına, içeriye haber uçurmak, önemli, belalı müşteri mi gelmiş gibi haberler kapıdan alınıyor.

Garson: İşletmenin kalbi. Hangi adam hangi kadına takıntılı, ortam nasıl kızıştırılır, hesap nasıl kabartılır hepsi garsonlara bakıyor. Yani görevleri, meyve tabağı servis etmenin ötesinde.

Patron/işletmeci: Patronlar genelde eski garsonlar ya da fedailer, her şekilde feleğin çemberinden geçmiş insanlar. Camianın deyimleriyle ‘patron kimin kaç amper elektrik çıkaracağını bilen kişi’dir.

“PAVYON MÜŞTERİSİ MÜDÂVİMDİR.”

Yıl 2021. Hem hayat değişti hem cinselliğin her türlüsüne erişim kolaylaştı. Buna rağmen bir erkek neden pavyon müdâvimi olur?

“Hovarda Âlemi” kitabında taşrada gece hayatı ve erkeklik durumunu inceleyen Osman Özarslan yanıtladı:

“Benim gözlemim şu; birincisi artık dünyanın herhangi bir yerinde yaşanan deneyim her yerde izleniyor ve bir talep oluşuyor. İkincisi dizilerde, filmlerde pompalanan “kentlerde insanlar eğlenmekten ölüyor” mantığı... Tüm bunlar, taşrada yaşayan insanlarda, eğlencenin kentli ve modern biçimini yaşama arzusu yaratıyor; en temelde bence bu arzu var.

Kitabınızda müşterileri (müdâvimleri) üç grupta toplamışsınız: paralı, belalı ve yakışıklı...

Evet, mekânlara gelip gidenleri bu üç tipolojide tasnif ettim. Paralı ve belalı, ritüel insanları.

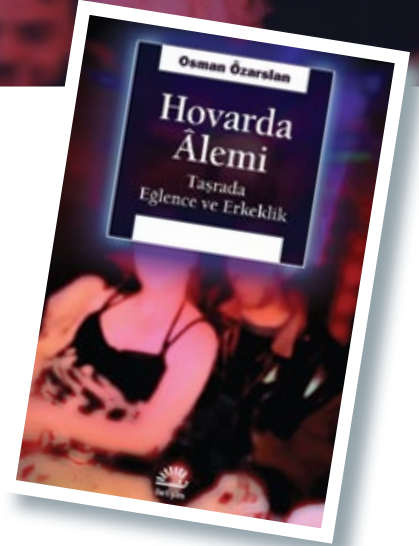

Bahşış vermek, masalara içkiler göndermek, gül döktürmek, konfeti patlattırmak paralının işi. Mekânda bir sıkıntı çıkarsa, polisle bir sorun olursa bunları halletmek de belalının işi. Yakışıklı ise, konsomatris kadınların kendilerine sevgili yaptıkları, deneyimsiz oğlanlardır ki, kabaca söylersek, onların o pozisyona gelebilmeleri sıradan, gürültüsüz insanlar olmaları sayesinde.

Müdâvimler pavyon muhabbetinden vazgeçemiyorlar, neden?

Burada amaç muhabbet etmektir, gelen erkek hem eğlenir, efkârlanır, hem kimseyle konuşamadığı derdini sıkıntısını anlatıp rahatlar. Mekân Ankara ise artı oyun da oynanır. Cinsellik bir motivasyon olsa da asıl olay kendi deyimleriyle ‘para ezerek’ tatmin olmak ve o harcamayla gelen itibarı sürdürmek.

Yani erkeklik gösterisi sadece masadaki kadına karşı değil o gece ve sonrasında mekânda (hatta başka mekânlarda) nam salmak için yapılıyor. Erkekliğin her türlü beklentisini yaşayabilecekleri, sosyalleştikleri, kimlik edindikleri bir yer burası. Paraları yettikçe (bazısı için parası bitene dek) müdâvim olmayı sürdürüyorlar.

Osman Özarslan, Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde yüksek lisans tezini genişleterek Hovarda Âlemi kitabını ortaya çıkarmış. Pavyon kültürüyle her zaman haşır neşir oluşu, çalışmasını zengin bir araştırmaya dönüştürmüş.

Sami Öztürk'ün Blue TV'de yayınlanan belgeseli Pavyon, bu dünyayı tüm renkleriyle, hüznüyle, acımasızlığıyla anlatan başarılı bir yapım. Belgeselin ilk bölümünü yukarıdaki QR Kod ile izleyebilirsiniz.

Sami Öztürk-Pavyon Belgeseli Yönetmeni

Zor bir konuya el atmışsınız. Bu belgeseli çekmek nereden aklınıza geldi?

-Öncelikle Merak. Meraklı bir insan sayılırım. Pavyon dünyasının dinamiklerini, alt kültürünü öğrenmek için yola çıktım. Bu çapta bir iş çıkarmak için başlamadım ama içine girdikçe zengin bir dünyayla karşılaştım ve olabildiğince yansıtmak istedim.

“Kandırıldığını bilerek gelenleri anlamıyorum”

Benim için anlaşılması en zor taraf, büyük paralar harçayarak ve o kadın tarafından kandırıldığını bildiği halde umutla pavyona gelmeyi sürdüren müdavimler oldu. Hem anlıyorum hem anlamıyorum aslında. Bu adamların da eğleneceği, dertleşeceği, karşı cinsle baskı olmadan iletişim kuracakları başka bir alan özellikle Anadolu'da yok.

Belgeselinizde isteyerek sektöre girmese dâhi, isteyerek kalan kadınları görüyoruz. Para kazanmak dışında bir motivasyonları var mı?

Özellikle bir mesleği olmayan kadınların diğer işlerle kıyaslandığında kolay ve büyük paralar kazandığı bir sektör bu. Bunun dışında tuhaf gelecek ama gece hayatını sevdiği için çalışan da var. Dışarıda artık yeni bir hayat kuramayacağını düşündüğü için, çocuğuna bakmak zorunda olduğundan, sevgilisi zorladığı için çalışan yok mu, onlar da var elbette.

Ödenen astronomik hesaplar nasıl açıklanabilir?

Bu da konsuların profesyonelliği. Zaten müşteri, bir kadınla masada oturmanın şartlarını bilir. O kadının çıkışta kendisiyle buluşmayacağını da tahmin eder ama ilk gün bir bahane, hadi 2. gün derken harcadığı paranın karşılığını alamadıkça hırslanıp

harcamasıyla kadını etkilemeye çalışır. Kimse kimseye zorla para harcatmıyor yani.

“PİLAVDAN SONRA
TATLI/ HELÂL OLSUN
YOZGATLI/
ÇANKIRI-ÇORUM FARK
ETMEZ/ BURANIN
ALAYI ANKARALI”

Ankaralı Namık

Ankara, pavyon dünyasında bambaşka bir başlık. Sadece bu kente özgü pavyon ritüelleri var diyebilir miyiz?

Ankara'da dansçı kadınlar gibi müşteri de sahnenin tozunu attırıyor. Bir el oynamak (o da ücret karşılığı) kons'a yapılan bir jest. Ankara merkez ama Orta Anadolu kültürünü taşıyan diğer illerde de bu havalar çalınıp oynanıyor.

OYUN OYNAMAK İÇİN SAATLERCE BEKLEYEN VAR

Oyun oynamak için sahneye isim yazdırılıp para ödeniyor. Sırası gelen, anons edilince sahneye çıkıyor. Bazı pavyon müzisyenleri ve dansçıların youtube'ta binlerce takipçisi, milyonlarca tık'ı var. Bu tür kaşık havası çalan mekânlara Ankara'da Çankırı Caddesi, Ulus, Rüzgârlı Sokak, Cebeci yolunda bulunuyor.

TARKAN'LA YARIŞAN ALBÜMLERİN UNDERGROUND MÜZİKLERİ: ANKARA HAVALARI

Ankara pavyonlarında argo, müstehcenlik ve hicivle yoğurulmuş, altyapısı Ankara havaları olan bir müzik yapıyor. Çift anlamlı kelimeler kullanmak bu işin sanatı. Sevgilisi olan kişiden “Borusana girmiş çalışıyor” şeklinde bahsedilirken, siyasi eleştirinin ifadesi “(Vekilime) Kaymak lazım” olabiliyor. Bu müzik popüler kültüre de entegre olmuş durumda. Kimisi tribünlerde marş, kimisi reklam sloganı, kimi de film müziği olarak hayatımızda... Ana akım medyada bile ‘kızların arasına salınan kobralar’, ‘arabada beş evde on beş’ istenen şarkılarla göbek atılıyor.

Emin Bolat-Müzişyen, vurmali çalgılar üreten Emin Percussion'un sahibi "Pavyonlardan çok iyi müzişyenler de çıkar"

Alaylı müzişyenler için pavyon bir tür basamaktır, okuldur. Her gün pratik yapıp enstrümanınıza daha vakıf hale gelirsiniz, üstüne para kazanırsınız. Ben de işe pavyonda başladım sonra İbrahim Tatlıses'inden Mahzun Kırmızıgül'e birçok sanatçıya çaldım. Şimdilerde meşhur sanatçıların bir kısmı bu mekanlarda keşfedilmiştir.

İnsanların uyanıp işe gittiği saatte eve dönmek son derece yıpratıcı. Bir anımı anlatayım hayatı kaçırmakla ilgili; Bir sabah kulüpten çıkıp eve geldim, öğleden sonrası gidilecek bir ekstra için (saat 16:00 gibi) dinlenmek üzere yattım. Uyanıp buluşma yerine gidince hiçbir arkadaşımı göremedim. Biraz bekledim bir tanesi geldi, "N'oldu neredesiniz, gitmiyor muyuz işe" deyince "Oğlum o düdü, bugün Perşembe" dedi yani bir günü aşkın süre uyuyup tam bir gün kaçırmışım. / **Emin Bolat**

PAVYONDA ASIL PARA BAHŞİŞTEN KAZANILYOR

Temsili bir yevmiye alırdık, bahşişlerle bugünün parasıyla gecede ortalama kişi başı 1500 TL kazanırdık. Çok daha fazlasını kazandığımız, süpürge faraşla para topladığımız gecelerimiz de oldu.

Nihat Olgaç –Copa Cabana işletmecilerinden.

Sadece işletme sahibi olarak para kazanmak mümkün mü yoksa illegal işlere illa ki bulaşılıyor mu?

Esasında hiçbir illegal yola gerek

90'lardan bir sahne. Emin Bolat (ayakta) "Kumar nasıl bir bağımlılıksa pavyon da öyle. Salgında gizli gizli çalışmalarına şaşırmamak gerekir." diyor.

yok, bu işler yapısı itibarıyla paranın su gibi aktığı ve müşterinin cebindeki son kuruşu kadar harcamaya ikna olarak geldiği yerler. İlegal konular, işletmecilikteki bireysel tercihlerle ilgili.

Mekân sahibi olmanın bedeli ne? "Ben sıkıldım, bırakıyorum" denebilecek bir iş mi bu?

Gece hayatı müdavimler gibi mekâncıda da bağımlılık yaratan bir yaşam tarzına dönüşüyor. Öncelikle gece yaşamaya başlıyorsunuz, gündüz hayatı ile ilgili pek fikriniz olmuyor. Uzun süre böyle yaşamaya alışınca yeni bir hayatı neresinden tutacağımızı bilemiyorsunuz. Bu kadar çok parayı başka işte kazanmak da çok zor.

Copa Cabana'da sigara, vestiyer ve çiçekten sorumluymuşsunuz. Bunlar kazandıran işler miydi?

Yabancı sigara eskiden yoktu ve çok yüksek rakamlara bizde bulabilirlerdi. Vestiyer ise bahşiş bırakmadan çıkılmayan bir yer. 'Emanetler'in korunması yine vestiyerle organize edilir, bu sebepten geliri tahminlerin ötesindedir.

QR Kod'la dinleyebilirsiniz

Pavyonların meşhur ettiği oyun havaları

Arabada beş evde on beş
Benim adım Elvan Dalton
Bas bas paraları Leyla'ya
Bize her yer Angara
Ağzı olan konuşuyor
Kaymak lazım
Ankara'nın bağları

YAZMASAM OLMAZ

Kişisel görüşüm pavyon müdavimliğinin kompleksli, bencil, biraz da vizyonsuz bir zihniyetin ürünü olduğu şeklinde. Parasını bir ihtiyaç sahibine, ailesine, güzel bir tatile harcamayıp, pavyonda saçan müşteri dururken, işletmeye yüklenmek haksızlık. Öte yandan cinselliğini sergileyerek bunu işe dönüştürmek, bir yalan çarkının parçası olmak, insanların sarhoşluğundan istifade edip soyup soğana çevirmenin özü, siz adını "Ekmek parası" koyunca değişmiyor. Para kazanmanın bu denli kutsallaştırılması, her değeri ezip geçmesi ise, başka bir araştırmanın konusu. ★

Sinemamızın en meşhur pavyonlu filmlerinden: Vesikalı Yarım, Düttürü Dünya ve Vavien.

QR Kod'la izleyebilirsiniz

Beyazlar sönsün

Pavyon yaşamını anlatan bir diğer belgesel ise "Beyazlar Sönsün" adını taşıyor. Yönetmenliğini Aycan Karadağ ve İbrahim Kucuş'un yaptığı belgesel, bu sektörde çalışan kadınların sorunlarını, travmalarını dile getiren; kuaför, taksici, müşteri diyaloglarıyla bu karanlık dünyaya ışık tutan bir çalışma. Belgeselin 4. Uluslararası Marmaris Kısa Film Festivali'nde aldığı bir de Halk Jürisi Özel Ödülü var.

Pavyon argosu

Beyazlar: Mekândaki normal ışıkların adı. "Beyazlar sönsünce" âlem başlıyor.

Renkli masa: Kalender meşrep insanların, iyi para harcayanların masası. Bolca yenilip içilen, sazcular, kadınlar, garsonların usulünce bahşışlendiği, vur patlasın çal oynasın bir eğlence ortamı yaratılan masa.

Ameliyatçı: Karşısındaki erkeğin parasını ince çalışarak harcatan, bu konuda becerikli kadın.

Kasap: Kadınların ve işletmenin acımadan hesap kabartması. Bu durumda işletmeci/konsomatrise "kasap", mekâna da "mezba" (ya döndü) denir.

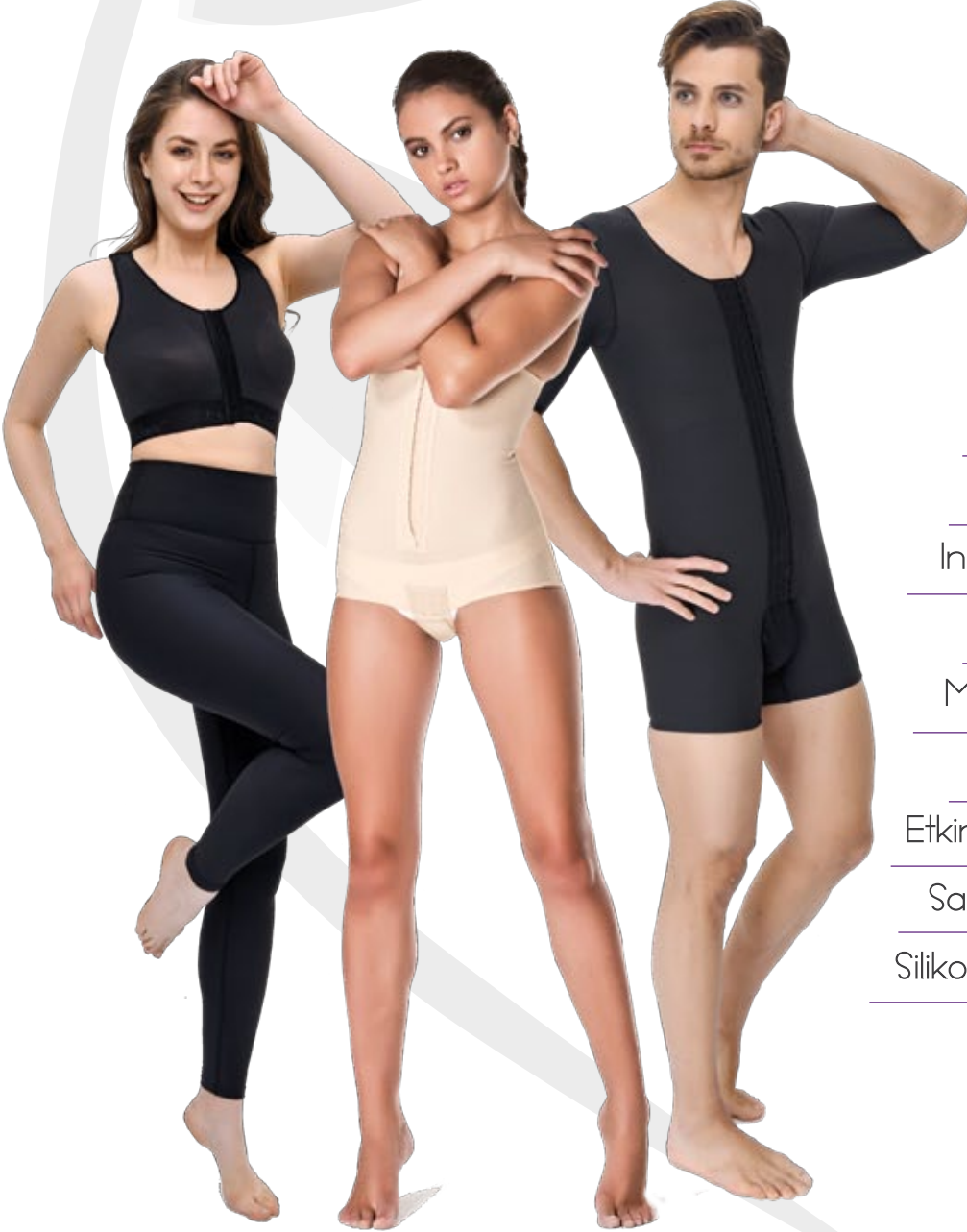
Vol: Zamanı meta haline dönüştüren ölçü/içecek. Örneğin konsomatrise bir likör bardağı büyüklüğünde bir içki söylerseniz, yaklaşık 15 dakika masada kalır ama 1 şişe (vol) söylerseniz, yaklaşık 30-40 dakika kalır.

Çöke çıkmak: Köy odaları eğlencesinden gelen bir deyim. Çöke çıkmak, adını oyundan yorulanların çöküp dinlenmesinden alıyor. Pavyonlarda müzisyenleri dinlendirmek, sahnedeki oyunun bittiğini anlatmak için çöke çıkılıyor.

Otobüs çalıştırmak: Konsomatrisin birlikte olduğu erkeğin, kadının parasını harcamasına verilen ad. Kahvede bu erkek etrafa "otobüs çalıştırdığını" söyler.

Post Operatif Kompresyon Giysileri

ELMURA[®] Kompresyon Giysileri, Science10[™] teknolojik özellikler içeren ElaScience[®] biyouyumlu kumaştan üretilmekte olup iyileşme sürecinde beklediğiniz tüm ihtiyaçlarınızı karşılar.

Optimum Sıklık

Optimum Kompresyon

Uzun Dayanıklılık Süresi

Inovatif Gevşemeyen Kumaş

Nefes Alan Kumaş

Medikal Bio-Uyumlu Kumaş

Antibakteriyal Koruma

Etkin Dolaşım Sistemi Düzenleyici

Sağlığa Zararlı Madde İçermez

Silikon Lateks Formaldelhi İçermez

Beş asırlık hayat suyu: *viski*

BÜYÜK BRİTANYA ADASI'NIN EN TEPESİNDE ÜRETİLEN KEHRİBAR RENGİ SIVIYA VERİLEN İSİMDİR, VİSKİ. İSMİ KELTÇE "UI SGE BEATHA" YANİ HAYAT SUYU SÖZÜNDEN GELİR. YAKLAŞIK BEŞ ASIR ÖNCE KEŞİŞLERİN ÜRETTİĞİ VİSKİNİN YAPIMI TEMELDE ÇOK BASİT: ARPAYI ÇİMLENDİRİP MALT YAPTIKTAN SONRA MAYALAYIP ALKOL OLUŞUNCA DAMITIN, MEŞE FIÇIYA KOYUN VE SABIRLA BEKLEYİN...

CEM TÜMDAĞ

Viskiye imzasını atan, damıtıldıktan sonra içine konulduğu meşe fıçıdır. İskoç yasalarına göre bir viskiye “Scotch Whisky” yani İskoç Viskisi denmesi için bu sıvının en az %40 alkole sahip olması ve yine en az 3 yıl meşe fıçıda beklemesi gerekiyor. Üretimindeki standardın yasalarla koruma altında olduğu viski, İskoçya’da üretildiği yere ve damıtımcısına göre çok farklı karakterlere sahip olabiliyor.

TAHİL YOKLUĞU MISIRLA FERMANTE EDİLEN AMERİKAN VİSKİLERİNİ ORTAYA ÇIKARMIŞ

İskoçya’da viskiler 5 ayrı bölgeye göre sınıflandırılıyor: İlki, ülkenin Glasgow, Edinburgh gibi nüfus yoğunluğu yüksek şehirlerinin bulunduğu bölgeyi kapsayan Lowlands. İkinci olarak, İskoçya’nın kuzey kısmını oluşturan, sayıca en çok damıtımevinin bulunduğu ve yüzölçümü olarak en büyük bölge Highlands. Bir diğer bölge, bir zamanlar 30’dan fazla damıtımevine ev sahipliği yapan ancak aktif olarak sadece 3 üretim tesisi kalmış olan Campbeltown. Dördüncü bölge, isli viskileriyle kendine bambaşka bir pencere açmayı başaran küçük ada Islay. Son olarak, Single Malt viskilerin giderek popülerleşmesiyle apayrı bir üne kavuşan ve 2014 yılında beşinci bölge olarak kategoriye katılmış olan Speyside.

Viskilerinin lezzeti ayrı bir nam salmış olan ve Highlands’in içinde kalan bu bölge ismini vadinin tam ortasından geçen Spey Nehri’nden almakta. Bunlar dışında, İskoçya’da küçük adalarda yapılan viskiler, Islands bölgesi viskileri olarak da sınıflandırılabilir.

VİSKİMİ NEYE GÖRE ALMALIYIM?

Bugün dünyada en çok tüketilen viskiler, en ünlü markaların

Viski bir erkek içkisi mi?

Bir film sahnesi hayal edelim: “Kahramanımız işinden eve dönmüştür. Bir bardak çıkarır şişeyi açar ve kehribar rengi sıvıyı bardağa döker. Yorgun günün ardından viskinin ona verdiği o rahatlamayı hak etmiştir...” ya da, “Ünlü ajan bir barda gözüne kestirdiği hedefe yaklaşmak için plan yapmıştır, barmenden kendisine bir viski söyler ve elinde viskiyle hedefe doğru ilerler...”

Bu hayali sekanslarda bir cinsiyet belirtilmemesine rağmen neden zihnimizde şık giyimli biraz maço biraz centilmen erkekler beliriyor? Beynimizde viskinin bu şekilde kodlanması elbette tesadüf değil. Yıllar süren pazarlama teknikleri ve mesajları viskinin hayatımızda bu şekilde kodlanmasına yol açıyor. Öte yandan rengarenk viski şişelerinde hakim olan renklerin siyah, kahverengi, lacivert, koyu yeşil ve koyu kırmızı olduğunu görebilirsiniz. Bu renk paleti de yine oldukça maskülen ve viskinin asıl tüketicisi olan erkek kitleye hitap ettiğini gösteriyor.

viskileri, Blended yani harman viskiler. İskoçya’nın farklı damıtımevinde üretilen viskileri baş harmancının farklı miktarlarda karıştırmasıyla elde edilen Blended formülleri sır gibi saklanıyor. Harman viskilerden sonra en çok tüketimi yapılan viskiler ise Single Malt viskiler. Single Malt’ın ismi, üretiminin tek bir damıtımevinde yapılmış olmasından geliyor. Bu viskiler çok daha ender bulunuyor ama son yıllarda viskiye olan ilginin artmasıyla birlikte Single Malt viskinin daha fazla tüketildiğini söyleyebiliriz. Viski şişesini elinize aldığınızda değerlendirmeniz gereken kriterlerden birisi Blended/Single Malt olması, diğeri ise viskinin yaşı. Viski yıllandıkça, yani meşe fıçı içerisinde beklediği ömrü uzadıkça, fiyatı da doğru orantılı olarak artış gösteriyor. Viskinin yaşı viskinin iyi olup olmadığını gösteren bir gösterge olmasa da viskilerin pazarlama stratejilerinin önemli bir kısmını oluşturduğunu göz ardı edemeyiz.

VİSKİ TADIMLARINDA BİR LALEYİ ANDIRAN COPITA YA DA GLENCAIRN KADEHLERİ KULLANILYOR. VİSKİYİ KOLAY HAVALANDIRMAYI SAĞLAYAN BU BARDAKLAR, VİSKİNİN BURUN PROFİLİNİ ÇIKARMAK İÇİN DE DERİN DERİN KOKLAMAYA İMKAN SAĞLAYAN DAR BİR AĞZA SAHİP.

İSKOÇ VİSKİSİNİN RAKİPLERİ

Viski dünyasında rekabet oldukça büyük. İskoçlarla viskiyi ilk kimin icat ettiği konusunda tartışma yaşayan İrlandalılar, çok daha yumuşak içimli, floral ve tatlı aromalar barındıran bir viski karakteristiğine sahip. İskoçlardan bir diğer farkı da İrlandalıların viskiyi fazladan bir E harfi ile birlikte yazması: Whiskey. Bu yazım şekli, İngiliz İmparatorluğu'nun İrlanda topraklarında egemen olduğu dönemde vergiden kaçmaya çalışan

ve "Biz Whisky değil Whiskey üretiyoruz" diyen İrlandalı damıtımcıların bir icadı. İrlanda'da yaşanan savaşlar, kıtlıklar bu ülkeden Amerika kıtasına yoğun göçlerin yaşanmasına neden oluyor. Göçmen İrlandalılar fazladan bir E harfi içeren viskilerinin yanında, yanlarında damıtım için kullandıkları araçları da götürüyorlar, ancak Amerika kıtasında ilginç bir problemle karşılaşıyorlar: Bu kıtada viski yapımında kullandıkları arpa az ve pahalı. Ancak sınırsız mısır var. Tahıldaki bu yokluk, bizlere bugünkü Amerikan viskisini sunan yolu açıyor.

Amerikan viskileri içinde ismi en çok tanınan Bourbon viskisinde kullanılan tahılın en az %51

İskoçlar viskilerini yudumladan önce kadehleri tokuşturarak "Slainte" derler. Türkçe'deki "Şerefe" sözüne benzeyen bu kelime sağlığınıza anlamına gelir.

mısır içermesi gerekiyor. Amerikan viskileri içinde isim yapmış bir diğer kol ise Tennessee viskileri. Tennessee eyalet sınırları içinde damıtılması gereken viskilerin özelliği ise, fıçıda yıllanmaya başlamadan önce akça ağaç kömüründen geçerek filtre edilmeleri zorunluluğu.

Viskide İskoç, İrlanda ve Amerikan ekolleri; pazarın çok büyük bir bölümünü rahatlıkla domine ediyor. Ancak onlara doğudan güçlü bir rakip çıktı: Japon Viskileri. Üretimleri batılı rakiplerine göre çok daha mütevazı olan Japon Viskileri, son yıllarda viskiseverlerin

dikkatini çekmiş durumda. Az bulunmaları ve yüksek talep nedeniyle fiyatlarında inanılmaz artışlar görülen Japon viskilerinin ülkemizde de satışı yapılıyor.

VİSKİYE BUZ ATILIR MI?

Yaygın olarak tüketim şekilleri arasında viskinin buzla, kolayla ya da bir başka içecek ile karıştırılarak seyretilip tüketilmesi öne çıkıyor. Ancak viski puristleri viskinin sek olarak tüketilmesini tavsiye ediyorlar. En az 3 yıl meşe fıçıda bekleyip bardağınıza gelen bu sıvının kokusunu ve tadını tam olarak alabilmek, bir viski tutkunu için vazgeçilemeyecek kadar kıymetli.

İSKOÇLAR VİSKİYİ NASIL İÇER?

İskoç barlarında viski genel olarak sek ya da buzlu bir şekilde tumbler bardaklarda tüketiliyor. Viskinin yanında genelde bir bira da sıklıkla viskiye eşlik ederken görülebiliyor. Barlarda en çok tüketilen viskiler ise harman İskoç viskileri.

TÜRKİYE'NİN VİSKİ SERÜVENİ

Türkiye'nin içkinin Tekel tarafından üretildiği dönemde yaklaşık 50 yıllık bir viski macerası bulunuyor: Ankara Viskisi. 1963 yılında Ankara'da bulunan Tekel bira fabrikasında üretilmeye başlanan Ankara Viskisi,

Türkiye’de yasal olarak satışı yapılan ilk ve tek yerli viski. 1980’li yıllardan sonra ithal ürünlerin piyasaya girmesiyle birlikte satışı düşen Ankara Viskisi, tekelin özelleştirilmesi ve daha sonrasında uluslararası şirketlerin Türkiye içki piyasasında hâkim olmasıyla birlikte gözden düştü, 2011 yılında üretimine son verildi.

VİSKİ EŞLİKÇİLERİ

Türkiye’de viskinin yanında çoğunlukla kuruyemiş tüketilirken dünyada viskinin yanında neler tüketilebileceği konusunda oldukça zengin öneriler mevcut. Viskinin deniz ürünleri, peynir, isli veya ızgara et ürünleri ile iyi eşlikçi olduğu belirtiliyor. Daha rahat içimli vanilya, karamel ve çiçeksi kokuların hakim olduğu viskilerin tatlılar ile uyumu ön plana çıkarken, fırınlanmış ve mangalda pişmiş yiyecek veya tatlılar isli viskilerle iyi bir lezzet uyumuna sahip. ★

2020 SONBAHARINDA ÇIKACAĞI AÇIKLANAN BOB DYLAN’IN VİSKİSİ PANDEMİDEN DOLAYI ERTELENMİŞ OLMALI. HEAVEN’S DOOR/ CENNETİN KAPISI ADINI TAŞIYACAK OLAN VİSKİNİN GÖRECEĞİ İLGİYİ TAHMİN ETMEK GÜÇ DEĞİL.

Frank Sinatra

Mezarına bir şişe Jack Daniel’s isteyen birinden bahsediyoruz. Viski kadehi kendisine en çok yakışanlardan. Sinatra şerefine bir viski yapan Jack Daniel’s bu viskiye “Jack Daniel’s Sinatra Select” ismini verdi.

TÜRK FİMLERİNİN ZENGİN ADAM İÇKİSİ

Türk filmlerinde acımasız patron rolünde izlediğimiz karakterlerin sıklıkla ellerinde bir viski kadehi görürüz. 1980 yılı öncesi Türkiye’de kaçak olarak bulunan yabancı viskiler zenginliğin ve gücün bir simgesi olarak Yeşilçam’da sıkça kullanıldı.

Evlerde ise yurtdışından gelenlerin kıymetli hediyesi olan viski içildikten sonra da içine demli çay konarak vitrindeki saltanatını sürdürdü.

“Ben alkolden, alkolün benden aldığından daha fazlasını aldım.”
Viski tutkunu
Başbakan W. Churchill.

'FUTBOLUN ÖLÜMÜ' ERTELENDİ (Mİ?)

DÜNYANIN EN POPÜLER EĞLENCELİĞİ KRİZ YAŞIYOR. FUTBOL, UZUN SÜREDİR BİRÇOK ŞEY GİBİ, ORTAYA ÇIKTIĞI DÖNEMDEKİ MASUMİYETİNDEN UZAKTA SEYREDİYOR. VİTRİNDEKİ TAKIMLARIN SAHNEDE KALABİLMEK İÇİN HARCADIKLARI PARALAR ÇOKTAN ASTRONOMİK BOYUTLARA ULAŞTI. 'PANDEMİ DÖNEMİ' İSE TABLOYU DAHA DA KÖTÜ HÂLE GETİRDİ.

UĞUR VARDAN

ilk adımları 19. yüzyıl sonuna doğru atılan, 20. yüzyılda bütün bir gezegeni saran ve dünyanın en popüler seyirliği olan, 21. yüzyılda ise kendisine olan ilgi ve sevgi eksilmese de birtakım sorunları artık kıyıya vuran bir oyun... Evet, futboldan bahsediyoruz; kitleleri her daim peşinden sürükleyen, tribünde, televizyon karşısında (ya da benim gibi yaşlı yetenlerin) sokakta izlediğinde kendini hemen kaptırdığı, zaman zaman gerçeklikten koparak başka bir âleme dahil olduğu, oynamanın da elbette bambaşka bir keyif verdiği bir 'büyü'den yani... Bu bütün bir yerküreyi saran sihir, Britanya Adası'nda doğdu. Henüz nereye evrileceği belli değilken bir burjuva eğlenceliği idi. Uzun süre de iplerin kendi ellerinde olmasına gayret gösterdiler. Ama bir vakit geldi, futbol alt sınıfların eline geçti. Çünkü en ucuz spordu; kale direği işlevi gören iki taş, bir top ve oynanacak herhangi bir alan yetiyordu. Ayrıca hafta boyu çok ağır işlerde bedenen yorulmuş kitleleri seyir yoluyla avutacak, eğlendirecek bu çapta başka bir deşarj alanı yoktu.

MARACANA'DAKİ BÜYÜK TRAVMA

Aradan geçen zaman diliminde ise sahneye farklı farklı uluslar çıktı. Özellikle büyük bir podyum görevi üstlenen Dünya Kupası organizasyonu, bu çıkışların ifade alanıydı. Büyük spor organizasyonlarına dair fikirleri genellikle Fransız kökenli spor insanları ortaya atar; mesela modern olimpiyatların kurucusu Pierre de Courbertin'ti. Futbolun şenlik dönemi niteliğindeki Dünya Kupası fikri de bir başka Fransız'dan, Jules Rimet'den çıkmıştı. İki dünya savaşı arasındaki sürede 1934 ve 1938'de düzenlenen organizasyonlar, birkaç ulusun katıldığı turnuvalar niteliğindedi.

Savaş sonrası ilk hamle niteliği taşıyan 1950 Dünya Kupası, futbola olan tutkusunu gösterme derdine sahip bir ülkenin trajedisine sahne oldu. Brezilyalılar, bu oyunu çok seviyor ve yeteneklerine güveniyorlardı. Ne var ki evlerindeki turnuvanın finalinde, 173.850 kişinin izlediği mücadelede Uruguay'a 2-1 yenilmeleriyle hem maçın oynandığı Maracana Stadı hem de bütün bir ülke gözyaşlarına boğuldu, koca bir coğrafya, unutulması zor bir travmayla karşı karşıya kaldı. Bu hesap, 1958'de İsveç'te düzenlenen kupada kapandı. Pele'li Brezilya bütün dünyaya bu oyunun nasıl farklı bir modelle oynanabileceğini gösterdi. Bir önceki turnuva olan Dünya Kupası 1954 ise, İkinci Dünya Savaşı'ndan büyük bir hezimetle ayrılan Batı Almanya'nın, yeniden yapılanma ve ayağa kalkma hamlesinin ifadesiydi ve Germenler, finalde o dönemin 'Dream Team'i Macaristan'ı yenerek kupayı kazanıyor ve futbolun asla sadece futbol olmadığı meselesinde yeni bir kapıyı aralıyordu.

Tarih bu alanda 'mucitler' için de farklı bir hikâye yazdı. Sadece 1966'da, o da kendi evlerinde düzenledikleri 'Dünya Kupası'nda mutlu sona ulaşabildiler. Yani Britanyalıları hep gerçek bir trajedi oldu. İtalyanlar defansif

The English Game / Netflix

BU BÜTÜN BİR
YERKÜREYİ SARAN
SİHİR, BRİTANYA
ADASI'NDA DOĞDU.
HENÜZ NEREYE
EVRİLECEĞİ
BELLİ DEĞİLKEN
BİR BURJUVA
EĞLENCELİĞİYDİ. AMA
VAKİT GELDİ, FUTBOL
ALT SINIFLARIN
ELİNE GEÇTİ.

özellikler taşıyan futbollarıyla, Almanlar makine düzenini andıran ruhları ve sarsılmaz disiplinleriyle, Brezilyalılar estetik, yaratıcı ve herkese zevk veren anlayışlarıyla dikkat çektiler ve oyunun ruhuna ve belleğine derin izler bıraktılar. Yakın modern çağlarda ise önce Fransızlar, sonra İspanyollar

sahne aldı ve oyunun göze hoş gelen yanlarını öne çıkarırken aynı zamanda sonuç da alınabileceğini gösterdiler.

MARADONA EFEKTİ

Arjantin, Güney Amerika'nın Brezilya'dan sonra futboldaki en önemli gücü oldu.1978'de şampiyonluklarında 'faşist cunta'nın gölgesi vardı ama 86'da Meksika'da tarihin (bence) en muhteşem oyuncusu kimliğine sahip Diego Armando Maradona'yla birlikte futbol tarihinin belki de en unutulmaz başarılarından birine imza attılar. Keza benzer şekilde Hollanda da oyunun hafızasında derin bir izin ifadesine dönüştü. 'Portakallar', Dünya Kupası 1974'te Johan Cruyff önderliğinde muazzam bir başarıya imza attı, finale kadar yükseldi, herkes kupayı onların alacağını sanıyordu ama olmadı. Lakin teknik direktörleri Rinus Michels yönetiminde ortaya koydukları,

Arjantin, Meksika'da düzenlenen 1986 Dünya Kupası'nda Maradona'yla futbol tarihinin en unutulmaz başarılarından birine imza attı.

FUTBOLA OLAN SEVDA ASLINDA MAHALLEDEN BAŞLAR. BOŞ BİR ARAZİDE YA DA OKULUN BAHÇESİNDEKİ ALANDA ÇOCUKLAR PLASTİK BİR TOP PEŞİNDE, BİR SİHIRİN PARÇASI OLDUKLARINI ANLAR, BIKMADAN USANMADAN, ÇOĞU KEZ HAVA KARARANA KADAR TER DÖKMİYİ SÜRDÜRÜR.

'Total futbol' olarak adlandırılan tarz, modernize bir çaba olarak zihinlere yerleşti ve sonradan gelen birçok takıma ilham verdi, rol modeli oldu.

Buraya kadar 'Milli Takımlar' üzerinden gittik; oyunu elbette sevdiren sadece böylesi 'üst kimlik' oluşumları değildi. Futbola olan sevdada aslında mahalleden başlar. Ya da benim kuşağım, öncekiler ve birkaç sonrakiler için geçerliydi bu durum. Boş bir arazide ya da okulun bahçesindeki alanda çocuklar plastik bir top peşinde,

bir sihirin parçası olduklarını anlar, bıkmadan usanmadan, çoğu kez hava kararına kadar ter dökmeyi sürdürür, o zevkli anların bitmemesini istercesine temasının parçası olurdu. Baban, abin, teyze oğlun, kuzenin, en yakın arkadaşın gönül vereceğin renklerde önemli bir veri olur ya da aynı türden kişilere olan kızgınlığın ya da muhalifliğin de bağlanacağı takımını belirlerdi.

Bunlar oyunun, sizin masumiyet yıllarınızdaki tarifine ilişkin veriler... Büyürsünüz, işin renginin o kadar da masum olmadığını düşünebilirsiniz, hatta sevdiğiniz renklerle problem bile yaşayabilirsiniz ama artık geri dönüş yoktur, çocukluk kararınıza, o güne kadar kat ettiğiniz yola, sevdaya, tutkuya ihanet edemezsiniz, bazı şeyleri sineye çeker, yola devam edersiniz...

'ENDÜSTRİYEL' PROBLEMLER...

Oyun geçmişte de bütün bileşenleriyle önemli bir para kazanma kaynağıydı ve ekonomik bir sistematığın merkezidi. Ama fiyatlar hiç bu kadar yükselmemişti. Oyuncuların transfer ücretleri ve onların menajerlerine aktarılan meblağlar artık astronomik boyutlara ulaştı. Lüks statlar, çok pahalı formalar, bilet ya da kombine fiyatları, canlı yayın için televizyonlara ödenen ücretler derken oyunu takip etmek için artık cüzdanınızdan yüklüce bir miktarın çıkması gerekiyor. Bu sistemi ayakta tutmak için gelire ihtiyaç duyan ve başarı için

'Süper Lig' projesi hayata geçseydi Benzema ve Messi'nin futbol adresleri de değişecekti!

de hemen her sezon kadroyu yenilemek zorunda olan 'Büyük takımlar' içinse borç batağı iyiden iyiye derinleşiyor. Pandemi süreci işte bu var olan kötü tabloya son çivi çakmak anlamına da geldi adeta. Seyircisiz maçlarla futbol ruhunu, kulüpler de gelirlerini kaybetmeye başladı...

Ya 'Bizimkiler'in durumu?

Ortalık 'Süper Lig' kaosuyla çalkalanırken bu aşamada Türk takımları ne yaptı dersiniz, havayı kokladılar, "Belki bizi de çağırır" diye düşündüler ama süreç o kadar çabuk gelişti ki, onların hamle yapacak ya da yapılan hamlelere göre hareket edecek zamanı olmadı. Ardından 'Süper Lig' projesinin hamilerinden Real Madrid Başkanı Florentino Perez projeyi anlatmaya çalışırken durumu şöyle tanımladı: "Herkes bir an dürüst olsun, kimsenin izlemediği maçlar var. Benim izlemekte zorlandığım maçlar var ve bu maçlar İngiltere'de, İspanya'da, İtalya'da. Her şeye açığız ama örneğin küçük bir ligden, Türkiye'den bir takım girmek isterse problem olur. Çünkü para büyük maçlardan, büyük rekabetlerden geliyor." Dolayısıyla o çok böbürlendiğimiz ligimizin dışarıdan nasıl algılandığına dair bir fikir elde etmiş olduk. Gerçi Perez'in bu bakışının futbolun ruhuna uygun olmadığı da bir gerçek. Ama "İşin içine para girince kim futbolun ruhunu düşünür?" dersiniz, tabii ki haklısınız...

Bu dönemde forma, flama, tişört, bayrak vs. satışları da geriledi elbet. İşte tam da böylesi bir ortamda 'Süper Lig' projesi sahaya sürüldü. Ama ilginçtir, oluşuma dahil olan Premier Lig kulüplerinin taraftarları meseleye çok çabuk reaksiyon gösterdi.

'SÜPER LİG' PROJESİ,
'SICAK PARA' KOKUSU,
PROBLEM YARATAN
MÂLİ TABLOLAR İÇİN
BİR ÇÖZÜM GİBYDİ.
ZATEN SALGIN
DÖNEMİYDİ VE "KİMSE,
BU ORTAMDA SESİNİ
ÇIKARTMAZ" DİYE
DÜŞÜNÜLDÜ.

Britanya futbolunun ünlü simaları, akil insanları, eski yıldızlar, otoriteler, kanaat önderleri de taraftar gibi düşündüğünü gösterdi ve isyan ateşi büyüdü. Kulüplerin sahipleri, başkanları çok kısa bir süre içinde geri adım atmak zorunda kaldı, 'Süper Lig' oluşumu belki 'resmi' olarak kendisini lağvetmedi ama hızını kaybederek çabuk sönen bir balon halini aldı.

MASUM DEĞİLİZ HIÇBİRİMİZ...

Aslına bakarsanız işlerin bu noktaya gelmesinde futbol ailesinin var olan 'resmi' oluşumları FIFA ve UEFA'nın da büyük sorumluluğu var. Daha fazla maç, daha fazla turnuva, daha fazla TV yayını mantığıyla oyunun modern zamanlardaki, zaten pamuk ipliğine bağlı ruhunu iyiden iyiye bozdular. Malum, UEFA 'Süper Lig' hamlesiyle panikledi ama bu oyuna dair ahlaki ya da vicdani kaygılarla olmadı; pazardan payının kısılabileceği ihtimali (ve de gerçeği) korkuttu.

PEKİ BUNDAN SONRA NE OLACAK?

Oyunun eski masum günlerine dönmesi olası değil elbet. Ama yine de eldeki mevcutla futbolun ruhu, cazibesi, güzellikleri belli ölçülerde korunabilir, güçlülerin zayıfları sürekli ezdiği bir yapıdan nispeten dengeli oluşumlara yelken açılması için gayret edilebilir. Yoksa farklı ambalajlar eşliğinde yeni 'Süper Lig' fikirleri ya da oluşumları tekrar gündeme gelir, gelecektir de... Sonuçta oyunu ağgözlülüğün öldürdüğü muhakkak, asıl olarak buna çözüm bulunmalı... ✨

Bu sezon yeni bir rekora imza atan Lewandowski ve yıldızı gittikçe parlayan Haaland'ın takımları Bayern ve Dortmund, 'Süper Lig' projesine katılmayı reddedenler arasındaydı.

bir albümün *40 yıl hatırlar olur mu?* olur!

GEÇMİŞ FARKLI BİR ÜLKEDİR VE ORADA FARKLI YAŞANIR. 80'Lİ YILLARIN NASIL DA FARKLI BİR ÜLKE OLDUĞUNU VE O ÜLKEDE NASIL YAŞADIĞIMIZI 21. YÜZYILDAN GERİYE BAKTIĞIMIZDA DAHA İYİ GÖREBİLİYORUZ ARTIK...

MANSUR FORUTAN

Bu yılların kültür-sanat-siyaset tarihindeki yeri artık garantilenmiş sayılır. Moda, müzik, edebiyat, sinema, eğlence kültürü ve çift kutupluluğu ile 80'ler, belki de hesabını günümüzde ödemeye başladığımız şuursuz, ama çok zevkli ve bir o kadar da nitelikli bir bolluğa maruz kaldığımız yıllardı. İlk ev bilgisayarları, ev sinema ve müzik sistemleri, walkman'lar, dijital saatler, spor ayakkabılar ve kutu kolalar yaşam şeklimizi tayin ediyordu.

Özellikle de müzik 80'lerde ulaşabildiği en üst noktaya ulaştı. Neredeyse her grup, her müzisyen adeta kendine özgü yeni bir tarz keşfetti. Yeni sesler, enstrümanlar, kayıt teknolojileri, üst düzey artistik ve müzisyenlik; milyonlarca hayran yarattı. Bu dönemden sonra yapılan işlerin çoğu tekrardan, esinlenmekten öteye geçemedi. 80'lerin

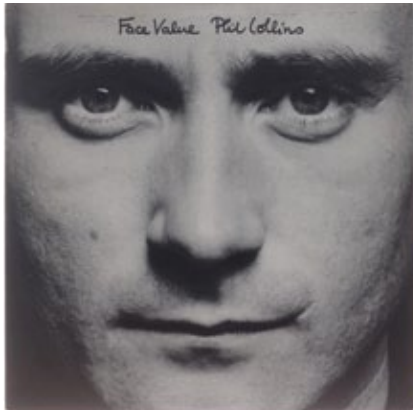
sanatçıları, gelecek nesiller için yapacak pek bir şey bırakmadılar.

Peki 80'leri başlatan bir albüm, bir parça var mı acaba diye sorulduğunda epey düşünmek gerekiyor. Galakside gezegen aramak kadar zor. Ancak son 45 yıldır beynime, kalbime, sinir sistemime yerleşmiş binlerce parçayı toplayıp çıkartıp çarpıp böldüğümde Donna Summer ve Giorgio Moroder'in 1981'de birlikte yaptığı "I feel Love" adlı robotic-disco-funk tadındaki parçaya ulaşıyorum. Bu müzikal dört işlemi beş dakika sonra yapsam başka bir sonuca ulaşacağımı çok iyi bilsem de sonucu kesin ve bağlayıcı olarak ilan ediyorum.... Şimdilik!

Demek ki 80'ler aslında 1981 yılında başladı ve 40 yıllık hatırı garantilenmiş başyapıtlar, bu yıldan başlayarak sinir sistemimize nüfuz etti.

IRON MAIDEN: KILLERS

Britanya'ya özgü metal rock türünün mucidi diyebiliriz Iron Maiden için. Zaten tarihe de Yeni Dalga Britanya Heavy Metal'i olarak geçti bu sound. Müzikal yelpazenin "sert" tarafına da yatkınsanız eğer, bu albüm kesinlikle kendi türünün başlangıcı niteliğinde ve istifade edin derim. Bir albümün 40 yıl hatırı olacaksa o da Killers'dır.

PHIL COLLINS: FACE VALUE

Yine Brtinya'dayız ve üst düzey müzisyen-besteci Phil Collins'in ilk kişisel albümü Face Value'yu şiddetle tavsiye ediyoruz. Romantik pop diye nitelendirebileceğimiz bu albüm, ana akım için tasarlanmış olsa da üst düzey artistik öğeler taşıyor. Ortalamanın bile sanat eseri olabileceğini kanıtlayan bir albüm.

AC/DC: FOR THOSE ABOUT TO ROCK

Belki tarihin ilk Hard Rock grubu değillerdi ama tarihin en büyük Hard Rock grubu olmayı başardılar ve bunu da FTATR albümüne borçlular. Bu albüm başlangıçta dışlanan Hard Rock

türünün müzik dünyasında marjinalleşmesini sonlandırdı. Bu tür, teyzeler, dayılar kısaca her kesimden kabul gördü. 40 yıl değil bi' 140 yıl daha hatırı olur.

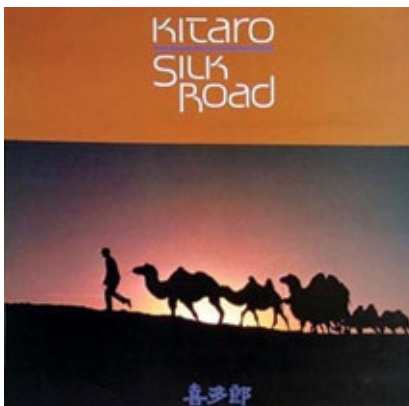
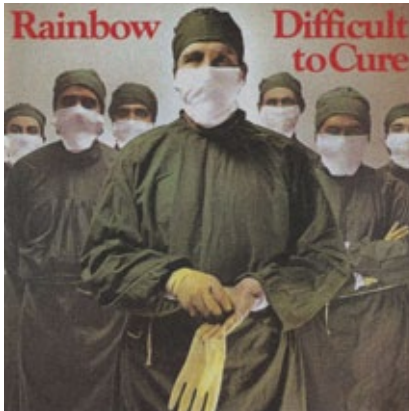
JEAN MICHEL JARRE: MAGNETIC FIELDS

80'ler synthesize'ların altın çağıydı. Bu alandaki inanılmaz gelişmeler müziğin nasıl olması gerektiğini de belirliyordu. İnsanlık daha önce duymadığı sesleri duymaya başlamıştı.

J M Jarre da bu sesleri müzikal bir katedrale dönüştürülmesine, büyük kitleler tarafından sevilmesine aracılık etmişti. Magnetic Fields, elektronik, new age ve synthpop türlerinin en önemli albümlerinden biri. 40 yıl sonra bile, bugün yapılmış gibi.

EARTH WIND & FIRE: RAISE

Bu yıllarda müziğin yarısını beyaz adam yapıyorsa diğer yarısını da siyah adam yapıyordu. Eşitlik en azından burada tesis edilebilmişti. Üstelik siyah adamın yaptığı müzik olmasaydı dünya çok daha renksiz olurdu. Blues, funk, disco, rap, R&B... Aşkın, acının, isyanın, basit

mutlulukların ahenkle dans etmesi ve bu dansı en üst seviyede icra eden Earth Wind & Fire. Yine en iyinin en iyisi seviyesinde başka bir albüm.

KITARO: SILK ROAD

Eğer hayatınız boyunca tek bir New Age albümü almak zorunda kalırsanız Silk Road'u alın. 1981 yılında TRT'de izlediğimiz belgeselin soundtrack'i muhtemelen sinir sistemimize yerleşmiş durumda ve bunun hiçbir sakıncası yok. İç dünya yolculuklarınızda çekinmeden kullanınız.

DAVID BOWIE: CHANGES TWO BOWIE

David Bowie'nin yaptığı bir şeyi tavsiye etmek ya da etmemek haddimiz değil. Sadece hatırlatma yapabiliriz. Deriz ki, 1981 yılında çıkardığı albümü ıskalamayın. Zira, yine zamanının ötesinde, yine sanat değeri yüksek bir çalışma.

CHAKA KHAN: WHAT CHA' GONNA DO FOR ME

Yapımcılığını Arif Mardin'in yaptığı bu albüm R & B, funk ve disco'nun muhteşem füzyonundan oluşuyor ve kötü bir günü iyiye çevirme konusunda da son derece başarılı. "Öyleyse Renk....Dans" durumuna geçişlerde de üstün performanslı bir albüm. Kötü bir gün yoktur, yanlış şarkıyı dinliyorsunuzdur.

KOOL AND THE GANG: SOMETHING SPECIAL

Hayat bir sevgi treni olsaydı, muhtemelen fonda da Something Special albümü çalardı. Türünün, yani Urban Disco'nun en iyi örneklerinden biri. Dünyanın daha çekilebilir yıllarında bu albüm istisnasız her radyo kanalında, her müzik kanalında, partide, diskoda, kulüpte, aklınıza gelebilecek her

yerde çaldı. Denk gelirsiniz bi' bakın derim.

RAINBOW: DIFFICULT TO CURE

Senaryo gereği ıssız bir adaya düşecekseniz ve yanınıza tek bir albüm alma hakkınız olacaksa Difficult To Cure doğru seçenek olacaktır. Hard Rock ve Neo-Klasik Rock'un mucidi Maestro Ritchie Blackmore'un Rainbow tabelası altında çıkardığı 5'inci albüm. Bütün çağları, ve bu çağlar boyunca yapılmış müziğin toplamından bir sentez pişirmeye çalışırsanız bu Difficult To Cure albümü olurdu. Ortaçağ halk şarkıları, barok, rock, funk, aklınıza hangi zaman dilimi ve müziği gelirse... Aynı parçada mükemmel uyum içerisinde hem Bach hem Hendrix duyuyorsanız bir başyapıtı tanıklık ediyorsunuz demektir. ★

Aynı yıllarda bunlar da oldu!

-İran 444 gün boyunca rehin tuttuğu 52 Amerikalı rehineyi serbest bıraktı.

-Papa 2. Jean Paul suikaste uğradı. Saldırıyı gerçekleştiren Mehmet Ali Ağca'ydı. Papa yaralanmasına rağmen hayatta kalmayı başardı.

-İlk AIDS tanısı ABD'nin California eyaletinde kondu.

-Galler Prensi Charles ve Lady Diana Spencer'in evlilik törenini, canlı yayında 1 milyara yakın kişi izledi.

-7/24 müzik yayını yapan MTV Amerika'da yayına başladı. İlk klip, Video Killed The Radio Star adlı parçaya aitti.

-Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat uğradığı suikast sonucu hayatını kaybetti.

-İlk tüp bebek Elizabeth Jordan Carr, ABD Virginia'da dünyaya geldi.

-Şampiyon Kulüpler Kupası Finali'nde Liverpool, Real Madrid'i 1-0 yenerek şampiyon oldu.

-Berlin Maratonu'nda Mehmet Yurdadön birinci, Mehmet Terzi ikinci, Ahmet Altun üçüncü oldu.

HAYVANLAR ÂLEMİNİN
EN AKILLI, EN POFUDUK
KUYRUKLU, CİNGÖZ ÜYESİ:

TILKI

KEDİ KADAR ÇEVİK, BECERİKLİ, AVCI; KÖPEK KADAR
OYUNCU VE SEVİMLİ BİR KOKU UZMANI...
BU GÖSTERİŞLİ, CANA YAKIN HAYVAN, "DÜNYA
ONLARLA GÜZEL" SAYFAMIZIN KONUĞU.

ASLI DELİKARA

Adına öyküler, masallar kaleme alınmış, birçok kültürde aklını kullanması ile anılan tilki, köpekgiller ailesine mensup. Mükemmel adaptasyon yeteneği dolayısıyla tüm dünyaya yayılan tilkinin kutuplardan çöllere her coğrafya ve iklimde hayata tutunabilen 24 türü var. Ortalama 10 kg ağırlığında, boyu 40-80 cm arası değişen, kürklü, çok hızlı koşan, çok iyi işiten, keskin gözlü ve hassas burunlu bu hayvanlar; karnını doyurmak için insanların yanına kadar sokulabiliyor, yiyecek hırsızlığını da iyi beceriyor.

Tilkiler evcil değiller ancak tilkilerin insanlarla ilişkisi çok eskilere dayanmakta. 2011'de bulunan bir mezarda 16 bin yıllık bir insan vücudunun yanında tilki kalıntıları bulundu. Bunun, bulunan ilk insan-köpek mezarından yaklaşık 4000 yıl öncesine ait olduğunu hatırlatalım.

ÇOK MAHİR BİR AVCI

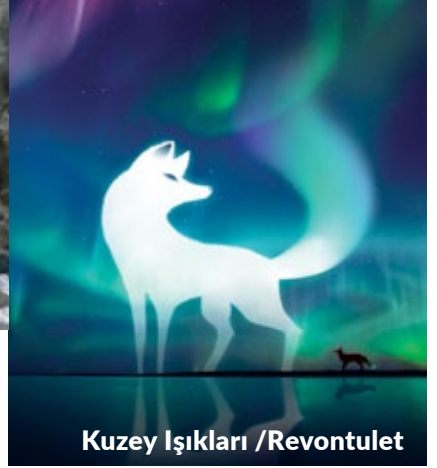
Köpekçiller olarak bilinen Canidae ailesinden gelseler de, kedinin yaşamsal öneme sahip yeteneklerini de taşıyorlar. Bazı türleri pençelerini açıp kapatabiliyor, ağaca tırmanabiliyor. Bir tilkinin kemikleri, kendisiyle aynı ebatlarda bir köpeğin kemiklerine oranla %30 daha hafif, dolayısıyla hızlı hareket edebiliyor. Yetişkin bir kızıl tilki, 50km/s hızda koşuyor.

Tilkiler, 40 metre öteden gelen çığırtaşı duyabiliyor. Belgeselerde zıplayıp kar altına girerek avlanan tilkileri görmüşseniz açıklaması şu: Tilkiler avlanırken dünyanın manyetik alanını kullanabilirler. Bunu hassas kulaklarının yardımıyla, yer altındaki avı uyandırmadan yakalamak için, geçeceği alanı hesaplayıp o alana nokta dalaşması ile gözlemleyebiliyoruz.

Tilki senenin büyük bölümünü yalnız geçirir. Çiftleşme mevsiminden sonra erkek tilki dişinin yanında kalır ve yavruların bakımına yardım eder. 50 gün süren bir gebelikten ortalama 3-5 yavru dünyaya gelir (nadiren sadece 1 ya da 13 yavru olabilir). Yavrular ömürlerinin ilk iki haftası boyunca kördürler ve 4-6 hafta boyunca emzirilirler. Bir ay sonra ilk kez dünyayla tanışır.

SÜRÜ HAYVANI OLMAYAN TİLKİLER, GECELERİ ORTAYA ÇIKAR VE YALNIZ AVLANIRLAR.

Eğer dişi tilki herhangi bir nedenden dolayı ölecek olursa, yavruların bakımını erkek tilki yalnız başına da yürütebilir. Yavrular dört hafta sonra annelerinden bağımsızlığa, ve 10 ay sonra üreyebilecek olgunluğa ulaşırlar. Bir yaşına varınca da annelerini terk ederler. Bir tilki 12

Kutup tilkileri oldukça çetin iklim koşullarında yaşamak üzere evrimleşmiştir. Öyle ki, -70 dereceye kadar üşümek nedir bilmezler.

yaşına kadar yaşayabilir. Etçil olarak sınıflandırılırsalar da, tilkiler neredeyse her şeyi yerler (meyve dahil) İnsanlarla bir arada yaşıyorlarsa onların çöp atıklarından dâhi beslenecek bir şey bulurlar.

Kadim kültürlerde genellikle olumlu vasıflar yüklenen tilkiler hemen hepsinde zekası ve kurnazlığıyla anılır.

Tilki mitolojide dişil enerjiyi, zekayı, kamuflaj yeteneğini simgeler. Altay ve Yakut halkları Tilki'ye Atalar Kültürünün emaneti olarak özel önem verirler. Şamanizmde tilki; rehber hayvan ve bilgi taşıyıcı olarak özel önem taşır. Tilkinin zekasıyla zor durumlardan kurtulma becerisinin, şamanlara zor problemler karşısında çıkış yolunu göstermede yardımcı olacağına inanılır.

Bektaşilerde yolda giderken tilki görülmesi uğur sayılır. Bunun temelinde tilkinin Hızır olabileceğine dair inanç vardır.

FİNCE'DE AURORA (KUZEY IŞIKLARI) İÇİN KULLANILAN KELİME "REVONTULET"İN ANLAMINI KIZIL TİLKİ'DİR. FİN MİTOLOJİSİNE GÖRE KUZEY IŞIKLARI, KARLARDA HIZLA KOŞAN BİR TİLKİNİN KUYRUĞUNDAKİ KAR TANECİKLERİNİ GÖKYÜZÜNE SAÇMASIYLA OLUŞMUŞTUR.

Yöresel olarak, Tokat, Sivas, Çorum, Yozgat ve Amasya'nın bazı köylerinde yaşayan Beydili Türkmenleri (Sıraç Alevileri) tilkiye "Derviş" der. Evliyaların tilki kılığında dolaştığına inanırlar ve tilki vurmaya günah sayarlar.

Japon kültüründe ve özellikle de Şintoizm'de Tilki; sevilen bir ilahtır. Zekası ve kamuflaj yeteneği önemsenir.

Tilki Reynard, Ortaçağ alegorik Hollanda, İngiliz, Fransız ve Alman masallarının bir edebi döngüsüdür. Maceralarında diğer hayvanları aldatır ve onlara hayat dersi verir.

Dokuz Kuyruklu Tilki

Japon kültüründe 'Kyubi no kitsune' (Dokuz kuyruklu tilki) karakteri sınırsız bir öngörüye sahip, bilge bir hayvandır. Bu karakter Kore ve Çin mitolojisinde de görülür. Kuyruk sayısı arttıkça tilkinin bilgeliği ve güçleri de artar. Doğu ve İslam Âleminde ise tilki; zeka, kurnazlık ve hırsızlık sembolüdür.

KÜÇÜK PRENS'İN ARKADAŞI

"Hoşça git," dedi tilki. "Vereceğim sır çok basit: İnsan ancak yüreğiyle baktığı zaman doğruyu görebilir. Gerçeğin mayası gözle görülmez." Küçük Prens

Masalların yıldızı tilki en tanınan çocuk romanı Küçük Prens'te de kahramanın arkadaşıdır. Yazar Antoine de Saint-Exupéry, Sahra çölünde mahsur kalınca karşılaştığı çöl tilkisinin salyangozlarla beslenirken her kayada birkaç salyangoz bıraktığını onları yeniden çoğaltacak sayıda ve ortamda bırakmaya özen gösterdiğini görür ve çok etkilenir. Küçük Prens'te tilki, bu bilgeliğiyle arkadaşına öğütler verecektir.

Küçük Prens

DÖNÜP DOLAŞIP GELECEĞİ YER KÜRKÇÜ DÜKKÂNI OLMASIN

Kürk endüstrisi, insanlığın vicdan muhasebesine en çok mâruz kaldığı sektörlerden biri. Tilkiler neredeyse gövdeleri kadar olan muhteşem kuyruklarıyla maalesef çiftliklerde en çok yetiştirilen, yetiştirilirken de kürkleri alınırken de büyük eziyet gören hayvanlar. Kürk düşkünleri, PETA'nın kürkü için hayvanlara ne işkenceler edildiği videoları

izleseler vazgeçerler mi bilmem ama vaz geçmeliler... Moda dünyasının devleri çoktan gerçek kürk kullanmayı bıraktı bile. Sadece kürk değil; yılan ve timsah derisi de kullanmayacaklarını ilan etmekte. ★

Kargayla Tilki

Bir dala konmuştu karga cenapları; ağzında bir parça peynir vardı. Sayın tilki kokuyu almış olmalı, ona nağme yapmaya başladı:

"-Ooo! Karga cenapları, merhaba! Ne kadar güzelsiniz, ne kadar şirinsiniz! Gözüm kör olsun yalanım varsa. Tüyleriniz gibiyse sesiniz, Sultanı sayılırsınız bütün bu ormanın."

Keyfinden aklı başından gitti bay karganın. Göstermek için güzel sesini Açınca ağzını, düşürdü nealesini.

Tilki kapıp onu dedi ki: "Efendiciğim, Size güzel bir ders vereceğim: Her dalkavuk bir alığın sırtından geçinir, Bu derse de fazla olmasa gerek bir peynir."

Karga şaşkın, mahcup, biraz da geç ama, yemin etti gayrı faka basmayacağına. La Fontaine, Çeviren: Orhan Veli Kanık

La Fontaine'nin en meşhur masallarından biri 'Kargayla Tilki'dir. Çeviren Orhan Veli Kanık olunca ortaya şiir tadında bir masal çıkmış.

POLONYA'DA ROTA DIŞI İKİ KENT:

kazimierz

POLONYALILAR YÜZYILLAR BOYUNCA ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ VERMİŞ GURURLU BİR MİLLET. AYNI ZAMANDA ALÇAK GÖNÜLLÜ VE İÇTEN İNSANLAR. KENDİ ADIMA, TÜRKLERLE POLONYALILARIN KİMYASININ İYİ UYDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİM.

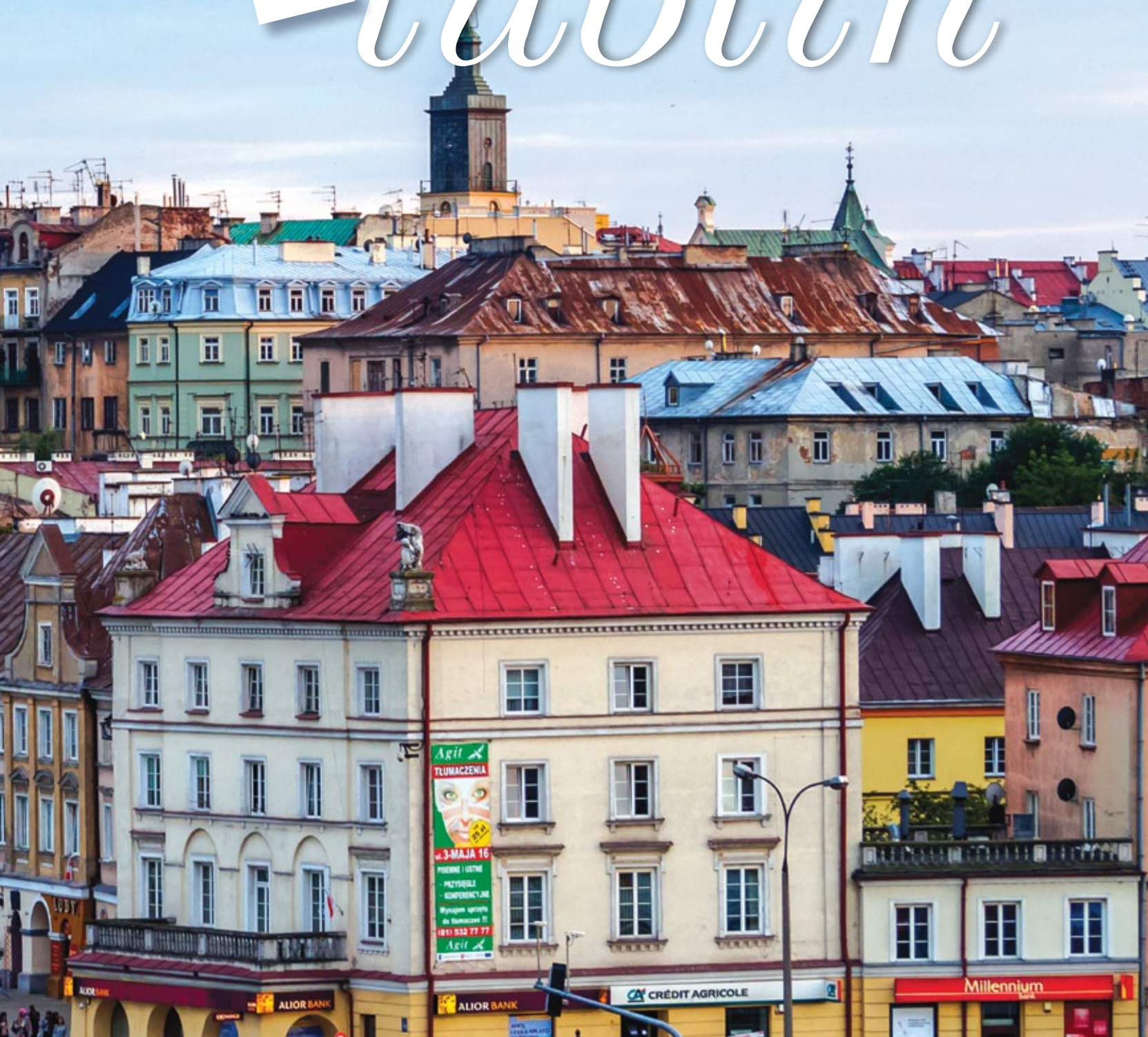
PROF. DR. AKIN YÜCEL

dolny

ve

lublin

Uluslararası Estetik Plastik Cerrahi Derneği'nin (ISAPS) düzenlediği bir

toplantıda konuşma yapmak üzere Polonya'ya davet edildim. Polonya'da geçirdiğimiz 3 gün boyunca Kazimierz ve Lublin'i görme fırsatımız oldu. Kazimierz Dolny, yani Aşağı Kazimierz kenti ismini 12. yüzyılda kentin kurucusu olan Prens II. Casimir'den almış.

Vistula Nehri'nin kenarına kurulan kent, tahıl ticareti sayesinde zenginleşmiş ve 16. ve 17. yüzyıllarda önemli bir ticaret merkezi haline gelmiş. Ancak Avrupa'nın Polonya tahılına olan talebinin azalması ile ticari önemini kaybeden kentte ekonomi durmuş, büyüyemeyen kent Rönesans şehir yapısını günümüze kadar korumuş. Bu özgün yapısı sayesinde Kazimierz Dolny 19. yüzyıldan sonra önemli bir tatil beldesi ve sanat merkezi

haline gelmiş. Yahudi nüfusunun tamamının yok edildiği İkinci Dünya Savaşı sonrasında kent tekrar onarılmış ve anıt şehir olarak resmen koruma altına alınmış.

POLONYA'DA
ERKEK İŞİ OLARAK
DÜŞÜNDÜĞÜMÜZ
BİRÇOK İŞİ KADINLAR
YAPMAKTA. PLASTİK
CERRAH KADINLARIN
SAYISI DA, DİĞER
ESKİ DOĞU BLOĞU
ÜLKELERİNDE OLDUĞU
GİBİ, OLDUKÇA FAZLA.

Lublin Ukrayna ve Belarus sınırına yakın.

Bu nedenle hem 1795'teki paylaşım sırasında, hem de 2. Dünya Savaşı sonrasında Rus işgalinde kalmış. Doğu ile Batının kesişme noktasında yer alıyor. Kentin

yeni kesimlerinde tipik Sovyet binaları ve heykelleri yer alıyor. Sur içerisinde kalan eski şehir ise Prag'ı andırıyor. Özellikle eski kentte evlerin tümü yenilenmiş ve çok güzel görünüyorlar.

Lublin, Polonya'nın en önemli üniversite kenti. 350.000 kişilik nüfusun %35'i öğrencilerden oluşmakta. Bu nedenle enerjisi yüksek bir kent. Şehrin kültür ve eğlence hayatı çok zengin. Eski şehirde birçok sanat galerisi var. İlgimizi gözünden kanlı göz yaşları akan Meryem heykelinin bulunduğu Dominiken Kilisesi çekiyor. Buradaki bir Meryem ikonasının göz kenarlarındaki üç derin çizgi, Türkler Lehistan'ı ele geçirdiklerinde bir yeniçerinin kılıcı ile Meryem ikonasının yüzüne attığı 3 derin keşiği hatırlatmak için. Daha sonra yapılan bu temadaki tüm ikonalarda Meryem'in yüzü bu 3 kesikle resmedilmiş. Mehmet Ali Ağca'nın Papa suikastını da anımsayınca dikkat çekmeden kiliseyi terk ediyoruz.

**Kazimierz Dolny
pazar yeri**

**Lublin'de eski bir
berber dükkânı**

Polonya mutfağı ağırlıklı olarak et, pancar ve lahanadan oluşuyor. Bir de pierogi denilen bir tür mantıları var. Birçok çorbanın ve sulu yemeğin içerisine bu mantıdan ekliyorlar. Kapusniak, bizdeki adıyla kapuska da burada çok tüketilen yemeklerden. Ülkenin ödüllü, başarılı bir de birası var. Çiçeksi kokular taşıyan bu hafif birayı (Zywiec) biraseverler mutlaka denemeli.

pekiştirdiğini, hem de yaşanan trajediyi soyutlaştırarak gerçek dışı hâle getirdiğini düşünmüşümdür. Bu müzede ise yok edilen insanlar ve yaşantılar somut ve gerçek olarak zihnimizde canlanıyor. Bu da insana nefretten çok derin bir üzüntü veriyor.

Polonyalılar yüzyıllar boyunca özgürlük mücadelesi vermiş gururlu bir millet. Aynı zamanda alçak gönüllü ve içten insanlar. Kendi adıma, Türklerle Polonyalıların kimyasının iyi uyduğunu söyleyebilirim. Farklı ülkelerdeki toplantılardan hep güzel anılarla ayrıldım. Ancak Polonya'nın hatırası uzun süre sıcaklığını koruyacak gibi geliyor.

Türkiye'deki Polonya: Polonezköy Polonya 1795 yılında Almanya, Avusturya ve Rusya arasında paylaşılıyor. Bu paylaşım Osmanlılar şiddetle karşı çıkıyorlar. İşgale karşı direnen Macar ve Polonyalı aydınları destekliyorlar, ülkeden kaçmak zorunda kalanlara sığınma hakkı veriyorlar. Polonya'nın ulusal kahramanı, şair Adam Mickiewicz ve Nazım Hikmet'in dedesi Konstantin Borzecki, diğer adıyla Mustafa Celaleddin Paşa da bilinen göçmenlerden. Polonezköy, ya da Adampol, bu dönemde gelen mülteciler tarafından kuruluyor. Polonyalı ve Macar aydınların Osmanlı'nın modernleşmesi üzerine de önemli etkileri oluyor. Konstantin Borzecki ilk Türkoloji kitabını yazıyor.

Lublin'de Alman işgali sırasında 350.000 Yahudi öldürülmüş. Yaşadıkları mahalle tamamen yok edilmiş ve bir parka dönüştürülmüş. Yok olan mahalleden sağlam kalmış bir sokak lambasını sürekli yanık tutarak olanları unutturmamayı amaçlamışlar.

Polonya'da iki ulusal kahraman var: Papa II. Jean Paul ve Lech Walesa.

POLONYA'DA DİN ÇOK ÖNEMLİ. TOPLUMUN %93'Ü KATOLİK, BUNLARINDA %95'i İNANÇLI HRİSTİYANLAR. İNSANLARIN ÜÇTE İKİSİ KENDİSİNİ "ÇOK DİNDAR" OLARAK TANIMLIYOR.

Yahudi Mirası Müzesi'nde yıkılan evlerin fotoğrafları birleştirilerek mahallenin eski hâli gösterilmeye çalışılmış, artık yaşamayan kişilerin fotoğrafları, bazıları insan boyunda basılmış şekilde sergilenmekte. Soykırımı unutturmamak adına sergilenen toplama kampları ve soğuk anıtların hem nefreti

Ara sokaklar ressam atölyeleri, küçük galeriler, hediyelik eşya satan dükkânlarla dolu. Marek Andala isimli bir ressamın atölyesini keşfediyoruz, resimlerinden çok etkileniyor ve birkaç tablosunu satın alıyoruz.

Auschwitz Kampı

ünlü bestecinin kalbi ise Varşova'da bulunan Kutsal Haç Kilisesi'nde saklanıyor. Varşova'da birçok salonda Chopin'in eserlerini çalan salonlara, mekânlara rastlamak mümkün. Sokak müzisyenlerinin klavyelerinde Chopin ezgileri var.

TOPLAMA KAMPLARI

Tarihin utanç vesikaları arasında yer alan Nazi toplama kamplarından en bilinenleri Polonya'da bulunuyor. Auschwitz ve Birkenau dışında Majdanek, Sobibor, Plaszow, Gross Rosen ve Stutthof gibi kamplar da Polonya'da. Çoğu müzeye dönüştürülen bu kamplarda ziyaretçilerin etkisinden kurtulamayacakları acı belgeler, binalar, objeler var. ★

Polonyalı
bilgin
Kopernik'in
tuzdan
heykeli
(solda)
Chopin'in
kalbinin
gömülü olduğu
kilise (sağda)

POLONYA HAKKINDA KISA KISA...

Tarihi boyunca savaşlarla, işgal girişimleriyle boğuşan Polonya, 10. yüzyıla kadar uzanan derin bir geçmişe sahip. Sınır komşusu olduğu ülkelerden ilham alsa da bunları harmanlamayı ve kendi kültürünü ortaya çıkarmayı başarmış.

WROCLAW CÜCELERİ

Polonya'nın Wroclaw eyaletindeki cüce heykelleri de turistlerin ilgi odakları arasında. Şehrin pek çok yerinde yemek yiyen, oyun oynayan, ATM'den para çeken, hapis yatan cüce heykellerine rastlamak mümkün. Cüce heykellerinin hikâyesi 80'li yıllarda baskıcı politikaları eleştiren gençlerin gerçekleştirdiği protestolara dayanıyor. Kendilerine "Alternatif Turuncu" adını veren bu grup eylemlerinde cüce gibi giyiniyor ve duvarlara cüce resimleri çiziyor.

2001 yılında kente "Alternatif Turuncu Anıtı" olarak da bilinen "Baba Cüce" (Papa Krasnal) heykelinin dikilmesinin ardından şehirdeki cüce heykellerinin sayısı artıyor.

TUZ MADENLERİ

Krakov, Wieliczka ve Bochina tuz madenleri de Polonya'da ziyaret edilmesi gereken noktalar arasında. Bunlardan Bochina ve Wieliczka, UNESCO tarafından Dünya Mirası olarak listelendi. Tuz madenlerinin en önemlilerinden olan Wieliczka, 327 metre derinliğe ve 300 kilometre tünel uzunluğuna sahip. Yaklaşık 3.5 kilometrelik bir kısmı ziyaretçilere açık olan bu müzede ünlü insanların ve mitolojik karakterlerin tuzdan heykelleri var. Müzede tuzdan üretilen kozmetik ve dekoratif ürünleri satın almak mümkün.

CHOPIN VE POLONYA

Dünyaca ünlü besteci Fryderyk Franciszek Chopin, Varşova'da doğdu ve ilk gençlik yıllarını burada geçirdi. Daha sonra Paris'e yerleşen ve burada yaşamını yitiren

Nazım Hikmet/ Lehistan Mektubu

Dedesi Polonyalı olan Nazım Hikmet, vatanseverlikleriyle ünlü Leh halkı ve mücadelesini Lehistan Mektubu şiirinde anlattı, ülkenin sürekli işgal edilmesinin bir sebebi de Nazım'ın şiirinde anlattığı verimli ve güzel ovalardı.

.....
Lehistan ovasında bahar.
ışığında şahin olup uçasın
gelir,
deresinde sazan olup yüzessin
gelir,
yeşili çiğ çiğ yiyessin gelir.
bir bizim oraların baharları
böyledir
sesin var mı yok mu bakmaz
zorla türkü söyler."

İşler Güçler..

Covid-19 Dolayısıyla Online Yapılan Bilimsel Toplantılar/Webinarlar Instagram Canlı Yayınları

Pandemi süreci belki de en çok kongreleri etkiledi. Her sene yaklaşık 20 toplantıya katılıp zamanımın büyük bölümünü seyahatlerde geçiren benim için büyük bir tempo değişikliği oldu.

Sanal kongrelerle eğitim ve bilgi paylaşımları sürdürülmeye çalışıyor, ama tadı kalmadı. Konuşma hazırlamak zor ve zaman alıcı bir süreçtir, ancak ödülü farklı yerler görmek, insanlarla bir araya gelmek, sosyal aktivitelerde bulunmaktır.

Sanal kongreler bu ödülü ortadan kaldırdı. Boş ekrana bakarak, dinleyenlerin tepkilerini göremeden konuşmak çok sıkıcı da olsa, eğitim faaliyetlerimize devam ediyoruz. Kısa zamanda yüz yüze toplantıların başlayacağını ümit ediyorum.

TPRECD Plastik Cerrahi Okulu/1-2 Mayıs 2021

TPRECD 13. İleri Asistan Okulu kapsamında genç meslektaşlarıma "Meme Büyütme ve Meme Dikleştirme" konusunu aktaracağım.

TPRECD tarafından düzenlenen 13. İleri Asistan Okulu 1-2 Mayıs tarihleri arasında online olarak gerçekleşti. Bu eğitimde genç meslektaşlarımla bir araya geldim ve "Meme Büyütme ve Meme Dikleştirme" konusunda bilgi ve deneyimlerimi aktarmaya çalıştım.

TPRECD Kış Sempozyumu/13-14 Mart 2021

Derneğimiz TPRECD tarafından düzenlenen 2021 Kış Sempozyumu, bu yıl 13-14 Mart tarihlerinde gerçekleşti. Online olarak düzenlenen sempozyumun ilk günü oturumuna katıldım ve "Medikal Estetik Uygulamaların Yükselişi" konusunu anlattım. Sempozyumun düzenlenmesinde emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Online Bilimsel Toplantı/12-15 Şubat 2021

13. Amerika-Brezilya Estetik Toplantısı

12-15 Şubat tarihleri arasında 13. Amerika-Brezilya Estetik Toplantısı'na (ABAM 2021) katıldım. Toplantının Türk plastik cerrahlara ayrılan panelinde meslektaşlarım Mehmet Bayramiçli, Nazım Çerkeş, Cemal Şenyuva, Tunç Tiryaki ve Reha Yavuzer ile birer konuşma gerçekleştirdik.

Instagram Canlı Yayın/14 Şubat 2021

Ecza Gündem

14 Şubat'ta eczagundem.com'un (Hülya Yılmaz) Instagram'da canlı yayınına konuk oldum. "Cilt gençleştirme nedir? Bu alanda cerrahi ve cerrahi olmayan en yeni müdahaleler nelerdir?" konularını canlı yayında anlattım ve gelen soruları yanıtlamaya çalıştım.

Online Bilimsel Toplantı/19 Aralık 2020

Eurasian Non-Surgical Days

Eurasian Non-Surgical Days kapsamında 19 Aralık günü "Artfiller Dolgu ile Yüz Şekillendirme ve NTCF ile Cilt Kalitesi Uygulamaları" üzerine bir uygulama videom yayınlandı. Daha sonra bu işlem üzerine bilgilerimi paylaştım.

TPRECD 6. Plastik Cerrahi Temel Eğitim Kursu/24 Ocak 2021

TPRECD tarafından düzenlenen 6. Plastik Cerrahi Temel Eğitim Kursu'nda asistan arkadaşlarımla "Plastik Cerrahinin Geleceği ve Kariyer Planlama" konusunu konuştuk. Bu alanda deneyimlerimi aktardığım ve genç meslektaşlarımın sorularını yanıtladığım eğitim oldukça keyifli geçti.

EPCD 25. Ulusal Kongresi/16-17 Ocak 2021

EPCD 25. Ulusal Kongresi 16-17 Ocak 2021 tarihlerinde online olarak gerçekleşti. Kongrenin 16 Ocak tarihli oturumunda, önceki yıl kongre sırasında ameliyat yaptığım meme büyütme hastasının geç dönem sonuçlarını sundum. Aynı gün meme estetiği cerrahisi canlı yayınında da oturum başkanı olarak bulundum. Kongre'nin ikinci gününde B-Lite hafif meme protezi ile hem büyütme hem dikleştirme yaptığım bir hastanın ameliyat kaydı yayınlandı. Sonrasında da "B-Lite Hafif Meme Implantlarının Rolü" konusunda görüşlerimi aktardım.

Instagram Canlı Yayın/4 Aralık 2020

Meme Hakkında Herşey

www.memehakkindahersey.com, bizim bu alanda aklınıza gelebilecek tüm sorularını yanıtladığımız bir blog. Bu konseptte canlı olarak iletilen sorularını Polytech ile gerçekleştirdiğimiz canlı yayında anlattım.

Online Bilimsel Toplantı/16 Ocak 2021

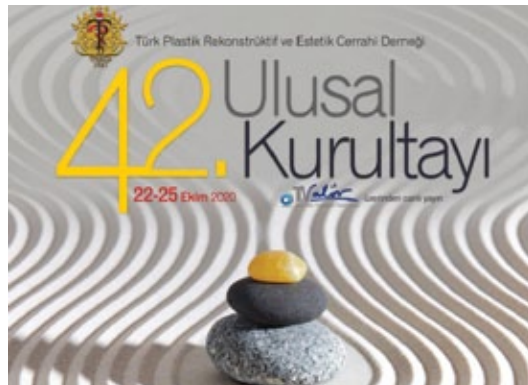
Meme Kanserinde
Yeni Yaklaşımlar Eğitim
Toplantısı

16 Ocak 2021 tarihinde online olarak gerçekleşen Meme Kanserinde Yeni Yaklaşımlar Eğitim Toplantısı'nda Onkoplastik Cerrahi oturumunun başkanlığını yaptım. Toplantı kapsamında "Meme Rekonstrüksiyonunda Yağ Grefti Uygulamaları: Endikasyon ve Tartışmalı Konular" başlıklı bir sunum da gerçekleştirdim.

TPRECD 42. Ulusal Kurultayı/22-25 Ekim 2020

TPRECD'in 42. Ulusal Kongresi 22-25 Ekim 2020 tarihleri arasında online olarak gerçekleşti. Kongre kapsamında "Meme Büyütme ve Dikleştirme Ameliyatlarında Karar Verme Süreci ve Cerrahi Yöntem" başlıklı sunum gerçekleştirdim. Kongrenin diğer bazı oturumlarında da moderatör olarak görev aldım.

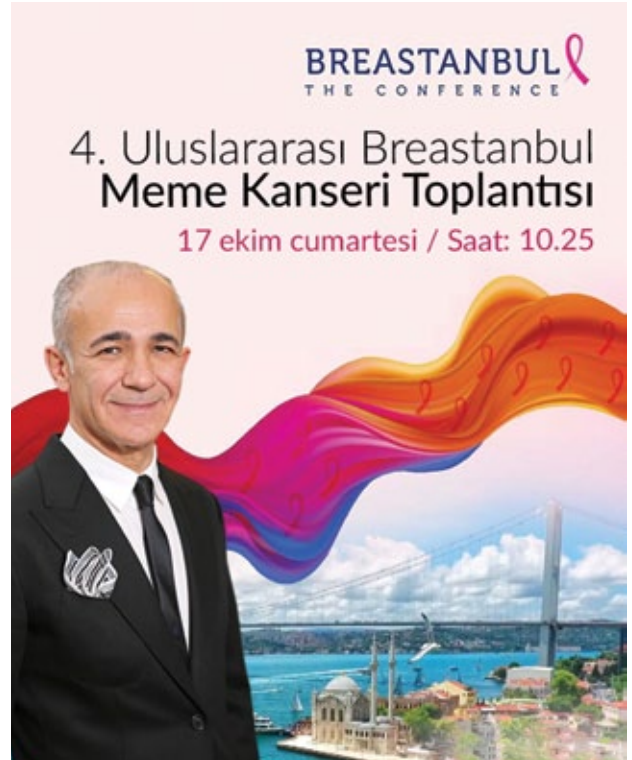

PRS Korea 2020/13-15 Kasım 2020

78. Kore Plastik Cerrahi Kongresi'nde kendi yöntemimi anlattım. 180 Koreli, 85 uluslararası konuşmacının davet edildiği kongrenin 13 Aralık Cuma günü oturumunda "Meme Küçültme ve Dikleştirme Ameliyatlarında Memenin Yükseltmesi ve Şekillendirilmesi Tekniği" başlığıyla kendi ameliyat yöntemimi sundum.

Online Bilimsel Toplantı/17 Ekim 2020

4. Uluslararası Breastanbul
Meme Kanseri Toplantısı

Başlangıcından bu yana düzenleme kurulunda yer aldığım Uluslararası Breastanbul Meme Kanseri Toplantısı'nda Onkoplastik Cerrahi oturumunda konuştum. Burada "Meme Koruyucu Cerrahi Sonrası Yağ Greftlerinin Kullanımı ve Görüş Aykırılıkları" konusunu katılımcılara anlattım.

ISAPS Virtual Olympiad/5 Eylül 2020

Uluslararası Plastik Cerrahi Derneği ISAPS, 50. yılını 5 Eylül 2020'de camiamızı buluşturan dev bir etkinlikte kutladı. "ISAPS Virtual Olympiad" adını taşıyan bu büyük organizasyonda; 5 kıtadan 50 plastik cerrah, canlı sunumlar, eğitimler gerçekleştirdi. Bu 50 hekim arasında ben de vardım. Etkinlikte "Tüm Meme Kadranlarının Şekillendirilmesi ile Meme Küçültme ve Dikleştirme" üzerine sunuş yaptım. Pandemi dolayısıyla yüz yüze gerçekleştiremediğimiz bu buluşmayı organize eden ve ISAPS Başkanlık bayrağını devreden Dr. Dirk Richter'ı bu zengin ve yaratıcı programı oluşturduğu için tebrik ederim.

ISAPS Masterclass Webinars/3 Ekim 2020

Uluslararası Plastik Cerrahi Derneği ISAPS'in düzenlediği Masterclass serisi, 3 Ekim 2020 tarihinde gerçekleşti. Bu webinarında "Meme Küçültme ve Dikleştirme" konusunda Belçikalı meslektaşım Moustapha Hamdi ile birlikte keyifli bir yayın gerçekleştirdik. Kendi yöntemlerimizi anlatıp, gelen soruları yanıtladık.

EPCD Mastopeksi Seminer /
3 Haziran 2020

Estetik Plastik Cerrahi Derneği'nin webinarında meslektaşım Prof. Dr. Özhan Çelebiler'le birlikte Mastopeksi (meme dikleştirme) üzerine bir seminer gerçekleştirdik.

Amerikan Plastik Cerrahi Derneği
(ASPS) Global Partnes/9 Temmuz
2020

ASPS (Amerikan Plastik Cerrahi Derneği)'nin düzenlediği 'Global Partners Webinar Serisi'nin Türkiye ayağında "Meme Büyütme"yi konuştuk. 9 Temmuz Perşembe günü gerçekleşen webinarında "Meme Büyütmede Karar Verme" konusunu anlattım.

Covid-19 Sonrası Cerrahi ve Minimal
İnvaziv İşlemler Webinar/15 Temmuz
2020

Fillmed Türkiye'nin düzenlediği toplantıda cerrahi olan ve olmayan işlemlerde pandemi sonrası ne durumdayız, neler yapıyoruz, farklı senaryolara hazırlıklı mıyız? konularını konuştuk. Toplantının diğer konuşmacısı değerli meslektaşım Prof. Dr. İsmail Kuran'dı.

Handan Horasan Instagram Canlı
Yayını/21 Mayıs 2020

21 Mayıs 2020'de Klinik Psikolog Handan Horasan'ın canlı yayın konuğu oldum. Bu keyifli yayında "Güzeli istemenin kökeni, tarih boyu güzellik anlayışı, sosyal medya güzellik algısını nasıl değiştirdi" gibi sorulara cevap bulmaya çalıştık.

Instagram Canlı Yayın/16 Mayıs 2020

Taylanca Sohbetler

Sağlıklı Beslenme ve Diyet Uzmanı sevgili Taylan Kümeli'nin Instagram yayınına konuk oldum. 16 Mayıs 2020 tarihinde gerçekleşen bu yayında estetik cerrahi alanında merak edilen

soruları cevapladım. Güzelliğin beslenmeyle, yaşam tarzıyla ilişkisini de konuştuğumuz bu yayın oldukça keyifli geçti.

En güzel başlangıçlar için.

Estetik Ameliyat Sonrası Kompresyon Giysi ve Korseleri,

Slikon Meme Protezleri,

Yara İzi Tedavi Çözümleri,

Yumuşak Doku Destek Meşleri...

📍 Vefaderesi Sok. No: 23 Buyrukbilen Plaza Fulya 34394 Şişli - İstanbul/Türkiye

☎ +90 212 356 16 50 📠 +90 850 302 10 01 📧 bilgi@mimgrup.com.tr

GC Aesthetics™

NAGÔR® | EUROSILICONE®

Yeni Nesil Meme İmplantları Daha Yumuşak Daha Stabil

- ✓ %100 Dolu
- ✓ Yüksek Koheziv
- ✓ Yumuşak ve Doğal His
- ✓ Stabil Form
- ✓ Kırılmaz Jel

Yeni Nesil Meme ve Vücut İmplantları hakkında daha detaylı bilgi almak için lütfen
www.nagor-tr.com adresini ziyaret ediniz

 /nagor_tr /nagorturkiye

ATA
ILAC